II

(Nelegislativní akty)

ROZHODNUTÍ

ROZHODNUTÍ KOMISE (EU) 2019/56

ze dne 28. května 2018

o režimu podpory SA.34045 (2013/c) (ex 2012/NN) zavedené Německem pro spotřebitele v pásmu základního zatížení podle § 19 StromNEV

(oznámeno pod číslem C(2018) 3166)

(Pouze německé znění je závazné)

(Text s významem pro EHP)

EVROPSKÁ KOMISE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 108 odst. 2 první pododstavec této smlouvy,

s ohledem na Dohodu o Evropském hospodářském prostoru, a zejména na čl. 62 odst. 1 písm. a) této dohody,

poté, co vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek, ([1]) a s ohledem na tyto připomínky,

vzhledem k těmto důvodům:

1. POSTUP

(1) Prostřednictvím stížností podaných *Bund der Energieverbraucher e.V.* dne 28. listopadu 2011, *GWS Stadtwerke Hameln GmbH* dne 8. prosince a stížností podávaných občany od prosince 2011 byla Komise informována, že Německo zavedlo od roku 2011 úplné osvobození některých velkých spotřebitelů elektřiny od síťových poplatků. Dopisem ze dne 29. června 2012 poskytlo Německo Komisi další informace o tomto režimu podpory.

(2) Dopisem ze dne 6. března 2013 (dále jen „rozhodnutí o zahájení řízení“) oznámila Komise Německu, že se rozhodla zahájit řízení podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen SFEU nebo Smlouvy) ohledně dotčeného režimu podpory. Německo podalo své připomínky k rozhodnutí o zahájení řízení dne 8. dubna 2013.

(3) Rozhodnutí o zahájení řízení bylo zveřejněno v *Úředním věstníku Evropské unie* ([2]). Komise vyzvala zúčastněné strany k podání připomínek k režimu podpory.

(4) Komise obdržela připomínky od zúčastněných stran. Komise předala tyto připomínky Německu, které mělo možnost se k nim vyjádřit; vyjádření Německa bylo obdrženo dopisem ze dne úterý 5. listopadu 2013.

(5) Během zasedání, které se konalo konané dne 17. října 2013, a v dopisech doručených dne 7. dubna 2015, 20. července 2016, 6. července 2017, 18. září 2017, 3. října 2017 a 23. října 2017 požádala Komise Německo o poskytnutí informací.

(6) Německo předložilo odpovědi na tyto žádosti dne 6. prosince 2013, 28. května 2015, 15. září 2015, 14. října 2016, 3. srpna 2017, 20. září 2017, 24. října 2017 a 26. října 2017. Poslední informace byly předloženy dne 11. prosince 2017.

([1]) Úř. věst. C 128, 4.5.2013, s. 43.

([2]) Rozhodnutí Komise ze dne 6. března 2013 o státní podpoře SA.34045 (2012/C) – Německo – Osvobození velkých spotřebitelů elektřiny od síťových poplatků (§19 StromNEV) – Výzva k předložení připomínek podle čl. 108 odst. 2 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 128, 4.5.2013, s. 43).

2. PODROBNÝ POPIS PODPORY

2.1. *SÍŤOVÉ POPLATKY V NĚMECKU*

(7) Systém síťových poplatků v Německu se řídí německým zákonem o energetice (*Energiewirtschaftsgesetz, dále jen „EnWG“*). Pro účely tohoto rozhodnutí se použije pouze EnWG ve znění § 1 zákona ze dne 26. července 2011 o přezkumu předpisů upravujících trh s energií ([3]) (dále jen „zákon ze dne 26. července 2011“) před uplatněním změn zavedených § 1 zákona ze dne 26. července 2016 o dalším vývoji trhu s elektřinou ([4]) (dále jen „EnWG 2011“).

(8) Ustanovení § 21 EnWG 2011 vyžaduje, aby poplatky, které provozovatelé sítí ([5]) účtují svým konečným odběratelům, byly *přiměřené* (*„angemessen“*), nediskriminační, transparentní a aby byly vypočteny na základě nákladů na účinné řízení sítí. Ustanovení § 24 EnWG 2011 zmocňuje spolkovou vládu, aby nařízením stanovila podrobná pravidla týkající se metodiky pro výpočet síťových poplatků. Ustanovení § 24 první věty bodu 1 EnWG 2011 zmocňuje spolkovou vládu, aby určila obecnou metodiku výpočtu síťových poplatků. Bod 3 téže věty zmocňuje spolkovou vládu k tomu, aby určila, ve kterých případech atypického používání sítě lze schválit individuální síťové poplatky.

(9) Nařízení o síťových poplatcích za elektřinu (*Stromnetzentgeltverordnung, „StromNEV“* ([6])) přijaté na základě §24 EnWG 2011, obsahuje podrobná ustanovení o stanovení síťových poplatků. Ustanovení § 3 odst. 2 StromNEV objasňuje, že síťové poplatky jsou hrazeny za služby poskytované provozovatelem sítě na úrovni sítě, ke které je uživatel připojen, jakož i za využívání všech úrovní stojících v síti výše. Ustanovení § 16 odst. 1 StromNEV stanoví hlavní zásadu, podle které je nezbytné, aby síťové poplatky odrážely náklady, které skutečně vytvářejí uživatelé sítě.

(10) V této souvislosti a v souladu se zmocněním uvedeným v § 24 odst. 1 první větě EnWG 2011 stanoví StromNEV obecnou metodiku, kterou se musí provozovatelé sítí při výpočtu síťových poplatků řídit. Tato metodika výpočtu je stanovena v § 4 až 14 StromNEV 2011.

(11) Tato metodika spočívá v tom, že se nejprve sečtou jednotlivé nákladové položky všech sítí za rok. Jedná se o náklady na výstavbu elektroenergetické sítě (přenosového a distribučního vedení, rozvoden), náklady na údržbu a náklady na provoz sítě včetně nákladů spojených s tzv. systémovými službami (primární, sekundární a minutové rezervy ([7]), redispečinku ([8]) a elektrické energie na pokrytí ztrát

([3]) BGBl. I s. 1554.
([4]) BGBl. I s. 1786.
([5]) Provozovatel sítě je provozovatel odpovědný za provoz a bezpečné řízení elektroenergetické sítě. Provozovatelé sítí se zpravidla rozlišují na provozovatele přenosových soustav a provozovatele distribučních soustav podle toho, zda provozují přenosovou síť nebo distribuční síť.
([6]) Nařízení StromNEV bylo sice poprvé zavedeno v roce 2005, bylo však několikrát pozměněno. Pokud je v tomto rozhodnutí zmínka o ustanovení, kterého se tyto změny nedotkly, odkazuje se na nařízení „StromNEV“ obecně. Pokud však byly v citovaném ustanovení provedeny změny, odkazuje toto rozhodnutí výslovně na příslušnou verzi StromNEV takto:
— „StromNEV 2010“ odkazuje na verzi StromNEV ve znění § 6 zákona ze dne 3. září 2010 (BGBl. I s. 2074);
— „StromNEV 2011“ odkazuje na verzi StromNEV ve znění § 7 zákona ze dne 26. července 2011 (BGBl. I s. 1554);
— „StromNEV 2014“ odkazuje na verzi StromNEV ve znění § 1 nařízení ze dne 14. srpna 2013 (BGBl. I s. 3250);
([7]) Elektroenergetická síť musí být neustále v rovnováze mezi dodávanou a spotřebovávanou elektřinou. K nerovnováze může dojít, pokud se bude spotřeba lišit od spotřeby předpokládané, nebo v případě selhání elektrárny nebo náhlého poklesu množství větrné nebo sluneční energie. Provozovatelé přenosových soustav (PPS) mají povinnost zajišťovat rovnováhu v síti a dodávat do ní elektřinu v případě, že je spotřeba vyšší než skutečně dodávaná elektřina, a zajistit snížení produkce nebo zvýšení spotřeby v případě, že je spotřeba nižší než dodávka. Vzhledem k tomu, že elektřinu není možné snadno skladovat, musí PPS zajistit, aby byl velmi rychle (během několika sekund nebo minut) schopen získat kladnou nebo zápornou energii. PPS proto uzavírají smlouvy na rezervy (nazývané také „Regelleistung“). Německo rozlišuje mezi třemi hlavními síťovými rezervami: a) primární rezervou, kdy musí být energie pro PPS zpřístupněna do 30 sekund po vyžádání; b) sekundární rezervou, kdy musí být energie zpřístupněna do pěti minut, a minutovou rezervou (nazývanou též terciární rezerva), kdy musí být energie zpřístupněna do 15 minut (viz internetová stránka BNetzA: https://www.smard.de/blueprint/servlet/page/home/wiki-article/446/396).
([8]) Opatření v oblasti redispečinku souvisejí s řízením přetížení sítě. Přetížení sítě nastává, když vyrobená elektřina přesáhne kapacitu síťových prvků, které propojují výrobny elektřiny s místy odběru. Snížením reálného výkonu jedné nebo více elektráren na jednom konci přetížené oblasti a současným zvýšením reálného výkonu jedné nebo více dalších elektráren na druhém konci je možné snížit přetížení při současném zachování celkového reálného výkonu v síti na téměř konstantní úrovni. Redispečink je žádost provozovatele přenosové soustavy elektrárnám, aby upravily reálný výkon, který dodávají, s cílem předejít přetížení sítě nebo je zcela odstranit. PPS je povinen elektrárny za příkaz k redispečinku odškodnit (https://www.bundesnetzagentur.de/DE/Sachgebiete/ElektrizitaetundGas/Unternehmen_Institutionen/Versorgungssicherheit/Engpassmanagement/Redispatch/redispatch-node.html).

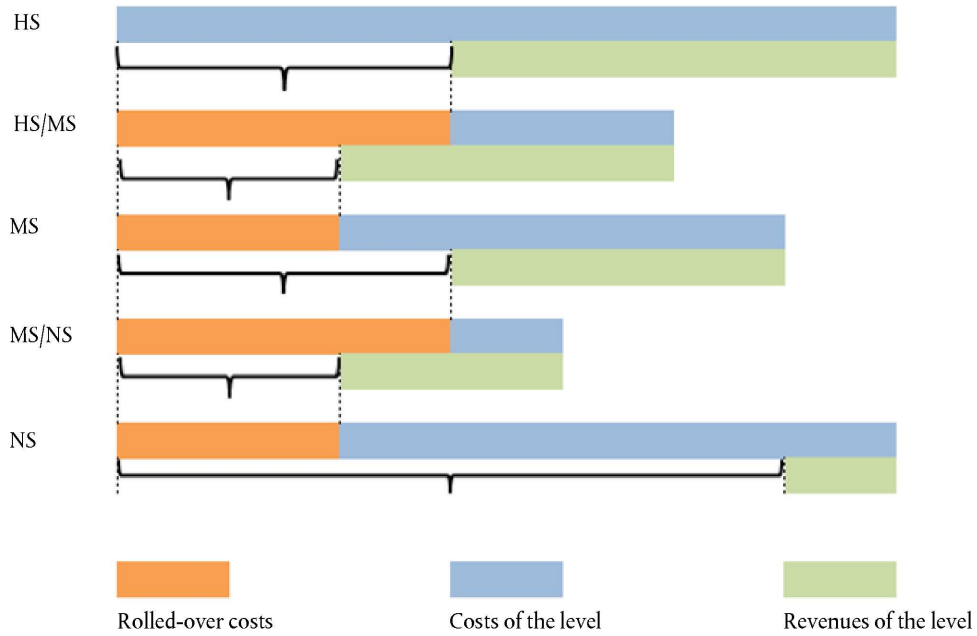
v síti ([9])). Jejich roční výše se vypočte na základě výkazu zisku a ztrát provozovatelů sítí (§ 4 StromNEV 2011). Zahrnují nejen náklady na materiál a osobní náklady, ale také úroky z úvěrů (§ 5 StromNEV), odpisy (§ 6 StromNEV 2011), úhradu za vlastní kapitál provozovatele sítě (§ 7 StromNEV 2011) a daně (§ 8 StromNEV 2011). Výnosy, jako jsou například náklady na připojení a dotace, je nutno odečíst (§ 9 StromNEV). Náklady na měření však do síťových nákladů zahrnuty nejsou a vztahují se na ně rovněž samostatné poplatky za měření. Náklady spojené s nákupem regulační energie ([10]) nejsou do síťových nákladů zahrnuty vzhledem k tomu, že jsou fakturovány odděleně uživatelům odpovědným za příslušnou nerovnováhu.

(12) Celkové roční náklady sítí se pak přidělí jednotlivým sítím a síťovým úrovním (vysoké napětí, úrovně rozvoden, střední napětí, nízké napětí). Příloha 2 StromNEV 2011 obsahuje seznam těchto síťových úrovní.

(13) Dalším krokem při stanovení síťových poplatků bude přepočet celkových ročních nákladů na sítě na síťové poplatky. Ty se stanovují shora dolů pro každou úroveň napětí (od vysokého napětí k nízkému napětí). Nejprve se stanoví tzv. specifické roční náklady na úroveň vysokého napětí vydělením celkových ročních nákladů úrovně vysokého napětí ročním špičkovým zatížením naměřeným na této úrovni vysokého napětí, jelikož špičkové zatížení dané úrovně sítě je považováno za hlavní faktor určující náklady. Ty jsou vyjádřeny v EUR/kW. Prostřednictvím „funkce současnosti“ jednotlivých úrovní sítí popsaných níže ve 14. bodě odůvodnění se specifické roční náklady přepočtou na cenu za připojovací kapacitu v EUR/kW a na cenu za jednotku spotřebované elektřiny v EUR/kWh. Stejně se postupuje u další úrovně napětí. Celkové roční náklady na další úroveň napětí se však budou skládat ze samotných nákladů na tuto úroveň a z nákladů konvertovaných z úrovně napájecího napětí stojící v síti výše. Konvertované náklady odpovídají celkovým nákladům na úroveň stojící v síti výše sníženým o síťové poplatky získané od uživatelů sítě (koneční spotřebitelé a dodavatelé elektřiny přímo připojení k dané úrovni napětí). Tato konverze nákladů je znázorněna na následujícím obrázku 1. V síti, v níž proudí elektřina shora dolů, tak budou uživatelé sítí nuceni nést náklady na tu úroveň sítě, ke které jsou připojeni, a rovněž část nákladů na sítě stojící výše vzhledem k tomu, že i tyto sítě jsou využívány pro přenos elektřiny směrem k nim.

Obrázek 1

Konverze síťových nákladů za účelem stanovení síťových poplatků ([1])

([1]) Zkratka HS na tomto obrázku označuje vysoké napětí, MS označuje střední napětí, NS označuje nízké napětí, HS/MS označuje rozvodnu, ve které je vysoké napětí transformováno na střední napětí, MS/NS označuje

([9]) Při přepravě elektřiny se její část při přenosu ztratí, takže je nutno dodat dodatečnou elektřinu tak, aby odpovídala množství elektřiny, která byla do sítě přiváděna původně.

([10]) Německo objasnilo, že v případě nákladů na vyrovnávání je třeba rozlišovat mezi náklady souvisejícími s rezervami a skutečnou zásobou negativní nebo pozitivní regulační energie. Pokud jde o rezervy, jsou poskytovatelé služeb odměňováni za jejich dostupnost. Pokud však je od nich energie skutečně čerpána na základě výzvy PPS, jsou vedle toho navíc odměňováni i za skutečně dodanou energii. Náklady na skutečné (pozitivní nebo negativní) dodávky energie jsou fakturovány přímo provozovateli odpovědnému za danou nerovnováhu.

rozvodnu, která transformuje střední napětí na nízké napětí. Zdroj: Komise na základě popisu poskytnutého Německem a doplněného informacemi uvedenými na obrázku 1 zprávy BNetzA „Netzentgeltsystematik Elektrizität“ z prosince 2015, která je k dispozici na adrese https://www.bundesnetzagentur.de/SharedDocs/Downloads/DE/Sachgebiete/Energie/Unternehmen_Institutionen/Netzentgelte/Netzentgeltsystematik/Bericht_Netzentgeltsystematik_12-2015.pdf?__blob=publicationFile&v=1.

(14) Aby bylo zajištěno takové rozdělení mezi jednotlivé uživatele sítě, které bude odrážet skutečné náklady vytvořené každým z těchto uživatelů sítě, jak to vyžaduje § 16 odst. 1 StromNEV, použije se pro zvažovanou úroveň napětí funkce současnosti. Funkce současnosti uvedená výše ve 13. bodě odůvodnění je popsána v § 16 odst. 2 StromNEV a v příloze 4 StromNEV 2011. Tato funkce přiřazuje každému uživateli sítě „faktor současnosti“, který nabývá hodnot v intervalu od 0 do 1. Faktor současnosti vyjadřuje pravděpodobnost – založenou na historických údajích – že spotřeba elektřiny daného jednotlivého uživatele sítě přispívá k ročnímu špičkovému zatížení předmětné sítě. Současné roční špičkové zatížení sítě je významnou nákladovou položkou sítě vzhledem k tomu, že toto roční špičkové zatížení je důležité pro dimenzování sítě, v níž proudí elektřina shora dolů. Funkce současnosti vychází z myšlenky, že uživatelé sítí, u nichž existuje vyšší pravděpodobnost, že přispějí k ročnímu špičkovému zatížení, zaplatí vyšší sazby za kapacitu. Uživateli jednotlivých úrovní sítě jsou koneční spotřebitelé, kteří jsou přímo napojeni na danou úroveň vysokého napětí, jakož i na úrovně stojící v síti níže. Faktory současnosti všech uživatelů dané úrovně sítě se pak vloží do grafu na osu y a porovnají s počtem hodin plného využití ročně (osa x). Výsledkem je pak funkce současnosti. Tato funkce je lineární a spojitá, ale skládá se ze dvou lineárních částí, které se setkávají na bodu zlomu ([11]) při 2 500 hodinách provozu ročně ([12]). Funkce současnosti se poté přepočítá na sazbu za kapacitu připojení ([13]) v EUR/kW a na sazbu za jednotku spotřebované elektřiny ([14]) v EUR/kWh.

(15) Při stanovení síťových poplatků musí provozovatelé sítí zohlednit rovněž maximální úroveň příjmů, kterou každému z nich povoluje Spolková síťová agentura (*Bundesnetzagentur*, dále jen „BNetzA“) (maximální povolená výše příjmů viz rovněž 43. bod odůvodnění). V praxi bude důsledkem této maximální úrovně příjmů, která je stanovena referenčním srovnáním s ostatními provozovateli sítí, to, že vysoké náklady vyplývající z neefektivnosti nelze získat zpět prostřednictvím síťových poplatků. Cílem tohoto systému je zvýšit efektivitu provozovatelů sítí. V případě, že by změna maximální povolené úrovně příjmů vedla ke snížení síťových poplatků, musí provozovatel sítě tyto síťové poplatky upravit (§ 17 odst. 2 nařízení o zavedení pobídek ke zvyšování efektivity sítí pro zásobování energií – *Verordnung über die Anreizregulierung der Energieversorgungsnetze*, ARegV 2011 ([15])).

([11]) Německo vysvětlilo, že ačkoli se tento bod zlomu při 2 500 hodinách plného využití ročně nyní stal konvencí, je založen na empirických číslech. Z empirického hlediska není funkce současnosti nikdy zcela lineární, ale při přibližně 2 500 hodinách plného využití roste mírně, přičemž pokud plné využití nedosahuje 2 500 hodin ročně, roste strmě. To vede k tomu, že funkce současnosti se dělí na dvě části, a má to za následek rovněž čtyři síťové sazby: jednu sazbu za spotřebu a kapacitu pro uživatele do 2 500 hodin plného využití a jednu sazbu za spotřebu a kapacitu pro uživatele nad 2 500 hodin plného využití. Jedinou alternativou by bylo sestrojit funkci současnosti jako konkávní křivku, ale to by mělo za následek nutnost vypočítat individuální sazbu za spotřebu pro každého uživatele sítě v Německu (protože směrnice křivky se v každém bodě této funkce mění). To by značně zvýšilo administrativní zátěž spojenou se stanovením síťových poplatků v Německu, zpozdilo výpočet síťových poplatků pro uživatele sítě a snížilo transparentnost a předvídatelnost síťových poplatků pro uživatele sítě.

([12]) Příklad funkce současnosti viz *Bericht der Bundesnetzagentur zur Netzentgeltsystematik Elektrizität*, Stand Dezember 2015, dostupný na adrese: https://www.bundesnetzagentur.de/SharedDocs/Downloads/DE/Sachgebiete/Energie/Unternehmen_Institutionen/Netzentgelte/Netzentgeltsystematik/Bericht_Netzentgeltsystematik_12-2015.pdf?__blob=publicationFile&v=1.

([13]) Získá se vynásobením specifických ročních nákladů dané úrovně sítě a hodnoty, při níž funkce současnosti překročí osu x při 0 a při 2 500 hodinách plného využití ročně (pro uživatele s ročním počtem hodin plného využití vyšším a nižším než 2 500 hodin). Například společnost Amprion v roce 2017 uplatnila pro úroveň vysokého napětí následující sazbu za kapacitu:

< 2 500 h/a	≥ 2 500 h/a
6,3 EUR/kWa	36,55 EUR/kWa

([14]) Získá se vynásobením specifických ročních nákladů příslušné úrovně sítě se směrnicí křivky funkce současnosti pod bodem zlomu při dosažení 2 500 hodin plného využití (u uživatelů s ročním počtem plného využití pod 2 500 hodin), nebo se směrnicí křivky funkce současnosti nad bodem zlomu při 2 500 hodinách plného využití (pro uživatele s více než 2 500 hodinami plného využití). Například společnost Amprion v roce 2017 uplatnila pro úroveň vysokého napětí následující sazbu za spotřebu:

< 2 500 h/a	≥ 2 500 h/a
1,512 ct/kWh	0,302 ct/kWh

([15]) Nařízení ze dne 29. října 2007, BGBl. I s. 2529. Nařízení ARegV bylo několikrát změněno. Pokud je v tomto rozhodnutí zmínka o ustanovení, kterého se tyto změny nedotkly, odkazuje se na nařízení „ARegV“ obecně. Pokud však byly v citovaném ustanovení provedeny změny, odkazuje toto rozhodnutí výslovně na příslušnou verzi ARegV takto:
— „ARegV 2011“ odkazuje na verzi ARegV ve znění § 5 zákona ze dne 28. července 2011 (BGBl. I s. 1690).

(16) Metodika popsaná výše v 11. až 15. bodě odůvodnění zavádí „zásadu příčinné souvislosti nákladů“ při určování síťových poplatků pro většinu uživatelů sítě. Ustanovení § 19 StromNEV se zabývá síťovými poplatky, které mají být hrazeny v souladu se zásadou příčinné souvislosti nákladů tzv. atypickými uživateli sítě, tj. uživateli s takovým vzorcem spotřeby nebo zatížení, který se výrazně liší od profilu spotřeby nebo zatížení ostatních uživatelů uvedeného v § 24 bodě 3 první věty EnWG 2011. Název § 19 StromNEV zní „atypické využívání sítě“.

(17) Ustanovení § 19 odst. 2 StromNEV rozlišuje dvě skupiny atypických uživatelů sítě: Za prvé, uživatele, jejichž roční špičkové zatížení se předvídatelně a významně odchyluje od současného ročního špičkového zatížení všech ostatních uživatelů sítě připojených k téže síti (§ 19 odst. 2 první věta StromNEV). To se obvykle týká uživatelů sítě, kteří systematicky spotřebovávají energii mimo špičku, protože například používají zařízení v noci. Tato první kategorie atypických uživatelů sítě je nadále označována jako „spotřebitelé mimo špičku“. Za druhé, uživatelé s roční spotřebou elektřiny, která dosahuje nejméně 7 000 hodin používání ([16]) a přesahuje 10 gigawatthodin (GWh) (§ 19 odst. 2 druhá věta StromNEV). Tato první kategorie atypických uživatelů sítě je nadále označována jako „spotřebitelé základního zatížení“.

(18) Před změnou zavedenou § 7 zákona ze dne 26. července 2011, která je podrobněji popsána níže v oddíle 2.2, stanovil § 19 odst. 2 nařízení StromNEV ve znění zákona ze dne 3. září 2010 („StromNEV 2010“ ([17])), že jak spotřebitelé mimo špičku, tak spotřebitelé základního zatížení jsou povinni hradit individuální síťové poplatky, což je rovněž výslovně stanoveno ve zmocnění uvedeném v § 24 bodě 3 první věty EnWG 2011 (viz 7. bod odůvodnění výše).

(19) Cílem těchto individuálních síťových poplatků bylo řádně zohlednit vzorec spotřeby daného atypického uživatele sítě. Přesněji § 19 odst. 2 třetí věta StromNEV 2010 požadovala, aby síťový poplatek odrážel příspěvek atypického uživatele sítě ke snížení celkových síťových poplatků, případně jeho příspěvek k zamezení zvýšení síťových poplatků. Za tímto účelem vydal orgán BNetzA v roce 2010 pokyny ([18]), které popisují tzv. „metodiku fyzické cesty“, která by měla být uplatňována pro stanovení síťových nákladů vytvořených spotřebiteli základního zatížení, a tedy i jejich individuálních síťových poplatků. Cílem metodiky fyzické cesty je identifikovat samostatné náklady konkrétního uživatele sítě. Měří náklady virtuálního využití stávající přímého vedení od místa odběru až k příslušnému zařízení vyrábějícímu elektřinu na základě výpočtu kapitálových a provozních výdajů té části sítě, která je využívána k připojení spotřebitele základního zatížení k nejbližší elektrárně, která je schopna v plném rozsahu pokrýt potřebu tohoto spotřebitele základního zatížení, a připočtení nákladů na síťové služby ([19]), které tento spotřebitel základního zatížení případně využívá.

(20) Ustanovení § 19 odst. 2 druhé věty StromNEV 2010 však požadovalo, aby jak spotřebitelé mimo špičku, tak spotřebitelé základního zatížení hradili minimální příspěvek ve výši nejméně 20 % zveřejněného síťového poplatku, tj. že individuální síťový poplatek vypočtený na základě příspěvku daného atypického uživatele sítě ke snížení celkových poplatků za síť nebo jeho příspěvku k zamezení zvýšení poplatků za síť nesměl být nižší než 20 % zveřejněného síťového poplatku. Německo vysvětlilo, že cílem tohoto minimálního příspěvku je zaručit, aby i atypičtí uživatelé sítě hradili minimální příspěvek na správu veřejné sítě, k níž jsou připojeni. Zejména u spotřebitelů základního zatížení Německo uvedlo, že pokud se nacházejí v těsné blízkosti elektrárny pro pokrytí základního zatížení ([20]), mohly by se síťové poplatky vypočtené na základě metodiky fyzické cesty blížit

([16]) Požadavek plného využívání v délce 7 000 hodin byl stanoven v nařízení StromNEV 2010 a je použitelný od 1. ledna 2011, a proto byl uplatňován již před zavedením úplného osvobození spotřebitelů základního zatížení. Před touto změnou existoval požadavek na plné využívání v délce 7 500 hodin.

([17]) Viz poznámka pod čarou 6.

([18]) BNetzA, Leitfaden zur Genehmigung von individuellen Netzentgelten nach § 19 Abs. 2 S. 1 und S. 2 StromNEV ab 2011 (29.9.2010).

([19]) Síťové služby jsou služby poskytované provozovatelem sítě s cílem zajistit rovnováhu v síti. Hlavní síťové služby představují rezervy, opatření v oblasti redispečinku a energie umožňující kompenzovat ztráty v síti.

([20]) Elektrárna pro pokrytí základního zatížení je elektrárna, která obvykle poskytuje nepřetržité dodávky elektrické energie po celý rok s určitým minimálním požadavkem na výrobu elektrické energie. Provoz elektráren pro pokrytí základního zatížení se přerušuje pouze za účelem pravidelné údržby, modernizace, rekonstrukce nebo servisu. Některé zúčastněné strany uvádějí, že elektrárny pro pokrytí základního zatížení obvykle dosahují 7 500 hodin plného využívání ročně, a jedná se zpravidla o jaderné elektrárny, hnědouhelné elektrárny, průtočné vodní elektrárny a do určité míry i o elektrárny uhelné. Lze je odlišit od elektráren se středním zatížením, které dosahují 3 000 až 5 000 hodin plného využívání za rok, což jsou zpravidla uhelné elektrárny a plynové turbíny, a od špičkových elektráren, které zpravidla dosahují 1 000 hodin plného využívání v průběhu roku a zpravidla se jedná o přečerpávací elektrárny, plynové turbíny a naftové elektrárny. BNetzA rovněž uvádí jako elektrárny pro pokrytí základního zatížení následující elektrárny: jaderné elektrárny, průtočné vodní elektrárny a hnědouhelné elektrárny. Uhelné elektrárny lze považovat za elektrárny pro pokrytí základního zatížení, ale pouze s činitelem odlehčení 0,8 (viz Leitfaden zur Genehmigung individueller netzentgeltvereinbarungen nach § 19 Abs. 2 S. 1 und 2 StromNEV § 1.3.2.2.1). Uhelné elektrárny lze považovat za elektrárny pro pokrytí základního zatížení, avšak pouze do výše 80 %.

téměř nule. Tito spotřebitelé základního zatížení však i přesto využívají veřejnou síť a bezpečné dodávky elektřiny, které poskytuje. Německo mimoto objasnilo, že tento minimální příspěvek zohledňuje skutečnost, že metodika fyzické cesty může sloužit pouze jako zástupný indikátor pro určení individuálních síťových nákladů.

2.2. *PLNÉ OSVOBOZENÍ OD ROKU 2011 DO ROKU 2013*

(21) V nařízení StromNEV ve znění § 7 zákona ze dne 26. července 2011, který vstoupil v platnost dne 4. srpna 2011, ale měl zpětnou účinnost od 1. ledna 2011 (dále jen „StromNEV 2011“ ([21])), byl zrušen systém individuálních síťových poplatků pro spotřebitele základního zatížení a byl nahrazen úplným osvobozením od povinnosti hradit síťové poplatky. Individuální síťové poplatky pro spotřebitele mimo špičku zůstaly zachovány, stejně jako jejich povinnost hradit minimálně 20 % zveřejněného síťového poplatku.

(22) Podle § 19 odst. 2 druhé věty StromNEV 2011 mají být koneční odběratelé osvobozeni od síťových poplatků, pokud jejich roční spotřeba energie dosahuje nejméně 7 000 hodin plného využívání a přesahuje 10 GWh spotřeby. Toto osvobození (dále jen „úplné osvobození“) je předmětem jak rozhodnutí o zahájení řízení, tak tohoto rozhodnutí.

(23) Spotřebitele základního zatížení charakterizuje prahová hodnota 7 000 hodin plného využívání v tom smyslu, že této prahové hodnoty lze dosáhnout jen tehdy, pokud je dotčený konečný odběratel téměř nepřetržitě připojen k síti se stejným zatížením. Hodiny (úplného) využívání jsou definovány v § 2 odst. 2 nařízení StromNEV jako podíl ročního výkonu a ročního špičkového zatížení příslušného uživatele sítě.

(24) Podle § 19 odst. 2 třetí věty nařízení StromNEV 2011 má být osvobození uvedené ve druhé větě téhož odstavce uděleno až poté, co příslušný regulační orgán (buď BNetzA nebo jeden z regionálních regulačních orgánů „*Landesregulierungsbehörde*“ ([22])), ověří, že byly splněny zákonné podmínky Jakmile je toto ověření provedeno, vydal orgán BNetzA nebo Landesregulierungsbehörde povolení, které opravňovalo spotřebitele základního zatížení k úplnému osvobození od 1. ledna 2011 (za předpokladu, že k tomuto datu byly splněny všechny podmínky) a na dobu neurčitou (za předpokladu, že bude i nadále splňovat všechny požadavky).

(25) V důsledku tohoto úplného osvobození došlo ke snížení příjmů provozovatelů sítí. Tato finanční ztráta je od roku 2012 kompenzována zvláštním příplatkem (viz oddíl 2.4 níže). Pro rok 2011 však nebyl zaveden žádný zvláštní příplatek a finanční ztrátu za rok 2011 nesli provozovatelé sítí.

(26) Toto úplné osvobození bylo zrušeno novelou ([23]) nařízení StromNEV ze dne 1. ledna 2014.

2.3. *PŘÍJEMCI A VÝŠE PODPORY*

(27) Německo předložilo prozatímní seznam podniků, které mají nárok na osvobození podle č. § 19 odst. 2 druhé věty nařízení StromNEV 2011. Na základě těchto informací bylo v letech 2011 až 2013 osvobozeno od síťových poplatků podle § 19 odst. 2 druhé věty nařízení StromNEV 2011 více než 200 podniků. Převážná většina těchto podniků spadá do různých odvětví výrobního sektoru, zejména chemického průmyslu (včetně průmyslových plynů), papírenského, textilního, ocelářského průmyslu, průmyslu neželezných kovů, ropných rafinérií a výroby skla. Podnikům působícím v odvětví služeb (například webhosting) bylo úplné osvobození poskytnuto jen výjimečně. Jednalo se o podniky s rozsáhlými datovými centry.

([21]) Viz rovněž poznámka pod čarou 6.

([22]) BNetzA je spolkovou vládní agenturou německého Spolkového ministerstva hospodářství a technologie. Jejím hlavním úkolem je zajišťovat dodržování zákona o telekomunikacích (TKG), zákona o poštovních službách (PostG) a zákona o energetice (EnWG) a jejich souvisejících nařízení s cílem zaručit liberalizaci trhů v oblasti telekomunikací, poštovních služeb a energetiky. Přebírá odpovědnost rovněž za regulaci železnic. Ve všech těchto oblastech regulace monitoruje nediskriminační přístup k sítím za transparentních okolností a zkoumá poplatky za přístup. K dosažení svých cílů v oblasti regulace cílů má Bundesnetzagentur k dispozici efektivní postupy a nástroje včetně práva na informace a vyšetřování, jakož i pravomoc ukládat odstupňované sankce a právo přijímat regulační rozhodnutí. Má k dispozici poradní sbor složený z 16 členů německého Spolkového sněmu a z 16 zástupců německé Spolkové rady; zástupci Spolkového sněmu musí být členy nebo politickými představiteli vlády některé ze spolkových zemí. Členy tohoto poradního sboru a jejich zástupce jmenuje spolková vláda na návrh německého Spolkového sněmu a německé Spolkové rady (§ 5 zákona o Spolkové síťové agentuře pro elektřinu, plyn, telekomunikace, poštu a železnice ze dne 7. července 2005, BGBl. I s. 1970. V čele BNetzA stojí předseda a dva místopředsedové. Navrhuje je poradní sbor vládě (§ 3 zákona o Spolkové síťové agentuře pro elektřinu, plyn, telekomunikace, poštu a železnice ze dne 7. července 2005, BGBl. I s. 1970. Jsou jmenováni prezidentem Spolkové republiky Německo. BNetzA však není jediným regulačním orgánem v Německu. V některých spolkových zemích byly zřízeny samostatné regulační orgány (Landesregulierungsbehörden).

([23]) § 1 nařízení ze dne 14. srpna 2013, kterým se mění několik nařízení v oblasti trhů s energií, BGBl. I s. 3250.

(28) Z odhadů, které poskytlo Německo, vyplývá, že ztráty, které vznikly provozovatelům sítí v důsledku úplného osvobození v období 2011 až 2013, činí přibližně 900 milionů EUR v porovnání se situací, kdy by spotřebitelé základního zatížení hradili obvyklý poplatek. Tato ztráta je však pravděpodobně nižší, neboť při výpočtu síťových poplatků za rok 2011 provozovatelé sítí zpravidla zohledňovali skutečnost, že spotřebitelé základního zatížení by měli nárok na individuální síťové poplatky podle § 19 odst. 2 nařízení StromNEV 2010. Tento odhad je však dále komplikován skutečností, že prahová hodnota způsobilosti pro individuální poplatky se od 1. ledna 2011 změnila (7 000 hodin plného využívání místo 7 500 hodin plného využívání) a že individuální poplatky možná nebyly pro některé spotřebitele základního zatížení atraktivní, protože nemusely vždy vést k významnému snížení jejich síťových poplatků v závislosti na jejich zeměpisné poloze a dalších faktorech, které ovlivňují výpočet individuálních síťových poplatků.

2.4. *MECHANISMUS FINANCOVÁNÍ*

2.4.1. MECHANISMUS FINANCOVÁNÍ POPSANÝ V § 19 STROMNEV 2011

(29) Vzhledem k tomu, že spotřebitelé základního zatížení, na které se osvobození vztahovalo, byli připojeni k různým úrovním sítě, vedlo úplné osvobození ke ztrátám příjmů jak provozovatelů přenosových soustav (dále jen „PPS“), tak provozovatelů distribučních soustav. Ustanovení § 19 odst. 2 šesté věty nařízení StromNEV 2011 ukládá provozovatelům přenosových soustav povinnost odškodnit provozovatele distribuční soustavy za ztráty příjmů vyplývající z úplného osvobození. Z důvodů, které jsou podrobně popsány v oddíle 2.4.3., bylo však takové odškodnění fakticky poskytováno až od roku 2012. V roce 2011 nesli ztráty provozovatelé přenosových soustav i provozovatelé distribučních soustav, k jejichž sítím byli připojeni spotřebitelé základního zatížení, na které se osvobození vztahovalo.

(30) Navíc podle § 19 odst. 2 sedmé věty nařízení StromNEV 2011 měli PPS povinnost vyrovnat mezi sebou součet svých plateb ve prospěch provozovatelů distribučních soustav a svých vlastních ztrát. Ohledně detailních pravidel, jak toto vyrovnání provést, odkazoval § 19 odst. 2 nařízení StromNEV 2011 na § 9 zákona o kombinované výrobě tepla a elektřiny (*Kraft-Wärme-Kopplungsgesetz, dále jen „zákon KWKG“*) ([24]) platného v dané době, který se měl použít *per analogiam*. Toto vyrovnání sloužilo k rozložení finanční zátěže mezi provozovatele přenosových soustav tak, aby každý provozovatel přenosové soustavy nesl stejnou zátěž v poměru k elektrické energii dodávané koncovým spotřebitelům (přímo nebo nepřímo) napojeným na jejich příslušnou oblast sítě. Ustanovení § 9 zákona KWKG, na který odkazoval § 19 odst. 2 sedmá věta nařízení StromNEV 2011, zavedl systém, podle něhož byli provozovatelé přenosových soustav odškodňováni formou tzv. příplatku CHP za dodatečné náklady, které jim vyplývaly z povinnosti hradit podporu výrobcům zabývajícím se kombinovanou výrobou tepla a elektřiny připojeným k jejich síti v rámci zákona KWKG, a z povinnosti odškodnit provozovatele distribučních soustav za podporu, kterou i oni vypláceli výrobcům zabývajícím se kombinovanou výrobou tepla a elektřiny připojeným k jejich síti podle zákona KWKG ([25]). Analogické uplatnění § 9 zákona KWKG předpokládalo, že provozovatelé sítí by mohli zavést příplatek za účelem získání odškodnění za finanční ztráty vyplývající z úplného osvobození, a že příjmy získané z tohoto příplatku je nutno převést od provozovatelů distribučních soustav na provozovatele přenosových soustav. ([26]).

(31) Kromě toho se v § 19 odst. 2 StromNEV 2011 stanoví, že § 20 StromNEV 2011 se použije obdobně. Ustanovení § 20 StromNEV 2011 stanoví, že provozovatelé elektroenergetických sítí se musí před zveřejněním svých síťových poplatků za elektřinu ujistit, že příjmy z těchto poplatků stačí na pokrytí očekávaných nákladů.

(32) Poté, co vstoupilo v platnost nařízení *ARegV* zavádějící regulační systém, jehož cílem je motivovat provozovatele sítí k účinnějšímu řízení sítí, nemusí síťové poplatky již schvalovat orgán BNetzA (v důsledku ustanovení § 23a

([24]) Zákon o podpoře kombinované výroby tepla a elektřiny ze dne 25. října 2008 (BGBl. I s. 2101). Tento zákon byl pozměněn § 11 zákona o přezkumu právního rámce na podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie ze dne 28. července 2011 (BGBl. I s. 1634). Ustanovení § 9 zákona KWKG se mezi 1. lednem 2011 a 31. prosincem 2013 nezměnil. Zákon KWKG byl dne 21. prosince 2015 pozměněn zákonem o zachování, modernizaci a zavádění kombinované výroby tepla a elektřiny (BGBl. I s. 2498); avšak mechanismus odškodnění podle § 9 byl zachován (i když v podrobnější podobě) a byl zahrnut do § 26 až 28 zákona KWKG ze dne 21. prosince 2015. Zákon o zachování, modernizaci a zavádění kombinované výroby tepla a elektřiny pak byl opět pozměněn zákonem ze dne 22. prosince 2016, kterým se mění ustanovení o výrobě elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny a o vlastní výrobě (BGBl. I s. 3106).

([25]) Podrobný popis systému odškodňování podle § 9 zákona KWKG (který se stal § 29 zákona KWKG 2016 po změnách zavedených zákonem ze dne 22. prosince 2016, kterým se mění ustanovení o výrobě elektřiny z kombinované výroby tepla a elektřiny a o vlastní výrobě (BGBl. I s. 3106) viz rozhodnutí Komise ze dne 23. května 2017 o režimu podpory SA.42393 (2016/C) (ex 2015/N) zavedené Německem pro některé koncové spotřebitele (snížený příplatek CHP, oddíl 2.3).

([26]) Viz zejména § 9 odst. 7 zákona KWKG, který stanoví zavedení příplatku za spotřebovanou elektrickou energii navíc k síťovým poplatkům, a § 9 odst. 4 zákona KWKG, který dává provozovatelům přenosových soustav právo získat úhradu odškodného od provozovatelů distribučních soustav (tj. dosáhnout toho, aby provozovatelé distribučních soustav převedli příjmy z tohoto příplatku na provozovatele přenosových soustav).

EnWG). Namísto toho § 32 odst. 1 bod 1 AREgV 2011 stanoví, že BNetzA schvaluje maximální úroveň příjmů, kterou mohou provozovatelé sítí získat od uživatelů sítě. Podle § 17 AREgV 2011 je nutno tuto povolenou maximální úroveň příjmů dodržet, když provozovatelé sítí stanovují síťové poplatky.

(33) Provozovatelé sítí však jsou i nadále povinni se před zveřejněním svých síťových poplatků za elektřinu ujistit, že výnosy z těchto poplatků stačí na pokrytí jejich očekávaných nákladů (avšak pohybují se v mezích povolené maximální úrovně příjmů).

(34) Jak je vysvětleno níže, přijal orgán BNetzA regulační rozhodnutí s cílem podrobněji regulovat systém příplatků, který byl nakonec zaveden od roku 2012 (viz oddíl 2.4.2.). Naproti tomu v roce 2011 nebyla provedena ustanovení § 19 odst. 2 šesté a sedmé věty, a každý provozovatel sítě nesl své vlastní náklady (viz bod 2.4.3.).

2.4.2. FINANCOVÁNÍ PROSTŘEDNICTVÍM „PŘÍPLATKU PODLE § 19“ OD ROKU 2012

(35) Právní rámec pro odškodnění a vzájemné vyrovnání ztráty příjmů vyplývající z úplného osvobození byl konkretizován regulačním rozhodnutím BNetzA přijatým dne 14. prosince 2011 ([27]) (dále jen „regulační rozhodnutí ze dne 14. prosince 2011“) na základě § 29 odst. 1 EnWG a § 30 odst. 2 bodu 6 nařízení StromNEV 2011 ([28]). Toto rozhodnutí uložilo provozovatelům distribučních soustav povinnost vybírat od konečných odběratelů příplatek nazvaný „příplatek podle § 19“. Orgán BNetzA dále uložil provozovatelům distribučních soustav povinnost převést každý měsíc příjmy z tohoto příplatku na provozovatele přenosové soustavy (jak je rovněž stanoveno v § 9 odst. 5 zákona KWKG, na který odkazuje § 19 odst. 2 sedmá věta nařízení StromNEV 2011).

(36) Účelem příplatku podle § 19 bylo vytvořit mechanismus financování, který rozloží finanční zátěž vyplývající z uplatňování § 19 odst. 2 nařízení StromNEV 2011 transparentním a jednotným způsobem, a tím vytvořit rovné podmínky pro všechny spotřebitele elektřiny v celém Německu.

(37) Výpočet příplatku podle § 19 neprováděl orgán BNetzA, ale musel jej každoročně provést daný provozovatel přenosové soustavy na základě metodiky stanovené orgánem BNetzA. To znamenalo, že provozovatel přenosové soustavy musel stanovit na jedné straně předpokládané finanční ztráty vyplývající z úplného osvobození v porovnání se síťovým poplatkem v plné výši, a na druhé straně předpokládanou spotřebu za účelem stanovení příplatku podle § 19 na kWh. Za první rok provozu (tj. rok 2012) však orgán BNetzA stanovil částku, kterou bylo nutno získat zpět prostřednictvím příplatku podle § 19, na 440 milionů EUR. Tato částka posloužila jako základ pro výpočet tohoto příplatku. Z této částky bylo třeba navrátit částku 300 milionů EUR jako odškodnění za ztráty příjmů, k nimž došlo v důsledku úplného osvobození. Zbývajících 140 milionů EUR bylo určeno na pokrytí ztrát příjmů plynoucích z individuálních síťových poplatků na základě § 19 odst. 2 věty první nařízení StromNEV 2011.

(38) Před změnami, které do nařízení StromNEV zavedl § 7 zákona ze dne 26. července 2011, byla ztráta příjmů vyplývající z individuálních síťových poplatků pro atypické uživatele sítí získána zpět, pokud byl provozovatel sítě efektivní společností, a tudíž mohl v rámci AREgV získat zpět veškeré své náklady prostřednictvím síťových poplatků: vzhledem k tomu, že provozovatelé sítí věděli předem, že někteří uživatelé budou platit méně, mohli tuto skutečnost zohlednit již při výpočtu síťových poplatků podle § 20 StromNEV. Podle § 19 odst. 2 šesté a sedmé věty StromNEV 2011 však bylo nutné za ztrátu příjmů plynoucí z individuálních síťových poplatků pro spotřebitele mimo špičku a z úplného osvobození spotřebitelů základního zatížení poskytnout odškodnění pomocí příplatku určeného k tomuto účelu.

(39) Regulační rozhodnutí ze dne 14. prosince 2011 navíc stanovilo, že provozovatel přenosové soustavy musí za každý rok určit, jaká byla skutečná potřeba finančních zdrojů za předchozí rok. Pokud příjmy z příplatku podle § 19 překročily částku skutečně potřebnou na odškodnění provozovatelů přenosových soustav za ztráty příjmů vyplývající z úplného osvobození a na odškodnění provozovatelů distribučních soustav, musely by být příplatky v následujícím roce o tento rozdíl sníženy. Pokud byl tento příjem nedostatečný, příplatek byl odpovídajícím způsobem navýšen.

2.4.3. MECHANISMUS FINANCOVÁNÍ V ROCE 2011

(40) V regulačním rozhodnutí ze dne 14. prosince 2011 se výslovně uvádí, že ztráty příjmů vzniklé v roce 2011 nebyly zahrnuty do mechanismu odškodnění a vzájemného vyrovnání popsaného ve 30. bodě odůvodnění.

(41) Pokud jde o ztráty vzniklé v roce 2011, neměli tudíž provozovatelé distribučních soustav nárok na odškodnění od PPS. Jak provozovatelé distribučních soustav, tak PPS museli pokrýt tyto ztráty příjmů z vlastních zdrojů.

([27]) BK8-11-024.

([28]) Ustanovení § 29 odst. 1 EnWG sice zmocňuje orgán BNetzA k tomu, aby regulačním rozhodnutím závazným pro provozovatele sítí stanovil konkrétní způsob přístupu k síti, § 30 odst. 2 bod 6 nařízení StromNEV 2011 však uváděl, že takové regulační rozhodnutí se může týkat především stanovování příslušných síťových poplatků.

(42) Mohli by tyto ztráty zahrnout do svých tzv. regulačních účtů („*Regulierungskonto*“), které byly zřízeny podle ARegV.

(43) Jak je uvedeno v 32. bodě odůvodnění, ARegV zavedl regulační systém, jehož cílem je motivovat provozovatele sítí k účinnějšímu řízení sítí a podle něhož se na provozovatele sítí vztahuje maximální úroveň příjmů stanovená orgánem BNetzA. Tato povolená maximální úroveň příjmů se stanoví na regulační období v trvání nejvýše 5 let. Za účelem stanovení této maximální úrovně příjmů jsou provozovatelé sítí soustav povinni poskytnout BnetzA před zahájením regulačního období různé účetní údaje (včetně nákladů a příjmů). Maximální úroveň příjmů, které jsou provozovatelé sítě od uživatelů sítě oprávněni získat, se navíc během pětiletého regulačního období vyvíjí s cílem zohlednit neefektivnost provozovatelů sítí a přimět je ke zvýšení efektivnosti. To znamená, že schválený maximální příjem se bude během regulačního období snižovat. Efektivnost provozovatele sítě se měří před regulačním obdobím na základě porovnání provozovatelů sítí, které provádí BNetzA. První regulační období trvalo od roku 2009 do roku 2013. Druhé regulační období začalo v roce 2014 a skončí v roce 2018.

(44) Kladné nebo záporné rozdíly ([29]) mezi schválenou maximální úrovní příjmů a skutečně získanými příjmy se zapisují na speciální regulační účet, což je účetní nástroj spravovaný orgánem BNetzA (§ 5 ARegV) s cílem zvýšit efektivnost provozovatelů sítí.

(45) Na konci pětiletého období 2009–2013 byly přebytky příjmů započteny proti nadměrnému snížení příjmů. Výsledný kladný nebo záporný zůstatek byl převeden do dalšího regulačního období (§ 5 odst. 4 ARegV 2011) a rozložen na pět let trvání druhého regulačního období jako snížení nebo zvýšení maximální úrovně příjmů, která by byla jinak použitelná.

(46) Pokud by však příjmy dosažené v daném roce určitého regulačního období překročily schválenou maximální úroveň příjmů o více než 5 %, musel by dotyčný provozovatel sítě upravit své síťové poplatky (aby zabránil vzniku stejné situace i v následujícím roce a předešel tomu, aby snížení síťových poplatků bylo odloženo až na následující regulační období). Pokud by příjmy dosažené v daném roce určitého regulačního období byly o více než 5 % nižší než schválená maximální úroveň příjmů, měl by dotyčný provozovatel sítě právo upravit své síťové poplatky (aby zabránil vzniku stejné situace i v následujícím roce a předešel náhlému nárůstu síťových poplatků v následujícím regulačním období). V posledně uvedeném případě však má provozovatel sítě volbu, zda síťové poplatky upraví či nikoli.

(47) Právě v tomto rámci bylo nutno provést odškodnění za ztráty příjmů vzniklé provozovatelům sítí v důsledku úplného osvobození v roce 2011. V době tzv. „Verprobung ([30])“ na rok 2011 (které proběhlo v roce 2010) ještě úplné osvobození neexistovalo a nebylo možné je zohlednit při stanovování síťových poplatků za rok 2011. Jak potvrdilo Německo e-mailem ze dne 24. října 2017, nemohly být na základě tehdy použitelného ARegV 2011 ztráty příjmů vzniklé v roce 2011 (tj. rozdíl mezi povolenými příjmy a příjmy skutečně dosaženými) získány zpět úpravou síťových poplatků za rok 2011 vzhledem k tomu, že síťové poplatky musely být podle § 20 nařízení StromNEV stanoveny v rámci tzv. „Verprobung“ předem a v průběhu daného roku je nebylo možné měnit. Ve skutečnosti tedy bylo nutno tuto ztrátu vyrovnat pomocí zisků z jiných let daného regulačního období. To je také důvodem, proč provozovatelé sítí zpochybnili úplné osvobození a regulační rozhodnutí BNetzA ze dne 14. prosince 2011.

(48) Ztráty příjmů, které provozovatelům sítí vznikly v důsledku úplného osvobození, nebylo možné získat zpět ani navýšením síťových poplatků v roce 2012 vzhledem k tomu, že síťové poplatky za rok 2012 bylo možné propojit pouze s předpokládanými náklady, které měly vzniknout v roce 2012. Naproti tomu ztráty příjmů – pokud již za ně nebylo poskytnuto odškodnění ve formě zvýšení účinnosti v roce 2011 – bylo nutno zapsat na *Regulierungskonto*. V případě, že by byly ztráty příjmů za rok 2011 na konci prvního regulačního období započteny proti dodatečným příjmům v jiných letech téhož regulačního období, k odškodnění za ztráty by nedošlo. Pouze v případě, že by tyto ztráty nebylo možné započíst proti dodatečným příjmům v regulačním období končícím v roce 2013, by ztráta příjmů v roce 2011 mohla vést k nepřímému odškodnění v následujícím regulačním období tak, že by došlo k mírnému navýšení schválené maximální úrovně příjmů v následujícím regulačním období. Avšak ani v této situaci by se zpravidla nejednalo o odškodnění v plné výši vzhledem k tomu, že ARegV neodškodňuje za náklady v plné výši, ale pouze za náklady efektivního operátora.

([29]) Před zapsáním na tento účet se tyto částky nejprve upraví v závislosti na objemu přenášené elektřiny s cílem zabránit situaci, kdy by rozdíl v příjmech vyplýval z pouhé skutečnosti, že uživatelé sítě spotřebovali více či méně elektrické energie v porovnání s předpoklady použitými ke stanovení schválené maximální úrovně příjmů.

([30]) Při stanovování síťových poplatků musí provozovatelé sítí v souladu s § 20 nařízení StromNEV ověřit, že síťové poplatky, které mají být zveřejněny, jsou vhodné k pokrytí nákladů uvedených v § 4 nařízení StromNEV. To se označuje jako „Verprobung“ síťových poplatků.

2.5. *CÍL ÚPLNÉHO OSVOBOZENÍ*

(49) Z důvodové zprávy k nařízení StromNEV 2011 vyplývá, že úplné osvobození spotřebitelů základního zatížení bylo zavedeno z důvodu údajných stabilizačních účinků, které spotřebitelé základního zatížení na síť mají ([31]).

2.6. *POPIS DŮVODŮ VEDOUCÍCH K ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ*

(50) Ve svém rozhodnutí o zahájení řízení dospěla Komise k závěru, že toto úplné osvobození poskytlo selektivní výhodu těm spotřebitelům základního zatížení, jejichž roční spotřeba elektřiny přesahuje 7 000 hodin plného využívání a 10 GWh spotřeby. Komise navíc konstatovala, že v případě příplatku podle § 19, který byl zaveden v roce 2012, se jedná o státní prostředky, a že provozovatel přenosové soustavy byl pověřen jeho správou, přičemž na něj dohlíží orgán BNetzA prostřednictvím účtu*Regulierungskonto*. Pokud jde o rok 2011, vyjádřila Komise obavy, že úplné osvobození mohlo být financováno ze státních prostředků již před zavedením příplatku podle § 19. Komise uvedla, že existenci státních prostředků lze odvodit od skutečnosti, že § 9 zákona KWKG opravňoval provozovatele sítí k tomu, aby vybírali od uživatelů sítě příplatek, jehož výnosy byly spravovány provozovatelem přenosové soustavy. Komise byla rovněž toho názoru, že odškodnění za ztráty příjmů z důvodu úplného osvobození v roce 2011 bylo možné poskytnout prostřednictvím účtu *Regulierungskonto*, u něhož Komise konstatovala, že je sledován orgánem BNetzA.

(51) Komise rovněž konstatovala, že Německo nepředložilo žádné důvody pro slučitelnost podpory a pouze se zmínilo o stabilizačním dopadu na sítě, aniž by tento dopad vyčíslilo. Komise proto zahájila formální vyšetřovací řízení.

2.7. *VÝVOJ PO ROZHODNUTÍ O ZAHÁJENÍ ŘÍZENÍ*

(52) Jelikož provozovatelé sítí neměli záruku, že získají zpět ztrátu příjmů plynoucí z úplného osvobození v roce 2011, napadlo několik z nich jednak rozhodnutí orgánu BNetzA o osvobozeních, jednak rovněž přímo regulační rozhodnutí ze dne 14. prosince 2011. Vrchní zemský soud v Düsseldorfu dospěl usnesením ze dne 8. května 2013 ([32]) k závěru, že úplné osvobození, které bylo v platnosti v letech 2011 až 2013, bylo protiprávní, a v řízení před tímto soudem zrušil úplné osvobození udělené dotčenému podniku. Vrchní zemský soud konstatoval, že úplné osvobození udělené podle § 19 odst. 2 druhé věty StromNEV 2011 nerespektovalo omezení uvedená v § 24 EnWG 2011, která opravňovala spolkovou vládu pouze k tomu, aby určila způsoby výpočtu individuálních síťových poplatků, ale nikoli k tomu, aby zavedla úplné osvobození od síťových poplatků. Vrchní zemský soud rovněž konstatoval, že síťové poplatky představují cenu za poskytnutou službu (tj. za přístup k síti a její využívání), a že úplné osvobození nelze považovat za individuální síťový poplatek ani za cenu za službu, ale představuje určité privilegium či výjimku ze zásady, že provozovatelům sítí by měl být za využívání sítě hrazen přiměřený síťový poplatek. Konstatoval, že stabilizační účinek spotřebitelů základního zatížení by mohl ospravedlnit maximálně snížení síťových poplatků, ale nikoli úplné osvobození od nich vzhledem k tomu, že i tito spotřebitelé základního zatížení síť využívají. A konečně Vrchní zemský soud konstatoval, že příplatek podle §19 neodpovídá síťovému poplatku, nýbrž příplatku, který je vybírán navíc k síťovým poplatkům; neodpovídá ceně za využívání sítě, ale pouze příplatku zavedenému za účelem pokrytí finančních ztrát vzniklých provozovatelům sítí v důsledku úplného osvobození.

(53) Rozsudkem ze dne 6. října 2015 ([33]) Spolkový soudní dvůr potvrdil usnesení Vrchního zemského soudu v Düsseldorfu ze dne 8. května 2013. Spolkový soudní dvůr potvrdil, že úplné osvobození poskytnuté podle § 19 odst. 2 druhé věty StromNEV 2011 nerespektovalo omezení uvedená v § 24 EnWG 2011, která opravňovala spolkovou vládu pouze k tomu, aby určila způsoby výpočtu individuálních síťových poplatků, ale nikoli k tomu, aby zavedla úplné osvobození od síťových poplatků. Spolkový soudní dvůr dále poznamenal, že čl. 24 odst. 1 první a třetí věta EnWG 2011 vycházely ze zásady, že provozovatelé sítí mají nárok na odškodnění za využívání svých sítí, a že stabilizační účinek spotřebitelů základního zatížení nelze považovat za odškodnění provozovatele sítě za využívání sítě, neboť tento stabilizační dopad nepředstavoval odškodnění hrazené výměnou za využívání sítě, nýbrž byl pouze důsledkem využívání této sítě. Spolkový soudní dvůr rovněž konstatoval, že tento stabilizační dopad by sice mohl být v hospodářském zájmu provozovatelů sítí a mohl by odůvodnit snížení síťových poplatků, nelze však automaticky předpokládat, že by odůvodnil úplné osvobození pouze na základě počtu hodin plného využívání, zejména vzhledem k tomu, že i spotřebitelé základního zatížení přispívají ke

([31]) BT-Drs. 17/6365, s. 34.
([32]) VI-3 Kart 178/12 (V). Dne 6. března 2013 vydal Vrchní zemský soud obdobný rozsudek poté, co se na něj obrátil provozovatel sítě, který napadl regulační rozhodnutí ze dne 14. prosince 2011.
([33]) EnVR 32/13.

špičkovému zatížení sítě. Bude nutné, aby snižování zohlednilo konkrétní dopad každého spotřebitele základního zatížení na síť. A konečně Spolkový soudní dvůr rovněž potvrdil, že příplatek podle §19 neodpovídá síťovému poplatku, nýbrž příplatku, který je vybírán navíc k síťovým poplatkům; neodpovídá ceně za využívání sítě, ale pouze příplatku zavedenému za účelem pokrytí finančních ztrát vzniklých provozovatelům sítí v důsledku úplného osvobození.

(54) Jak Vrchní zemský soud v Düsseldorfu, tak Spolkový soudní dvůr prohlásily úplné osvobození v § 19 odst. 2 druhé větě nařízení StromNEV 2011 a individuální osvobození udělené na tomto základě za neplatné. Z německého správního práva však vyplývá, že německý stát by *de facto* nemohl požádat příjemce o vrácení s ohledem na pravidla promlčení. Navíc, jak je popsáno v 55. bodě odůvodnění, nový § 32 odst. 7 StromNEV 2014 stanoví, že platnost rozhodnutí o osvobození přijatých na základě § 19 odst. 2 druhé věty StromNEV 2011 skončila až 1. ledna 2014.

(55) Nařízením ze dne 14. srpna 2013 ([34]) zrušilo Německo od 1. ledna 2014 úplné osvobození a od téhož data znovu zavedlo individuální síťové poplatky pro konečné odběratele s roční spotřebou elektřiny dosahující 10 GWh a nejméně 7 000 hodin plného využívání. Orgán BNetzA byl povinen stanovit podrobná pravidla upravující metodiku určování individuálních síťových nákladů podle nařízení StromNEV ve znění § 1 nařízení ze dne 14. srpna 2013 (dále jen „StromNEV 2014“). Za tímto účelem orgán BNetzA opětovně zavedl metodiku fyzické cesty regulačním rozhodnutím ([35]) přijatým na základě § 29 EnWG. Přestože tato metodika byla mírně upravena, v zásadě odpovídá metodice fyzické cesty, která byla použita pro výpočet individuálních síťových poplatků podle StromNEV 2010 (viz 19. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Regulační rozhodnutí o metodice fyzické cesty bylo potvrzeno usnesením Spolkového soudního dvora ze dne 13. prosince 2016 ([36]). Spolkový soudní dvůr výslovně uznal, že metodika fyzické cesty zajišťuje posouzení síťových nákladů způsobených spotřebiteli základního zatížení v souladu se zásadou příčinné souvislosti nákladů.

(56) Jak usnesení Vrchního zemského soudu ze dne 8. května 2013, tak usnesení Spolkového soudního dvora ze dne 6. října 2015 měly účinky pouze na účastníky řízení a nevedly k obecnému zrušení všech rozhodnutí o osvobození. Ustanovení § 32 odst. 7 nařízení StromNEV 2014 tedy stanoví, že rozhodnutí o osvobození přijatá regulačním orgánem na základě § 19 odst. 2 věty druhé StromNEV 2011 by přestala platit od 1. ledna 2014. Nevyřízené žádosti o rozhodnutí o osvobození přijatá regulačním orgánem na základě § 19 odst. 2 StromNEV 2011, jakož i případy, kdy by rozhodnutí o osvobození bylo zrušeno soudem, by podléhaly § 19 odst. 2 druhé větě StromNEV 2014 (se zpětným účinkem od 1. ledna 2012. Pro rok 2011 bylo v totožných případech uplatněno nařízení StromNEV jako časově předcházející zavedení úplného osvobození (tj. individuální síťové poplatky založené na fyzické cestě, jsou-li relevantní).

(57) Usnesením ze dne 12. dubna 2016 ([37]) zrušil Spolkový soudní dvůr regulační rozhodnutí ze dne 14. prosince 2011 (viz 35. až 39. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Soudní dvůr konstatoval, že na toto rozhodnutí se nevztahuje zmocnění stanovené v § 24 EnWG. Po vydání tohoto rozsudku změnil německý zákonodárce § 24 EnWG, čímž zpětně napravil neexistenci zmocnění v případě příplatku podle § 19 ([38]).

3. **PŘIPOMÍNKY ZÚČASTNĚNÝCH STRAN**

(58) Komise obdržela připomínky od společností Ahlstrom GmbH, AlzChem AG, Aurubis AG, Bender GmbH, Fitesa Germany GmbH, Evonik Industries AG, Hans Adler OHG, Lindes Gas Produktionsgesellschaft, Norske Skog Walsum GmbH, Oxxynova GmbH, Ruhr Oel GmbH, Saalemühle Alsleben GmbH, Sasol Wax GmbH, SETEX-Textil GmbH, Bundesverband der Energieabnehmer e.V., Currenta GmbH & Co. KG, Air Liquide Deutschland GmbH, InfraServ GmbH & Co. KG, Naturin Viscofan GmbH, Wirtschaftsvereinigung Stahl, Wirtschaftsvereinigung Metalle, Hydro Aluminium Rolled Products GmbH, Norsk Hydro ASA, Papierfabrik Scheufelen GmbH & Co. KG, ThyssenKrupp Steel Europe AG, Trimet Aluminium AG, UPM GmbH, Verband der Chemischen Industrie e.V., Verband der Industriellen Energie- und Kraftwirtschaft e.V. a Xstrata Zink GmbH/Glencore. Veškeré obdržené připomínky tvrdí, že úplné osvobození nepředstavuje státní podporu. Argumenty předložené v jednotlivých připomínkách na podporu tohoto názoru jsou shrnuty v následujících bodech odůvodnění.

(59) Zúčastněné strany se domnívají, že úplné osvobození neposkytovalo osvobozeným spotřebitelům základního zatížení výhodu. Podle zúčastněných stran bylo toto úplné osvobození odškodněním za příspěvek spotřebitelů základního zatížení k celkové stabilitě elektroenergetické sítě. Jedna ze zúčastněných stran je toho názoru, že

([34]) Nařízení, kterým se mění několik nařízení týkajících se zákona o energetice (BGBl. I s. 3250).
([35]) BK4-13-739.
([36]) EnVR 34/15.
([37]) EnVR 25/13.
([38]) Viz § 24 EnWG ve znění § 1 zákona o trhu s elektřinou ze dne 26.7.2016 (BGBl. I s. 1786).

úplné osvobození odpovídá odškodnění za službu obecného hospodářského zájmu ve smyslu rozsudku ve věci Altmark ([39]). Uvádí zejména, že spotřeba v základním zatížení, která je způsobilá pro úplné osvobození, je předpokladem pro kontinuální výrobu elektřiny elektrárnami vybavenými synchronními generátory. Ty jsou považovány za nezbytné pro stabilitu sítě, neboť pomáhají předcházet změnám frekvence. Několik zúčastněných stran se v tomto ohledu odvolává na studii ze dne 20. ledna 2012 o minimální výrobě konvenčních ([40]) elektráren, kterou Německo potřebuje pro zajištění bezpečné správy sítě v souvislosti s vysokým podílem obnovitelných zdrojů energie ([41]) (dále jen „studie z roku 2012“). Několik zúčastněných stran navíc tuto výhodu nepovažuje za selektivní, ale domnívá se, že je odůvodněna logikou a povahou síťových poplatků v Německu. V tomto ohledu vysvětlují, že předvídatelnost vzorce spotřeby spotřebitelů základního zatížení vede k významnému snížení síťových nákladů, neboť snižuje potřebu regulační energie a rezerv. Navíc podle nich vzorec průběžné spotřeby prodlužuje životnost síťového zařízení a tím snižuje materiálové náklady. Výše uvedené náklady by jinak museli nést provozovatelé přenosové soustavy jako součást svých síťových povinností definovaných v § 11 EnWG. Některé ze zúčastněných stran také tvrdí, že spotřebitelé základního zatížení přispívají k regulaci napětí a k předcházení výpadkům, a že úplné osvobození je odškodňuje za tyto služby. A konečně jejich připomínky považují osvobození spotřeby v základním zatížení za záruku dodávek elektřiny z nestálých obnovitelných zdrojů energie. To by znamenalo snížení jak nákladů na rozšíření sítě, tak plateb odškodnění podle zákona o obnovitelných zdrojích energie (*Erneuerbare Energien Gesetz*, dále jen „*EEG*“) ([42]).

(60) Zúčastněné strany se rovněž domnívají, že úplné osvobození není financováno ze státních prostředků. Podle těchto zúčastněných stran tvořilo ustanovení § 19 odst. 2 věta druhá StromNEV 2011 součást celkového systému síťových poplatků, a tudíž představovalo pouze cenovou regulaci. Skutečnost, že úplné osvobození je závislé na povolení, které vydává orgán BNetzA, je považována za čistě formální akt, který by sám o sobě nepostačoval k prokázání toho, že úplné osvobození je financováno ze státních prostředků.

(61) Zúčastněné strany tvrdí zejména, že po zavedení příplatku podle § 19 v roce 2012 nelze úplné osvobození považovat za financování ze státních prostředků. Příplatek podle § 19 je považován za součást celkového systému síťových poplatků. Zúčastněné strany tedy v souladu s touto skutečností odmítají považovat příplatek podle § 19 za parafiskální odvod. Na vysvětlení zúčastněné strany uvádějí, že výše příplatku podle § 19 nebyla stanovena státem, ale byla vypočtena provozovateli sítí na základě ztrát příjmů vyplývajících z úplného osvobození. Příplatek podle § 19 podle nich slouží pouze pro účely vyrovnání finanční zátěže, která vyplývá z úplného osvobození pro všechny uživatele sítě v Německu. Rovněž příjmy z příplatku podle § 19 by neplynuly do státního rozpočtu ani by nebyly pod státní kontrolou. Zúčastněné strany v tomto ohledu vysvětlují, že provozovatel přenosové soustavy mohl příjmy z příplatku podle § 19 využít podle vlastního uvážení. Zúčastněné strany odmítají zjištění, že provozovatel přenosové soustavy soustřeďoval příjmy z příplatku podle § 19, a tak jednal podobně jako fond. Vysvětluje se, že společná projektová skupina „*Horizontaler Belastungsausgleich*“ *(PG HOBA)*, na kterou odkazuje rozhodnutí o zahájení řízení, byla vytvořena na dobrovolném základě a sloužila pouze pro účely technické koordinace mezi provozovateli přenosových soustav.

(62) Zúčastněné strany rovněž uvedly, že mezi příplatkem podle § 19 a financováním osvobození od síťových poplatků neexistoval vztah závazného určení. Výhoda tohoto osvobození by se projevila i bez příplatku podle § 19, a v tom případě by ztráty příjmů vyplývající z úplného osvobození museli nést provozovatelé sítí. Mechanismus odškodnění popsaný v oddíle 2.4 tohoto rozhodnutí je třeba posuzovat nezávisle na výhodě poskytnuté spotřebitelům základního zatížení. Bez tohoto mechanismu odškodnění by provozovatelé sítí ztráty příjmů jednoduše zohlednili při výpočtu síťových poplatků pro podniky, které od nich nejsou osvobozeny, stejně jako v roce 2011.

(63) Zúčastněné strany tvrdí, že osvobození od síťových poplatků nenarušilo hospodářskou soutěž ani nepříznivě neovlivnilo obchod mezi členskými státy, neboť pouze snížilo finanční zátěž a konkurenční nevýhodu vyplývající ze síťových poplatků v Německu, které jsou považovány za podstatně vyšší než v jiných členských státech.

([39]) Rozsudek ze dne 24. července 2003, Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415.

([40]) Konvenční elektrárny jsou zpravidla stavěny do protikladu k elektrárnám, jako jsou například větrné turbíny a solární panely, které se vyvinuly v posledních letech. Za konvenční elektrárny jsou obecně považovány následující elektrárny: jaderné elektrárny, uhelné, naftové, hnědouhelné a plynové elektrárny a vodní elektrárny.

([41]) IAEW/Consentec/FGH, Studie zur Ermittlung der technischen Mindesterzeugung des konventionellen Kraftwerksparks zur Gewährleistung der Systemstabilität in den deutschen Übertragungsnetzen bei hoher Einspeisung aus erneuerbarer Energien, Abschlussbericht 20. Januar 2012.

([42]) BGBl. I s. 2074 a BGBl. I s. 1634.

(64) Jen omezený počet zúčastněných stran tvrdí, že osvobození od síťových poplatků je slučitelné s vnitřním trhem. Jejich argumenty se v zásadě týkají přínosu spotřebitelů základního zatížení ke stabilitě sítě a tím i k bezpečnosti dodávek energie v Evropě. Kromě toho tvrdí, že s ohledem na politiky Unie v oblasti klimatu by toto osvobození posílilo konkurenceschopnost energeticky náročných podniků a zabránilo by tak přesunu jejich činnosti mimo EU, který by měl negativní důsledky pro hospodářství Unie, neboť by vedl například ke ztrátě hodnotových řetězců a zvýšil by závislost Unie na dovozu.

(65) A konečně omezený počet zúčastněných stran uvádí, že jakékoli navrácení by bylo v rozporu se zásadou ochrany legitimního očekávání. Za tímto účelem tvrdí, že pokud by Komise konstatovala, že úplné osvobození je financováno ze státních prostředků, odchýlila by se od výkladu pojmu státní podpory, který byl před úplným osvobozením uplatňován jak v její vlastní rozhodovací praxi, tak i v judikatuře Evropského soudního dvora, zejména pokud jde o jeho výklad státních prostředků v rozsudku ve věci *PreussenElektra*.

(66) Po uplynutí lhůty pro předložení připomínek zúčastněných stran obdržela Komise připomínky od dalších dvou zúčastněných stran (Wacker Chemie AG a Koehler Kehl GmbH). Společnost Wacker Chemie AG předložila připomínky týkající se metodiky fyzické cesty vyvinuté orgánem BNetzA za účelem stanovení individuálních síťových poplatků spotřebitelů základního zatížení od roku 2014. Podle názoru společnosti Wacker není metoda fyzické cesty vhodným způsobem určení individuálních poplatků vzhledem k tomu, že daný síťový poplatek bude záviset na tom, zda se spotřebitel základního zatížení nachází v blízkosti elektrárny pro pokrytí základního zatížení či nikoli. Společnost Wacker rovněž kritizovala skutečnost, že vodní elektrárny nebyly považovány za elektrárny pro pokrytí základního zatížení, a že dotčené zařízení musí být schopno pokrýt celé potenciální zatížení spotřebitele základního zatížení. Podle názoru společnosti Wacker představovalo úplné osvobození jednodušší zásadu, která přiměřeně odrážela příspěvek spotřebitele základního zatížení ke stabilitě sítě. Společnost Wacker však nepředložila žádné důkazy stabilizačních účinků spotřebitelů základního zatížení. Společnost Koehler Kehl GmbH předložila připomínky ke zprávě, kterou zveřejnil orgán BNetzA dne 20. března 2015 ([43]). Společnost Koehler Kehl GmbH se odvolává na výroky ve zprávě, které potvrzují přispění spotřeby elektřiny v základním zatížení ke stabilitě sítě v období 2011–2013. Na tomto základě společnost Koehler Kehl GmbH tvrdí, že odlišné zacházení se spotřebiteli základního zatížení nepředstavuje selektivní výhodu. Vzhledem k tomu, že hodnotící zpráva naznačuje, že stabilní spotřeba elektřiny v základním zatížení je pro stabilitu sítě stále méně relevantní, však společnost Koehler Kehl GmBH zpochybňuje platnost uvedené zprávy v tomto ohledu. Její připomínky proto zpochybňují metodiku použitou při vypracování této zprávy jako nepřesnou, protože zpráva vychází např. z prohlášení provozovatelů nízkonapěťových sítí, k nimž ale není připojen žádný spotřebitel základního zatížení. Zpráva proto dle nich neobsahuje žádné platné tvrzení, které by popíralo stabilizační účinek spotřeby v základním zatížení. Tyto připomínky navíc zdůrazňují, že jsou průběžně zapotřebí elektrárny vyrábějící elektřinu pro spotřebu v základním zatížení, a tím i spotřeby v základním zatížení umožňující stabilizaci sítě.

4. **PŘIPOMÍNKY NĚMECKA**

(67) Německo se domnívá, že úplné osvobození, které je předmětem rozhodnutí o zahájení řízení, nepředstavuje státní podporu, protože neposkytuje selektivní výhodu ani není financováno ze státních prostředků. Případně pokládá toto osvobození za slučitelné s vnitřním trhem. V tomto ohledu zdůrazňuje také potřebu zachování rovných podmínek pro energeticky náročná průmyslová odvětví v Evropě vzhledem ke zvyšování podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů.

(68) Německo se domnívá, že úplné osvobození bylo v souladu s logikou systému síťových poplatků v Německu, zejména se zásadou, že síťové poplatky by měly být přiměřené (ve vztahu k nákladům) a nediskriminační. Tvrdí, že zásada příčinné souvislosti nákladů zakotvená v § 16 odst. 1 StromNEV, jakož i požadavek stanovený v § 17 odst. 1 druhé větě StromNEV, podle něhož musí poplatky za síť odrážet skutečné hodiny používání, vedla k nutnosti zacházet se spotřebiteli základního zatížení odlišně od jiných konečných spotřebitelů. Dodalo, že toto osvobození by mělo být považováno za přiměřené odškodnění spotřebitelů základního zatížení za jejich přispění ke stabilitě sítě.

(69) Německo vysvětluje, že spotřebitelé základního zatížení se do značné míry liší od „typických spotřebitelů“. Zatímco typičtí spotřebitelé měli nestálou spotřebu, kterou nelze zcela předvídat, spotřebitelé základního zatížení odebírali ze sítě stále stejné množství elektřiny. Vysoká předvídatelnost spotřeby elektrické energie v základním zatížení snížila potřebu vyvažování výroby elektřiny a rezerv, jakož i potřebu redispečinku. Obecně lze říci, že tato vysoká předvídatelnost usnadňuje plánování sítí a maximalizuje využití výrobního parku (za předpokladu, že výrobní park se skládá většinou z konvenčních elektráren). Pokud by se však na spotřebitele základního zatížení vztahovaly síťové poplatky vypočtené podle § 16 a § 17 StromNEV, museli by v plném rozsahu přispívat na

([43]) BNetzA, Evaluierungsbericht zu den Auswirkungen des § 19 Abs. 2 StromNEV auf den Betrieb von Elektrizitätsversorgungsnetzen – Evaluierungsbericht gemäß § 32 Abs. 11 StromNEV, 20.3.2015.

všechny tyto náklady, ačkoli je nezpůsobují. Vzhledem k tomu, že se spotřebitelé základního zatížení zpravidla nacházeli v blízkosti kapacit výroby elektřiny, využívali menší část sítě a s jejich spotřebou byly spojeny menší síťové ztráty. Navíc by spotřeba v základním zatížení, na kterou by se osvobození vztahovalo, nepřispěla ke zvýšení potřeby rozvoje sítě (pokud by sama o sobě nebyla důvodem tohoto rozšíření sítě), neboť při posilování kapacity sítě bylo nutno zohlednit pouze kolísání zatížení převyšující konstantní základní zatížení. A konečně měli spotřebitelé základního zatížení rovněž pozitivní vliv na regulaci frekvence, neboť konstantní zatížení určitého rozsahu by mohlo zmírnit frekvenční rušení a poskytnout provozovateli sítě více času na reakci.

(70) Německo dále vysvětluje, že obecný systém síťových poplatků přiměřeně neodrážel síťové náklady způsobené spotřebou v základním zatížení, na kterou se vztahovalo osvobození, v porovnání se spotřebiteli s proměnlivými vzorci spotřeby. Konkrétně funkce současnosti byla založena na historických údajích, ale nemohla zaručit, že spotřebitelé s proměnlivou spotřebou budou spotřebovávat ve stejnou dobu jako v minulosti. Z tohoto důvodu byli spotřebitelé s proměnlivou spotřebou s nízkým počtem hodin plného využívání sice empiricky charakterizováni také nízkým faktorem současnosti, jejich spotřeba elektřiny by však (vzhledem k nepředvídatelnosti spotřeby) mohla kolísat kolem hodnot ročního špičkového zatížení. To přimělo provozovatele sítí při rozvoji sítě k zakalkulování bezpečnostní rezervy. Tato bezpečnostní rezerva nebyla v případě spotřebitele základního zatížení nutná. V důsledku toho by funkce současnosti nadhodnocovala náklady způsobené spotřebou v základním zatížení ve vztahu ke spotřebitelům s proměnlivou spotřebou.

(71) A konečně Německo vysvětluje, že velké a stabilní zatížení vede k úsporám z rozsahu, které stanovení síťového poplatku na základě funkce současnosti nezohlednilo. Stanovení síťového poplatku na základě funkce současnosti by tedy nadhodnocovalo síťové poplatky hrazené spotřebiteli základního zatížení.

(72) Německo ohledně tohoto bodu dospělo k závěru, že spotřebitelé základního zatížení v porovnání se spotřebiteli s proměnlivou spotřebou pomohli dosáhnout celé řady snížení a úspor nákladů, které přinesly prospěch všem uživatelům sítě. Tyto úspory nebylo možné vypočítat přesně, ale bylo je možno spočítat nepřímo přiřazováním individuálních nákladů spotřebitelů základního zatížení (přírůstkové náklady).

(73) Německo se domnívá, že zákonný požadavek, aby spotřeba elektřiny přesáhla 10 GWh a dosáhla 7 000 hodin plného využívání, byl odůvodněný a konzistentní, neboť zajistil stabilní a významnou spotřebu v základním zatížení. Aby bylo možné dosáhnout 7 000 hodin využívání, museli by koneční odběratelé odebírat elektrickou energii ze sítě v množství odpovídajícím maximálnímu ročnímu špičkovému zatížení každou čtvrthodinu v období odpovídajícím 80 % daného roku. Těchto 7 000 hodin plného využívání proto nezáviselo na množství spotřebované elektřiny, ale na stabilitě spotřeby. Jinými slovy, 7 000 hodin plného využívání by bylo možné dosáhnout jen tehdy, pokud by spotřebitel měl naprosto stejný odběr alespoň po 80 % celého roku. Německo rovněž vysvětluje, že požadavek na 10 GWh byl definován právě takto vzhledem k tomu, že uživatelé sítě by uvažovali o opuštění obecného systému síťových poplatků až pod dosažení určité úrovně spotřeby elektřiny ([44]).

(74) Pokud jde o možné využití státních prostředků, Německo se domnívá, že stát nevykonával žádnou kontrolu nad financováním tohoto osvobození. Tvrdí, že prosté schválení tohoto osvobození regulačními orgány nebylo dostatečné, aby představovalo takovou kontrolu.

(75) Německo rovněž tvrdí, že příplatek podle § 19 nelze kvalifikovat jako poplatek ve smyslu rozsudku ve věci Essent ([45]). Na podporu tohoto argumentu Německo tvrdí, že příplatek podle § 19 nebyl stanoven státem, ale provozovateli přepravní soustavy, kteří byli převážně soukromými společnostmi. Navíc by v rozporu s rozsudkem ve věci Essent žádný přebytek z příplatku podle § 19 neplynul do státního rozpočtu. A konečně se mělo za to, že provozovatelé přenosových soustav mají při využívání příplatku podle § 19 plnou volnost.

(76) Německo rovněž tvrdí, že pouhá skutečnost, že příplatek podle § 19 zavedl orgán BNetzA, sama o sobě nepostačuje k tomu, aby se jednalo o státní kontrolu. V tomto ohledu Německo vysvětluje, že příplatek podle § 19 byl zaveden s cílem umožnit vyrovnání ztrát příjmů, které nastaly v důsledku osvobození. Toto vyrovnání v celém Německu bylo nezbytné vzhledem k regulačním zvláštnostem Německa, kde je přenosová síť rozdělena mezi čtyři zeměpisné oblasti a čtyři provozovatele přenosových soustav. Alternativní řešení by spočívalo ve zvýšení síťových poplatků pro konečné odběratele, na které se osvobození nevztahuje, v rámci příslušné oblasti sítě, což by však v Německu vedlo k tomu, že by se nákladové zatížení lišilo v závislosti na zeměpisné poloze. Výše nákladového zatížení tak závisí na množství osvobození poskytnutých v rámci příslušné oblasti sítě.

([44]) Kumulativní požadavky na překročení 10 GWh spotřeby a dosažení 7 000 hodin plného využívání lze splnit již při zatížení rovnajícím se 1,4 MW.

([45]) Rozsudek ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413.

(77) Pokud jde o rok 2011, Německo vysvětluje, že ztráty příjmů, k nimž došlo v roce 2011, nebylo možné v roce 2011 získat zpět prostřednictvím síťových poplatků, neboť síťové poplatky bylo nutné stanovit předem. Zpětné získání nebylo možné ani v roce 2012, protože síťové poplatky je nutno vypočítat na základě předpokládaných síťových nákladů. Proto mohlo v případě neexistence příplatku podle § 19 dojít k tomu, že za ztráty příjmů po osvobození bylo poskytnuto částečné (pokud vůbec nějaké) odškodnění prostřednictvím účtu *Regulierungskonto* v souladu s ustanoveními § 5 ARegV 2011. Pokud by v takovém případě ztráty příjmů vedly k zápornému rozdílu mezi získanými příjmy a povolenou maximální úrovní příjmů, byl by tento rozdíl zapsán na regulační účet. Pokud by na konci regulačního období stále existoval záporný zůstatek, mohlo by se to v následujícím regulačním období promítnout do zvýšení maximálních povolených úrovní příjmů. V tomto ohledu Německo dále vysvětluje, že příslušný regulační orgán *Regulierungskonto* ani nevlastnil, ani nad ním neměl kontrolu. Účet *Regulierungskonto* sloužil pouze ke vzájemnému vyrovnání výnosů ze síťových poplatků, které přesahovaly schválenou maximální úroveň příjmů v průběhu konkrétního regulačního období v rámci systému popsaného v 41. bodě odůvodnění. V souladu s touto skutečností nebyla na účtu *Regulierungskonto* zaúčtována žádná likvidní aktiva, která by bylo možné použít k financování ztrát příjmů vyplývajících z uvedeného osvobození.

(78) Německo se rovněž domnívá, že v důsledku úplného osvobození nevzniká státnímu rozpočtu žádná dodatečná zátěž. Zejména platí, že PPS nelze postavit na roveň státu. Při koordinaci svých postupů při správě příplatku podle § 19 za účelem účinnosti a transparentnosti by nejednali obdobně jako fond.

(79) Německo mimoto vyjádřilo názor, že úplné osvobození od síťových poplatků nenarušilo hospodářskou soutěž na vnitřním trhu. V tomto ohledu se Německo odvolávalo na vysokou úroveň nákladů na elektřinu, která by zatěžovala energeticky náročné podniky působící v Německu více než jejich konkurenty působící v jiných členských státech. V tomto ohledu Německo rovněž tvrdilo, že členským státům by mělo být umožněno přijímat opatření, která zachovávají konkurenceschopnost evropského průmyslu, zejména energeticky náročných odvětví, a v této souvislosti zdůrazňuje, že Německo mělo ve srovnání s jinými členskými státy velmi ambiciózní politiku v oblasti obnovitelných zdrojů a že tato ambiciózní politika vyžadovala významné investice do sítě. Síťové poplatky by se tedy zvýšily. Omezení nákladů na energii, které vyplynuly ze zavádění obnovitelných zdrojů energie, bylo nezbytné pro zajištění rovných podmínek v porovnání s průmyslem v jiných členských státech nebo ve třetích zemích. Bez tohoto omezení by došlo k ohrožení německého průmyslu.

(80) Německo dále vysvětluje, že i kdyby úplné osvobození bylo považováno za podporu, představovalo by v každém případě podporu slučitelnou podle čl. 107 odst. 3 písm. b) nebo c) Smlouvy vzhledem k tomu, že úplné osvobození, které platilo v letech 2011 a 2013, bylo nezbytné z hlediska motivace k takovému vzorci spotřeby elektrické energie, který by byl přínosný z hlediska sítě a její stability. Německo v tomto ohledu vysvětluje, že úplné osvobození bylo nezbytné pro udržení spotřebitelů základního zatížení v systému obecného zásobování elektřinou s cílem zabránit tomu, aby přešli na systém samozásobení nebo vybudovali přímé vedení do elektrárny na úkor stability sítě. Tímto způsobem přispělo toto plné osvobození k cíli, kterým je bezpečnost dodávek. V této souvislosti Německo znovu opakuje, že spotřebitelé základního zatížení umožňují bezpečnou správu sítě díky své předvídatelnosti a stabilní spotřebě. Německo navíc zdůrazňuje, že spotřeba v základním zatížení, na kterou se osvobození vztahovalo, byla nezbytným předpokladem pro minimální konvenční výrobu elektřiny nezbytnou pro zajištění stability sítě, a odkazovalo rovněž na studii z roku 2012. Německo zejména vysvětluje, že v období 2011–2013 byla skladba zdrojů elektrické energie v Německu dosud ovládána konvenčními elektrárnami a nebyla ještě příliš flexibilní. Bez velkého a konstantního odběru elektrické energie by konvenční elektrárny se synchronními generátory nebyly schopny fungovat v nepřetržitém režimu a poskytovat tytéž pomocné služby ([46]). To by bylo relevantní zejména s ohledem na vzrůstající podíl elektřiny vyrobené z nestálých obnovitelných zdrojů energie a na rozhodnutí o uzavření 8 jaderných elektráren po havárii ve Fukušimě. Bez konvenčních elektráren se synchronními generátory by provozovatelé sítí byli nuceni zavést další opatření ke stabilizaci sítě, která by zase zvýšila celkové síťové náklady. Německo je proto toho názoru, že cíl tohoto úplného osvobození byl v souladu s celkovými cíli stanovenými v § 1 EnWG, konkrétně s bezpečným, cenově dostupným a účinným zásobováním elektřinou. Německo také tvrdí, že úplné osvobození bylo nezbytné pro usnadnění rozvoje výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů vzhledem k tomu, že zaručovalo, že vždy, když bude elektřina z obnovitelných zdrojů vyrobena, budou k dispozici spotřebitelé, kteří ji spotřebují. Bez spotřebitelů základního zatížení by existovalo riziko, že elektřina z obnovitelných zdrojů bude vyrobena v časech, kdy nebude poptávka po elektřině. To by však provozovatele sítí nutilo omezovat zařízení na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů a kompenzovat je, čímž by se zvýšily náklady na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů.

([46]) Směrnice 2009/72/ES definuje pomocnou službu jako: „službu potřebnou pro provoz přenosové nebo distribuční soustavy“. Příkladem takových služeb, které mohou provozovatelé přenosových soustav od výrobců elektřiny získat, jsou frekvenční (vyrovnávání systému) a nefrekvenční pomocné služby (regulace napětí a „start ze tmy“), které zajišťují řízení systému.

(81) A konečně Německo vysvětluje, že úplné osvobození je zaměřeno rovněž na provádění článku 14 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ([47]), jakož i 32. bodu odůvodnění a čl. 32 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ([48]), které požadují, aby byly síťové poplatky uplatňovány nediskriminačním způsobem. Německo tvrdí, že úplné osvobození zajistilo, aby síťové poplatky odrážely jednotlivé příčinné souvislosti nákladů na základní zatížení a běžnou spotřebu elektřiny.

5. **POSOUZENÍ DOTČENÉHO REŽIMU PODPORY**

(82) Níže uvedené posouzení je založeno pouze na posouzení právního rámce, situace na trhu, skladby zdrojů elektrické energie a situace v síti v letech 2011 až 2013, a je omezeno pouze na ně.

5.1. *EXISTENCE PODPORY VE SMYSLU ČL. 107 ODST. 1 SMLOUVY*

(83) Ustanovení čl. 107 odst. 1 Smlouvy stanoví, že podpory poskytované v jakékoli formě státem nebo ze státních prostředků, které narušují nebo mohou narušit hospodářskou soutěž tím, že zvýhodňují určité podniky nebo určitá odvětví výroby, jsou, pokud ovlivňují obchod mezi členskými státy, neslučitelné s vnitřním trhem ([49]).

5.1.1. EXISTENCE VÝHODY

(84) Pojem výhody ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy zahrnuje nejen pozitivní výhody, jako jsou například dotace, nýbrž rovněž opatření, která různým způsobem snižují poplatky, jež jsou běžnou součástí rozpočtu podniku a které sice v pravém slova smyslu nepředstavují dotace, ale mají tutéž povahu a týž účinek ([50]).

(85) Spotřebitelé elektřiny musí obvykle hradit poplatek za využívání elektroenergetické sítě. Tento poplatek odráží náklady na síť vzniklé v souvislosti s daným spotřebitelem. U podniků, které využívají elektroenergetickou síť, proto síťové poplatky tvoří součást jejich běžných výrobních nákladů. Tím, že plně osvobodilo spotřebitele základního zatížení, jejichž roční spotřeba elektřiny přesahuje 10 GWh a kteří dosahují 7 000 hodin plného využívání, od hrazení tohoto poplatku, osvobodilo je ustanovení § 19 odst. 2 druhé věty StromNEV 2011 od finanční zátěže a výrobních nákladů, které by jinak museli nést. Ustanovení § 19 odst. 2 druhé věty StromNEV 2011 tedy poskytlo výhodu spotřebitelům základního zatížení, kteří splňují kritéria způsobilosti.

(86) Některé zúčastněné strany tvrdily, že toto osvobození nepředstavuje výhodu, neboť jeho výše se rovnala platbě za službu (stabilní spotřebu) za tržních podmínek (při uplatnění tzv. „zásady tržně jednajícího hospodářského subjektu“) nebo platbě odškodnění za službu obecného hospodářského zájmu.

Není poskytováno vyrovnání za službu obecného hospodářského zájmu.

(87) Soudní dvůr ve svém rozsudku ve věci „Altmark“ upřesnil, že aby vyrovnání za službu obecného hospodářského zájmu nepředstavovalo státní podporu podle čl. 107 odst. 1 Smlouvy, je nutno splnit všechna čtyři následující kritéria ([51]):

a) podnik-příjemce musí být skutečně pověřen plněním povinností veřejné služby a tyto povinnosti musí být jasně definovány;

b) parametry, na jejichž základě je vyrovnání vypočteno, musejí být předem stanoveny objektivním a transparentním způsobem, aby se zabránilo tomu, že toto vyrovnání přinese hospodářské zvýhodnění, jež může upřednostnit podnik-příjemce ve vztahu ke konkurenčním podnikům;

([47]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 714/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu do sítě pro přeshraniční obchod s elektřinou a o zrušení nařízení (ES) č. 1228/2003 (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 15).

([48]) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/72/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 2003/54/ES (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 55).

([49]) Tímto posouzením není dotčeno probíhající řízení o porušení 2014/2285 týkající se § 24 EnWG.

([50]) Rozsudek ze dne 23. února 1961, De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg v. Vysoký úřad, 30/59, ECLI:EU:C:1961:2; rozsudek ze dne 19. května 1999, Itálie v. Komise, C-6/97, ECLI:EU:C:1999:251, bod 15; rozsudek ze dne 5. října 1999, Francie v. Komise, C-251/97, ECLI:EU:C:1999:480, bod 35.

([51]) Rozsudek ze dne 24. července 2003, Altmark Trans GmbH a Regierungspräsidium Magdeburg v. Nahverkehrsgesellschaft Altmark GmbH, C-280/00, ECLI:EU:C:2003:415, body 87–93.

c) vyrovnání nemůže přesahovat meze toho, co je nezbytné k pokrytí všech nebo části nákladů vynaložených k plnění povinností veřejné služby se zohledněním příjmů, které se k nim vztahují, jakož i zisku, který je přiměřený k plnění těchto povinností;

d) není-li výběr podniku, který má být pověřen plněním povinností veřejné služby, v konkrétním případě učiněn v rámci řízení o zadání veřejné zakázky umožňujícího vybrat zájemce schopného poskytovat tyto služby za nejmenších nákladů pro územně správní celek, musí být úroveň nutného vyrovnání určena na základě analýzy nákladů, které by průměrný podnik, správně řízený a přiměřeně vybavený prostředky potřebnými k tomu, aby mohl uspokojit požadavky veřejné služby, vynaložil při plnění těchto povinností se zohledněním příjmů, které se k nim vztahují, jakož i zisku, který je přiměřený k plnění těchto povinností.

(88) Bylo však zjištěno, že v projednávaném případě tyto čtyři kumulativní podmínky splněny nebyly. Za prvé, německé právní předpisy neznají žádnou službu obecného hospodářského zájmu, která by spočívala ve stabilní spotřebě, a neukládá spotřebitelům základního zatížení žádnou povinnost veřejné služby ([52]). Za druhé, tento zákon neobsahuje žádné parametry, na jejichž základě by měly být vypočítány náklady s cílem zabránit nadměrnému vyrovnání. Za třetí, pro mnoho spotřebitelů základního zatížení, jejichž spotřeba dosahuje 7 000 hodin plného využívání a přesahuje 10 GWh, tato situace jednoduše odpovídá jejich běžnému profilu spotřeby a nepředpokládá žádné zvláštní náklady. Úplné osvobození v těchto případech nutně vede k nadměrnému vyrovnání, jelikož překračuje výši odškodnění nezbytného k pokrytí dodatečných nákladů souvisejících s údajnou povinností veřejné služby. A konečně, výběr podniků nebyl učiněn v rámci řízení o zadání veřejné zakázky a osvobození nebylo určeno na základě analýzy nákladů, které by průměrný podnik, správně řízený a přiměřeně vybavený nezbytnými prostředky, vynaložil při plnění těchto povinností se zohledněním příjmů, které se k nim vztahují, jakož i zisku, který je přiměřený k plnění těchto povinností. Německo naopak uvedlo, že bylo obtížné vyčíslit hodnotu stabilního zatížení pro síť.

Úplné osvobození neodpovídá chování účastníka trhu

(89) Co se týče argumentu, že úplné osvobození se podobá platbě, kterou by účastník trhu provedl za účelem nákupu dané služby, je třeba poznamenat, že nebyl předložen žádný přesvědčivý argument, který by prokázal, že hodnota úplného osvobození odpovídá ceně, za kterou by provozovatelé sítí byli ochotni tuto údajnou službu zakoupit od spotřebitelů základního zatížení v případě, že by neplatilo ustanovení § 19 odst. 2 druhé věty StromNEV 2011.

(90) Za prvé skutečnost, že provozovatelé sítí dané osvobození napadli před vnitrostátními soudy (viz 52. a 53. bod odůvodnění), ukazuje, že provozovatelé sítí by tuto údajnou službu sami o sobě nezakoupili, pokud by úplné osvobození přesahovalo úroveň individuálních síťových poplatků (o individuálních síťových poplatcích viz oddíl 5.1.2. níže). Orgán BNetzA provedl průzkum mezi provozovateli sítí pro účely hodnotící zprávy ze dne 30. března 2015 o dopadu § 19 odst. 2 nařízení StromNEV na řízení elektroenergetických sítí, která se zaměřila na údaje týkající se období 2011 až 2013 (dále jen „hodnotící zpráva z roku 2015“) ([53]). Z této zprávy vyplývá, že provozovatelé sítí, k jejichž rozvodné síti jsou spotřebitelé základního zatížení připojeni, mají na užitečnost spotřebitelů základního zatížení pro stabilitu sítě rozdílné názory. Někteří z nich uvedli, že v období 2011 až 2013 vznikaly v souvislosti se spotřebiteli základního zatížení nižší síťové náklady – ale v každém případě tyto náklady vznikaly – v porovnání s ostatními uživateli sítě s proměnlivým a nepředvídatelným zatížením, zatímco jiní vysvětlovali, že flexibilní zatížení by bylo z hlediska regulace nestálosti užitečnější ([54]). Jeden PPS rovněž objasnil, že přispění spotřebitelů základního zatížení ke stabilitě sítí závisí na konkrétních okolnostech v dané síti ([55]). A konečně někteří z těchto provozovatelů sítí konstatovali, že dotčení spotřebitelé základního zatížení používali stejný vzorec zatížení již před zavedením osvobození, takže osvobození by nebylo z hlediska změny jejich chování nutné. Jinými slovy: tato služba byla poskytována v každém případě i tehdy, pokud dané opatření nefungovalo. Tato zjištění dále potvrzují, že ne všichni provozovatelé sítí by z vlastní iniciativy „kupovali“ stabilní zatížení od spotřebitelů základního zatížení, a žádný z nich by to neučinil za cenu ve výši úplného osvobození.

(91) Za druhé, i za předpokladu, že v některých případech by provozovatelé sítí údajnou službu aktivně zakoupili, učinili by tak pouze v objemu nezbytném pro usnadnění řízení sítě a za cenu odrážející diferencované přispění ke stabilitě. Úplné osvobození se naproti tomu uděluje spotřebitelům základního zatížení, kteří dosáhnou

([52]) Viz také rozsudek ze dne 26. listopadu 2015, Španělsko v. Komise, T-461/13, ECLI:EU:T:2015:891, body 67–75.
([53]) Evaluierungsbericht zu den Auswirkungen des § 19 Abs. 2 StromNEV auf den Betrieb von Elektrizitätsversorgungsnetzen, BNetzA, 30 March 2015. Viz také odpovědi spolkové vlády na tuto zprávu poslancům německého parlamentu (BT-Drucksache 18/5763, dostupné na adrese: http://dipbt.bundestag.de/doc/btd/18/057/1805763.pdf).
([54]) Viz záporné odpovědi na obrázcích 6 a 7 této zprávy a zjištění na s. 38 hodnotící zprávy z roku 2015.
([55]) Viz s. 38 hodnotící zprávy z roku 2015.

7 000 hodin plného využívání a přesáhnou 10 GWh bez ohledu na úroveň sítě, k níž jsou připojeni, nebo na jejich skutečné přispění ke stabilitě sítí ([56]), případně na skutečnost, že těchto spotřebitelů základního zatížení již může být dostatečné množství, které umožňuje zajistit stabilní řízení sítě. Pokud by klíčem k bezpečnému řízení sítě byla stabilní poptávka (a nikoli snížení nákladů), není důvod vylučovat z tohoto osvobození stabilní spotřebitele, kteří spotřebovávají méně než 10 GWh.

(92) Za třetí je třeba poznamenat, že německé soudy rovněž dospěly k závěru, že úplné osvobození nelze považovat za platbu za službu, za prvé proto, že pro mnoho spotřebitelů základního zatížení tato „služba“ pouze odpovídala jejich obvyklému způsobu spotřeby, a za druhé proto, že úplné osvobození nezohledňovalo konkrétní poskytnuté zvýšení stability. Podle těchto soudů by mohlo být odůvodněno pouze takové snížení, které by zohlednilo konkrétní dopad každého spotřebitele základního zatížení na síť (viz 52. a 52. bod odůvodnění).

(93) Část zúčastněných stran opírala své argumenty o skutečnost, že úplné osvobození odpovídalo platbě, kterou by účastník trhu uskutečnil za účelem nákupu služby od spotřebitelů základního zatížení podle studie z roku 2012 (viz 59. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí).

(94) Nejprve je třeba poznamenat, že toto osvobození bylo zavedeno nařizovacím aktem státu, který jednal v postavení regulačního orgánu. V tomto ohledu je třeba uplatnit nejnovější judikaturu Tribunálu ve věci *EDF v. Komise* ([57]). Podle tohoto rozsudku musí členský stát, který se dovolává zásady tržně jednajícího hospodářského subjektu, prokázat, že své regulační rozhodnutí přijal v postavení akcionáře, a nikoli v postavení nositele veřejné moci. V projednávaném případě nemá Německo (na spolkové úrovni) žádný vlastnický podíl ve společnostech provozujících sítě. V každém případě Německo nepředložilo žádné doklady, z nichž by vyplývalo, že zohlednilo vlastnické podíly regionálních a místních orgánů ve společnostech provozujících sítě. Německo ani zúčastněné strany totiž nepředložily žádné současné důkazy, z nichž by vyplývaly jakékoli obchodní úvahy. Studie byla vydána až po regulačním rozhodnutí orgánu BNetzA ze dne 14. prosince 2011. V tomto případě tedy nelze zásadu tržně jednajícího hospodářského subjektu uplatnit.

(95) Za druhé je třeba poznamenat, že i kdyby bylo zásadu tržně jednajícího hospodářského subjektu možné uplatnit, což v tomto případě neplatí, byla tato studie vydána až po zavedení uvedeného osvobození. Subjekt v tržním hospodářství z ní proto při rozhodování o osvobození nemohl vycházet.

(96) I kdyby byla pro uplatňování zásady tržně jednajícího hospodářského subjektu relevantní studie z roku 2012, což nebyla, ani ona uvedená tvrzení nepodporuje. Zúčastněné strany tvrdí, že pro zajištění nezbytné minimální výroby těchto elektráren existuje potřeba stabilní a vysoké poptávky, neboť to zajistí ziskovost dotčené elektrárny i to, že nebude zakonzervována. Je však třeba poznamenat, že samotná studie z roku 2012 se vůbec netýká užitečnosti spotřebitelů základního zatížení z hlediska zachování požadované minimální výroby konvenčních elektráren v Německu za účelem zajištění bezpečného řízení sítě. To není předmětem studie z roku 2012 a spotřebitelé základního zatížení v ní dokonce nejsou vůbec zmíněni. Naproti tomu shrnutí výsledků této studie ([58]) zdůrazňuje, že minimální výrobní kapacita, kterou Německo potřebuje k zajištění bezpečného řízení sítě, byla odhadnuta na základě stávající poptávky v Německu. Jinými slovy, minimální výrobní kapacita, kterou Německo potřebuje k zajištění bezpečného řízení sítě, závisí na objemu spotřeby, ale také na typu zatížení, jehož poptávku je třeba uspokojit. Pokud by byla poptávka nižší nebo pokud by neexistovala potřeba zajistit výrobu elektřiny pro základní spotřebu za účelem pokrytí spotřeby v základním zatížení, byla by minimální výrobní kapacita potřebná v Německu odlišná. Spotřebitelé základního zatížení jsou primárně zčásti důvodem, proč je potřebný právě tento objem výrobní kapacity. Jejich poptávku lze tedy jen těžko označit za službu. V každém případě by samotná existence spotřebitelů základního zatížení nepostačovala k zajištění toho, aby dotčené elektrárny zůstaly na trhu. To bude v konečném důsledku záviset na ceně, za kterou se elektřina prodává. Je-li tato cena příliš nízká, neumožní, aby elektrárna pro pokrytí základního zatížení zůstala na trhu. Bude to záviset rovněž na úrovni výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. V obdobích, kdy je poptávka nízká, ale objem výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů vysoký, má elektřina z obnovitelných zdrojů při distribuci a přístupu do sítě přednost před elektrárnami využívajícími fosilní paliva. A konečně je třeba konstatovat, že část konvenčních elektráren uvedených ve studii o minimální výrobě z konvenčních elektráren v roce 2012 nejsou elektrárny pro pokrytí základního zatížení, ale konvenční elektrárny, jejichž výrobu lze rychle zvýšit obdobně jako u plynových turbín. Spotřebitelé základního zatížení nebudou představovat pobídku pro to, aby tento typ elektráren zůstal na trhu, jelikož jejich ziskovost je spojena s možností získat vyšší ceny elektřiny, pokud se systém nachází pod tlakem.

([56]) Pro účely úplného osvobození se nerozlišuje mezi spotřebiteli s absolutně stabilní spotřebou po dobu 8 760 hodin plného využívání a spotřebiteli, jejichž spotřeba je méně stabilní.
([57]) Rozsudek ze dne 16. ledna 2018, EDF v. Komise, T-747/15, ECLI:EU:T:2018:6, body 218 až 251.
([58]) Viz s. (i) studie z roku 2012 pod záhlavím „Ergebniszusammenfassung“.

(97) Některé zúčastněné strany rovněž tvrdily, že toto osvobození je odůvodněné, protože spotřebitelé základního zatížení jsou začleněni do pětifázového plánu odlehčení sítě, který zavedli provozovatelé přenosových soustav s cílem zabránit výpadkům při přetížení systému. Tento plán je popsán v kodexu sítě 2007 (síťové a systémové předpisy německých provozovatelů přenosových soustav). Tvrdí rovněž, že toto odlehčení sítě by nastalo mimo jakýkoli smluvní vztah a bez odškodnění, a že úplné osvobození pro ně představuje odškodnění za jejich přispění k bezpečnosti dodávek.

(98) V tomto bodě je nejprve nutno poznamenat, že tato tvrzení jsou v rozporu se samotným kodexem sítě z roku 2007. čl. 7.3.4 odst. 6 kodexu sítě z roku 2007 výslovně uvádí, že odlehčení sítě bude zajištěno na základě smluvních ujednání se zákazníky sítě. Navíc neexistuje žádná korelace mezi úplným osvobozením a odlehčením sítě v tom smyslu, že začlenění do pětifázového plánu odlehčení sítě nepředstavuje požadavek zakládající způsobilost pro úplné osvobození. Zúčastněné strany v tomto bodě připouštějí, že jejich stabilní spotřeba pouze zvyšuje pravděpodobnost začlenění do tohoto plánu. Do plánu mohou být začleněni i spotřebitelé, kteří nesplňují podmínky pro spotřebitele základního zatížení. Pětifázový plán odlehčení sítě bude muset zahrnovat i jiné spotřebitele, než jsou spotřebitelé základního zatížení. Zahrnuje totiž 35 % až 50 % zatížení soustavy (po odpojení čerpadel) ([59]). Na základě informací, které předložilo Německo, by příjemci úplného osvobození celkem dosáhli špičkového zatížení přibližně 3,5 GW, což představuje přibližně 4,2 % špičkové poptávky v Německu v roce 2013 ([60]). Z tohoto důvodu by osvobození i za předpokladu, že by mohlo představovat odměnu za začlenění do uvedeného pětifázového plánu, i nadále představovalo selektivní výhodu vzhledem k tomu, že by bylo omezeno na spotřebitele základního zatížení a vylučovalo by všechny ostatní spotřebitele, kteří jsou rovněž začleněni do pětifázového plánu odlehčení sítě.

(99) A konečně se jeví, že některé zúčastněné strany naznačují, že spotřebitelé základního zatížení by museli při připojení k síti splňovat určité technické specifikace, a že by za tímto účelem museli investovat do zařízení, která zlepšují stabilitu sítě, protože poskytují jalový výkon ([61]), ale za které jim není poskytováno odškodnění.

(100) Je však třeba poukázat na to, že úplné osvobození nelze považovat za odměnu za tuto údajnou službu, kterou by uhradil subjekt v tržním hospodářství. Situace popsaná zúčastněnými stranami totiž neodpovídá službě, kterou by si provozovatelé sítí koupili. Odpovídá technické specifikaci, kterou musí spotřebitelé splnit, aby mohli být připojeni k síti. Zejména musí zajistit, aby jejich faktor posunu zůstal v rozmezí – 0,9 a + 0,9. V závislosti na okolnostech by to skutečně mohlo vyžadovat, aby spotřebitel investoval do určitého vybavení, které by zajistilo, že hodnoty jeho faktoru posunu zůstanou v předepsaném rozmezí. To nelze považovat za službu síti, neboť se jedná o preventivní opatření proti rozsáhlejším poruchám stability sítě. Pokud by spotřebitelé včetně spotřebitelů základního zatížení tuto technickou specifikaci nesplnili, způsobili by významné poruchy stability napětí v síti. Samotné zúčastněné strany uznávají, že tato specifikace je nezbytná pro zajištění bezpečného řízení sítě. Technické specifikace navíc platí pro všechny spotřebitele, kteří žádají o připojení k dotčené síti, a nikoli jen pro spotřebitele základního zatížení, takže i kdyby bylo možno toto osvobození považovat za „odměnu“ (což však v tomto případě nelze), jednalo by se i přesto o selektivní výhodu vzhledem k tomu, že by bylo omezeno jen na spotřebitele základního zatížení a vylučovalo by všechny ostatní spotřebitele, na které se vztahuje stejný požadavek.

5.1.2. EXISTENCE SELEKTIVNÍ VÝHODY

(101) Jak zúčastněné strany, tak Německo tvrdí, že úplné osvobození nepředstavovalo selektivní výhodu, neboť toto osvobození bylo odůvodněno povahou a logikou systému síťových poplatků v Německu. Zdůrazňují, že systém síťových poplatků v Německu je založen na příčinné souvislosti nákladů, ale že vzorec spotřeby a zatížení

([59]) Fáze 1: 49,8 Hz Upozornění personálu a naplánování kapacity elektrárny, které ještě není aktivováno, podle pokynů provozovatele přenosové soustavy, odpojení čerpadel.
Fáze 2: 49,0 Hz Okamžité odlehčení sítě o dalších 10–15 % zatížení soustavy.
Fáze 3: 48,7 Hz Okamžité odlehčení sítě o dalších 10–15 % zatížení soustavy.
Fáze 4: 48,4 Hz Okamžité odlehčení sítě o dalších 15–20 % zatížení soustavy.
Fáze 5: 47,5 Hz Odpojení všech výrobních zařízení od sítě.

([60]) Poptávka v Německu ve špičce se v roce 2013 rovnala 83,1 GW, viz RAP (2015): Zpráva o německém energetickém systému. Verze1.0. Studie zadaná společností Agora Energiewende je dostupná na adrese https://www.agora-energiewende.de/fileadmin/downloads/publikationen/CountryProfiles/Agora_CP_Germany_web.pdf

([61]) V síti využívající střídavý proud je pro přenos elektřiny nezbytný jak činný výkon, tak jalový výkon. Činný výkon je energie spotřebovávaná a přepravovaná prostřednictvím elektrického vedení. Jalový výkon je naproti tomu potřebný k udržení napětí ve vedení (viz např. vysvětlení Amprionu: https://www.amprion.net/%C3%9Cbertragungsnetz/Physikalische-Grundlagen/Blind-Wirkleistung/). Vyrábí se pomocí synchronních generátorů a jiných zařízení pro kompenzaci jalového výkonu. Jalový výkon má tendenci klesat, pokud je elektrické vedení dlouhé, takže u dlouhého vedení je nutné doprostřed tohoto vedení instalovat zařízení pro kompenzaci jalového výkonu.

spotřebitelů základního zatížení se výrazně liší od typických uživatelů sítě, jejichž spotřeba a zatížení jsou proměnlivé a nepředvídatelné. Spotřebitelé základního zatížení přispěli ke snížení různých síťových nákladů, což odůvodňovalo úplné osvobození.

(102) Úplné osvobození může představovat státní podporu pouze do té míry, do níž je výhoda poskytovaná spotřebitelům základního zatížení selektivní. Aby mohla konstatovat, že daná výhoda je selektivní, musí Komise prokázat, že dané opatření rozlišuje mezi hospodářskými subjekty, kteří se z hlediska cíle identifikovaného referenčního systému nacházejí ve srovnatelné skutkové a právní situaci, a že takové rozlišování nelze odůvodnit povahou nebo obecnou strukturou referenčního systému ([62]).

(103) Aby bylo možné ověřit, zda úplné osvobození představuje v rámci příslušného právního režimu selektivní výhodu pro některé podniky, které jsou s ohledem na cíl sledovaný tímto režimem ve srovnatelné skutkové a právní situaci, je třeba nejprve určit referenční rámec, do kterého patří dotčené opatření ([63]).

5.1.2.1. ***Referenční systém***

(104) Komise souhlasí s tím, že pro účely tohoto rozhodnutí je příslušným referenčním rámcem německý systém síťových poplatků. Tento systém síťových poplatků je založen na zásadě, že síťové poplatky musí být založeny na nákladech a musí být nediskriminační. Ustanovení § 21 EnWG totiž stanoví zásadu, že síťové poplatky musí být přiměřené („angemessen"), nediskriminační a transparentní (viz 7. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Zásada příčinné souvislosti nákladů je zakotvena v § 16 nařízení StromNEV a implicitně rovněž v odstavci 3 nařízení StromNEV, který uvádí, že síťové poplatky odpovídají platbě za používání sítí. Nařízení StromNEV stanoví podrobná pravidla upravující metodiku stanovení síťových poplatků, která odráží náklady.

(105) Ustanovení § 24 EnWG 2011 zmocňuje spolkovou vládu, aby nařízením stanovila metodiku výpočtu obecných síťových poplatků k úhradě. Jak je uvedeno v 7. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí, § 24 EnWG v tomto ohledu rozlišuje mezi uživateli obecně a atypickými uživateli sítě, kterým lze účtovat individuální síťový poplatek. Nařízení StromNEV zavádí toto rozlišení a obsahuje rovněž dvě sady metodik: metodiku použitelnou pro typické uživatele sítě (§ 15, 16 a 17 nařízení StromNEV) a metodiku použitelnou pro atypické uživatele sítě (viz 17. až 20. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí).

(106) Ustanovení § 15, 16 a 17 nařízení StromNEV stanoví obecnou metodu výpočtu pro účely stanovení síťových poplatků. Tato metodika byla popsána v 10. a 14. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí. Zejména funkce současnosti popsaná v § 16 odst. 2 nařízení StromNEV a v příloze 4 nařízení StromNEV umožňuje přiřadit síťové náklady různým uživatelům sítě podle pravděpodobnosti, že spotřeba elektřiny daného jednotlivého uživatele přispívá k ročnímu maximálnímu zatížení. Německo uvedlo, že v systému, v němž elektřina proudí shora dolů, je prvek ročního špičkového zatížení jednou z hlavních nákladových položek v síti.

(107) Německo však prokázalo, že tato obecná metodika sice umožňuje spolehlivé určení síťových nákladů vytvořených většinou konečných odběratelů, avšak funkce současnosti – pokud byla uplatněna stejným způsobem na všechny uživatele sítě – *de facto* nadhodnocovala náklady vytvořené spotřebiteli základního zatížení v období 2011–2013. To lze vysvětlit skutečností, že metodika výpočtu založená na funkci současnosti rozkládá celkové náklady na síť mezi všechny uživatele, přičemž však tyto náklady zahrnují i náklady, které spotřebitelé základního zatížení v období 2011–2013 nezpůsobili buď vůbec, nebo je způsobili v mnohem nižší míře. Zejména náklady, které souvisejí s vyrovnáváním náhlých změn poptávky, nejsou vytvořeny spotřebiteli základního zatížení, jelikož ti mají předvídatelnou a mnohem konstantnější spotřebu. Totéž platí pro opatření, která je třeba přijmout za účelem zachování frekvence sítě navzdory změnám zatížení.

([62]) Rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Nizozemsko v. Komise, C-159/01, ECLI:EU:C:2004:246, bod 43; rozsudek ze dne 6. září 2006, Portugalsko v. Komise, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, bod 80; rozsudek ze dne 8. září 2011, Komise v. Nizozemsko, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551, bod 62; rozsudek ze dne 21. prosince 2016, Komise v. Hansestadt Lübeck, C-524/14 P, ECLI:EU:C:2016:971, body 53–60; rozsudek ze dne 21. prosince 2016, Komise v. World Duty Free Group SA, spojené věci C-20/15 P a C-21/15 P, ECLI:EU:C:2016:981, body 92–94.

([63]) Rozsudek ze dne 6. září 2006, Portugalsko v. Komise, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, bod 56, a rozsudek ze dne 21. prosince 2016, Komise v. Hansestadt Lübeck, C-524/14 P, ECLI:EU:C:2016:971, bod 55.

(108) Je pravdou, že spotřebitelé základního zatížení přispívají ke špičkovému zatížení stejně jako všichni ostatní uživatelé sítě, a že špičkové zatížení je důležité pro dimenzování sítě, a tudíž i pro jeden z faktorů, který utváří síťové náklady. Není však relevantní z hlediska přiřazování jiných síťových nákladů (např. nákladů souvisejících s rezervami potřebnými pro dodávku vyrovnávací energie). Pokud by vzorec spotřeby všech uživatelů sítě byl nepředvídatelný a proměnlivý, bylo by i přesto racionální tyto náklady přiřazovat pomocí stejného přiřazovacího klíče, tj. poměrně k jejich podílu na špičkovém zatížení. Vzorec spotřeby u spotřebitelů základního zatížení však je předvídatelný a mnohem stabilnější. V letech 2011–2013 měli spotřebitelé základního zatížení vzhledem ke skladbě zdrojů energie mnohem menší potřebu systémových služeb než ostatní uživatelé sítě. Proto v systému síťových poplatků založeném na zásadě příčinné souvislosti nákladů nebylo možné přiřadit náklady na systémové služby, které spotřebitelé základního zatížení nepotřebují, těmto spotřebitelům pomocí stejného klíče jako u uživatelů sítě s proměnlivým a nepředvídatelným zatížením.

(109) Metodika výpočtu na základě funkce současnosti rovněž nezohledňuje úspory z rozsahu. Pokud je síť trvale využívána až do výše své maximální kapacity, jsou náklady na jednotku mnohem nižší než náklady v případě, kdy stejnou síť využívají odběratelé s proměnlivou spotřebou do výše její maximální kapacity pouze občas, zpravidla však pouze do výše 30 % její kapacity. A konečně vzhledem k proměnlivosti a nepředvídatelnosti spotřeby uživatelů obecně musí provozovatelé sítí při dimenzování sítě zohlednit bezpečnostní rezervu. Faktor současnosti totiž vyjadřuje pouze pravděpodobnost, že daný spotřebitel bude spotřebovávat energii v okamžiku špičkového zatížení, ale nemůže to zaručit. Pro spotřebitele základního zatížení však není taková bezpečnostní rezerva potřebná ve stejném rozsahu, případně není potřebná vůbec. Pokud by se tedy síťové poplatky spotřebitelů základního zatížení počítaly na základě metodiky výpočtu síťových poplatků s využitím funkce současnosti, byly by rovněž nadhodnoceny.

(110) Komise se proto domnívá, že možnost stanovit individuální síťové poplatky pro atypické uživatele, jako jsou například spotřebitelé základního zatížení, která je uvedena v § 24 EnWG 2011, je v souladu se zásadou příčinné souvislosti nákladů a nediskriminace. Je nutno ji považovat za nedílnou součást referenčního systému, neboť slouží jako korektiv umožňující zohlednit síťové náklady skutečně způsobené atypickými uživateli sítě, jako jsou například spotřebitelé základního zatížení.

(111) Komise se rovněž domnívá, že ustanovení, podle něhož nemohou být individuální síťové poplatky hrazené atypickými uživateli sítě nižší než 20 % zveřejněných síťových poplatků, tvoří nedílnou součást pravidel upravujících individuální síťové poplatky podle nařízení StromNEV. Za prvé, tento minimální příspěvek je trvalým požadavkem na skupinu atypických uživatelů sítí podle § 19 odst. 2 první věty nařízení StromNEV a byl použitelný zejména v období od roku 2011 do roku 2013 (viz 21. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Za druhé, vztahoval se rovněž na spotřebitele základního zatížení podle nařízení StromNEV 2010 (viz 20. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). A konečně minimální příspěvek na síťový poplatek ve výši 20 % pro atypické konečné odběratele, jako jsou například spotřebitelé základního zatížení, odpovídá dle vysvětlení Německa (viz 20. bod odůvodnění) bezpečnostní síti, která zajišťuje, aby atypičtí spotřebitelé přispívali v určité minimální výši k úhradě výhody, která jim plyne z připojení k síti. Konkrétně v případě spotřebitelů základního zatížení zohledňuje minimální příspěvek ve výši 20 % rovněž skutečnost, že metodika fyzické cesty je sice úzce spojena s náklady na síť vytvořenými spotřebiteli základního zatížení, avšak i přesto předpokládá určitou aproximaci.

5.1.2.2. ***Odchylka od referenčního systému***

(112) Komise se však domnívá, že úplné osvobození zavedené zákonem ze dne 26. července 2011 je v rozporu s pojmem individuálních síťových poplatků stanoveným v § 24 první větě bodě 3 EnWG 2011, podle kterého lze za atypické formy využívání sítě účtovat individuální síťové poplatky.

(113) Zásada příčinné souvislosti nákladů a zásada, že síťové poplatky by měly být přiměřené a nediskriminační, znamená, že síťové poplatky se stanoví na základě individuálních síťových nákladů, které lze přičíst danému uživateli sítě. Úplné osvobození od síťových poplatků by proto bylo v souladu s těmito zásadami pouze tehdy, pokud by se prokázalo, že v souvislosti se spotřebiteli základního zatížení nevznikají žádné síťové náklady. Nic takového však prokázáno nebylo. Naopak v souvislosti se spotřebiteli základního zatížení vznikají síťové náklady, zejména pokud jsou nově připojováni ke stávající síti vzhledem k tomu, že jejich připojení může vyžadovat zvýšení kapacity takové sítě. Obdobně platí, že pokud síť ještě nebyla vybudována, bude třeba ji dimenzovat tak, aby uspokojila minimálně poptávku spotřebitelů základního zatížení. To uznávají i německé zemské soudy a Spolkový soudní dvůr. Ty dospěly výslovně k závěru, že úplné osvobození je v rozporu s ustanovením § 24 EnWG 2011 (viz 52. a 52. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Je rovněž třeba poznamenat, že na druhou kategorii atypických uživatelů sítě uvedenou v § 19 odst. 2 první větě nařízení StromNEV se i nadále vztahovaly individuální síťové poplatky vypočtené na základě jejich individuálního profilu zatížení v letech 2011 až 2013 (viz 21. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Úplné osvobození spotřebitelů základního zatížení tedy zavedlo

diskriminaci obou zbývajících skupin atypických uživatelů sítí, na které se i nadále vztahovaly individuální síťové poplatky, a všech ostatních konečných odběratelů vzhledem k tomu, že se úplné osvobození odchyluje od zásady příčinné souvislosti nákladů a přiměřenosti síťových poplatků.

(114) Je třeba poznamenat, že před úplným osvobozením zavedeným od roku 2011 se na spotřebitele základního zatížení vztahovaly individuální síťové poplatky, které bylo nutné stanovit tak, aby zohledňovaly snížení síťových nákladů nebo zmírnění nárůstu síťových nákladů, které byly způsobeny spotřebiteli základního zatížení. Tyto individuální síťové poplatky však nesměly být nižší než 20 % zveřejněných síťových poplatků. Pro výpočet těchto nákladů definoval orgán BNetzA metodiku fyzické cesty (viz 19. bod odůvodnění). Komise se domnívá, že tato metodika představuje spolehlivou metodiku umožňující přibližné stanovení nákladů způsobených spotřebiteli základního zatížení v období let 2011 až 2013 vzhledem k charakteristickým rysům elektrorozvodné soustavy v dané době. Tato metodika totiž určuje síťové poplatky založené na nákladech, které lze přičíst danému spotřebiteli základního zatížení, tj. kapitálové náklady a fixní provozní náklady související s tou částí sítě, která propojuje spotřebitele základního zatížení s nejbližší elektrárnou pro pokrytí základního zatížení, která je *de facto* schopna pokrýt celou jeho poptávku. I když je pravdou, že tato metoda vedla – jak to kritizovala jedna ze zúčastněných stran – k diferencovaným síťovým poplatkům v závislosti na umístění spotřebitele základního zatížení v rámci sítě, je právě toto – tj. ověření nákladů, které v síti vzniknou individuálně v souvislosti s každým spotřebitelem základního zatížení – cílem individuálních síťových poplatků. Pokud se spotřebitel základního zatížení nachází ve větší vzdálenosti od elektrárny pro pokrytí základního zatížení, znamená to také, že bude využívat mnohem větší část sítě pro přepravu elektřiny z elektrárny, která je *de facto* schopna pokrýt jeho poptávku. Odůvodněná je i skutečnost, že fyzická cesta se vypočte pomocí odkazu na elektrárnu pokrývající celou poptávku daného spotřebitele základního zatížení. Pokud by tato elektrárna pokrývala jen část poptávky daného spotřebitele základního zatížení, znamenalo by to, že tento spotřebitel opět využívá pro pokrytí své poptávky více částí sítě, a proto také odpovídá za vyšší síťové náklady. Pokud jde o skutečnost, že metodika fyzické cesty údajně neakceptovala vodní elektrárny jako elektrárny pro pokrytí základního zatížení, je nutno konstatovat, že pokyny BNetzA z roku 2010 uvedené výše v 19. bodě odůvodnění vodní elektrárny jako elektrárny pro pokrytí základního zatížení akceptují. Metodika fyzické cesty navíc zohledňuje také síťové ztráty a veškeré síťové služby, které spotřebitel základního zatížení případně využívá. Přiměřenost metodiky fyzické cesty z hlediska stanovení síťových nákladů způsobovaných spotřebiteli základního zatížení potvrdil zejména Spolkový soudní dvůr v roce 2016 ([64]).

(115) Komise se proto domnívá, že rozdílné zacházení s atypickými uživateli (tj. se spotřebiteli mimo špičku a se spotřebiteli základního zatížení) v porovnání s ostatními uživateli sítě tvoří nedílnou součást referenčního systému a je vyjádřeno v jeho struktuře, pokud je založeno na konceptu individuálních síťových nákladů, které lze přičíst danému uživateli sítě.

(116) Úplné osvobození platné v letech 2011 až 2013 se však odchyluje od stanovení individuálních síťových poplatků, které se vztahují na atypické uživatele, vzhledem k tomu, že toto úplné osvobození nespočívá v individuálním stanovení nákladů vytvořených daným spotřebitelem základního zatížení. Ačkoli jak spotřebitelé mimo špičku, tak spotřebitelé základního zatížení se z hlediska cíle systému síťových poplatků nacházejí ve srovnatelné faktické a právní situaci (jedná se o atypické uživatele, pro které by zveřejněné síťové poplatky v období 2011–2013 neznamenaly síťové poplatky odrážející náklady), bylo s nimi zacházeno rozdílně.

(117) Navíc se úplné osvobození odchyluje od referenčního systému i tím, že nevyžaduje, aby spotřebitel základního zatížení uhradil nejméně 20 % zveřejněných síťových poplatků, jak je to vyžadováno v případě jiných atypických uživatelů, zejména spotřebitelů mimo špičku. Toto rozdílné zacházení představuje diskriminaci vzhledem k tomu, že neexistuje žádný důvod, proč by spotřebitelé základního zatížení měli být od tohoto požadavku osvobozeni. Zejména neexistuje žádný důvod, proč by se na individuální síťové poplatky pro spotřebitele mimo špičku měla vztahovat bezpečnostní síť, kdežto na spotřebitele základního zatížení nikoli, pokud je známo, že připojení k síti představuje pro spotřebitele základního zatížení stejnou výhodu jako pro spotřebitele mimo špičku. Individuální síťové poplatky vypočtené metodikou fyzické cesty budou rovněž předpokládat určitou aproximaci.

5.1.2.3. ***Neexistuje odůvodnění povahou a logikou systému síťových poplatků***

(118) Pojem „podpory“ se nevztahuje na opatření, která zavádějí rozlišování mezi podniky v oblasti nákladů, pokud toto rozlišení vyplývá z povahy a struktury dotčeného systému nákladů ([65]). Důkazní břemeno pro tuto poslední část tohoto testu nese daný členský stát.

([64]) EnVR 34/15, § 27.
([65]) Rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Nizozemsko v. Komise, C-159/01, ECLI:EU:C:2004:246, bod 42; rozsudek ze dne 8. září 2011, Komise v. Nizozemsko, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551, bod 62.

(119) Je třeba poznamenat, že Německo nepředložilo žádný důkaz toho, že by úplné osvobození bylo odůvodněno povahou a obecnou strukturou systému síťových poplatků v Německu. Uvedlo, že úplné osvobození by mohlo pomoci zajistit bezpečnost dodávek tím, že by zajistilo existenci konvenčních elektráren potřebných pro zajištění bezpečnosti dodávek, a mohlo by rovněž pomoci usnadnit podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Tyto cíle však nesouvisejí se síťovými poplatky, a proto je třeba je zkoumat podle posouzení slučitelnosti v souladu s judikaturou Soudního dvora ([66]) (viz oddíl 3.3.1).

5.1.2.4. ***Závěr***

(120) Úplné osvobození nelze odůvodnit logikou síťových poplatků v Německu v rozsahu, v němž jde nad rámec snížení zveřejněných síťových poplatků, které odrážejí příspěvek spotřebitelů základního zatížení k úspoře nákladů nebo k zamezení nákladům. Úplné osvobození představuje zejména neodůvodněnou odchylku od referenčního systému, neboť osvobozuje spotřebitele základního zatížení od nákladů, které by jim referenční systém přiřadil, tj. od individuálních síťových nákladů vypočtených na základě metodiky fyzické cesty, které nesmí klesnout pod 20 % zveřejněných síťových poplatků.

(121) Komise proto dospěla k závěru, že v rozsahu, v němž byli spotřebitelé základního zatížení osvobozeni od hrazení síťových poplatků nad rámec síťových nákladů způsobených jejich spotřebou, nebo pokud byly tyto náklady nižší než minimální příspěvek ve výši 20 % zveřejněných síťových poplatků, byli osvobozeni od tohoto minimálního příspěvku, nespadá toto osvobození do logiky referenčního systému a poskytuje selektivní výhodu.

5.1.3. PŘIČITATELNOST STÁTU

(122) Úplné osvobození bylo poskytnuto § 7 zákona ze dne 26. července 2011 (viz 21. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí) a bylo provedeno správními akty potvrzujícími žádosti o osvobození (viz 24. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Proto je přičitatelné státu.

(123) Také příplatek podle § 19, který sloužil k financování tohoto osvobození, je přičitatelný státu. Za prvé, příplatek podle § 19 byl stanoven v § 7 zákona ze dne 26. července 2011 (viz 21. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí) a byl dále prováděn vládní agenturou BNetzA (viz oddíl 2.4.2. a poznámka pod čarou 22 tohoto rozhodnutí). Skutečnost, že výpočet tohoto poplatku provádějí soukromé subjekty, které tím pověřil zákon, nemá na tento závěr vliv, protože tyto soukromé subjekty – PPS – nemají při výkonu tohoto úkolu žádný prostor pro vlastní uvážení a plnění tohoto úkolu jim svěřil stát v rámci jejich pověření podle § 19 odst. 2 StromNEV 2011 jako PPS. BNetzA má dále nad provozovatelem přenosové soustavy obvyklé pravomoci v oblasti dohledu, a pokud provozovatel přenosové soustavy nesplní své povinnosti, může mu ukládat závazná rozhodnutí (§ 29 a 54 EnWG 2011). A konečně orgán BNetzA pro rok 2012 přímo určil, jakou celkovou částku z příplatku podle § 19 je nutno vyplatit jako odškodnění (viz 37. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí).

5.1.4. EXISTENCE STÁTNÍCH PROSTŘEDKŮ

(124) Aby selektivní výhody představovaly státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy, musí být poskytnuty přímo nebo nepřímo ze státních prostředků. Pojem „zásah ze státních prostředků“ se nevztahuje pouze na výhody, které jsou poskytnuty přímo státem, ale také na výhody, „které jsou poskytnuty prostřednictvím veřejné nebo soukromé entity, která byla určena nebo zřízena tímto státem ze účelem správy podpory.“ ([67]) V tomto smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy zahrnuje veškeré finanční prostředky, které mohou orgány veřejné moci skutečně použít k podpoře podniků, přičemž není rozhodné, zda jsou tyto prostředky trvale v majetku státu, či nikoli ([68]).

([66]) Viz sdělení Komise o pojmu státní podpory uvedené v čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. C 262, 19.7.2016, s. 1), bod 138; viz rozsudek ze dne 8. září 2011, Paint Graphos a další, spojené věci C-78/08 až C-80/08, ECLI:EU:C:2011:550, body 69 a 70; rozsudek ze dne 6. září 2006, Portugalsko v. Komise, C-88/03, ECLI:EU:C:2006:511, bod 81; rozsudek ze dne 8. září 2011, Komise v. Nizozemsko, C-279/08 P, ECLI:EU:C:2011:551; rozsudek ze dne 22. prosince 2008, British Aggregates v. Komise, C-487/06 P, ECLI:EU:C:2008:757; rozsudek ze dne 18. července 2013, P Oy, C-6/12, ECLI:EU:C:2013:525, bod 27 a následující body.

([67]) Rozsudek ze dne 22. března 1977, Steinike & Weinlig v. Německo, C-78/76, ECLI:EU:C:1977:52, bod 21; rozsudek ze dne 13. března 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, bod 58; rozsudek ze dne 30. května 2013, Doux Elevage, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, bod 26; rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent de Colère, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, bod 20; rozsudek ze dne 17. března 1993, Sloman Neptun, spojené věci C-72/91 a C-73/91, ECLI:EU:C:1993:97, bod 19; rozsudek ze dne 9. listopadu 2017, Komise v. TV2/Danmark, C-656/15 P, ECLI:EU:C:2017:836, bod 44.

([68]) Rozsudek ze dne 30. května 2013, Doux Elevage a Cooperative agricole UKL-ARREE, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, bod 34; rozsudek ze dne 27. září 2012, Francie v. Komise, T-139/09, ECLI:EU:T:2012:496, bod 36; rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent de Colère, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, bod 21.

(125) Pouhá skutečnost, že tato výhoda není financována přímo ze státního rozpočtu, proto nepostačuje k vyloučení možnosti, že jsou zahrnuty státní prostředky. Z judikatury Soudního dvora Evropské unie vyplývá, že není nezbytné ve všech případech zjišťovat, zda byl proveden převod z rozpočtu nebo od veřejného subjektu, aby zvýhodnění poskytnuté jednomu nebo několika podnikům mohlo být považováno za státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy ([69]).

(126) Stejně tak soukromá povaha prostředků nebrání tomu, aby mohly být považovány za státní prostředky ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy ([70]). Komise proto v rozhodnutí ve věci *Francie v. Komise* ([71]), kde Tribunál dospěl k závěru, že relevantním kritériem pro posouzení existence veřejných prostředků, nezávisle na jejich původním zdroji, je tedy stupeň, v němž veřejný orgán zasahuje do vymezení dotčených opatření a způsobů jejich financování. Pouhá skutečnost, že režim podpor, který se vztahuje na určité hospodářské subjekty daného odvětví, jenž je zcela nebo zčásti financován z příspěvků ukládaných veřejným orgánem a vybíraných od některých hospodářských subjektů, proto nepostačuje k tomu, aby byl tento režim zbaven povahy podpory poskytované státem ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy ([72]). Stejně tak skutečnost, že tyto prostředky nejsou v žádném okamžiku majetkem státu, nevylučuje, že mohou představovat státní prostředky, pokud jsou pod kontrolou státu ([73]). Ve skutečnosti pojem podpory poskytnuté ze státních prostředků slouží k tomu, aby se na oblast působnosti čl. 107 odst. 1 Smlouvy vztahovaly nejen podpory poskytnuté přímo státem, ale rovněž podpory poskytované veřejnými či soukromými entitami, které byly určeny nebo zřízeny státem ([74]).

(127) Tato argumentace byla použita také ve věci *Essent* ([75]). V tomto případě měl Soudní dvůr posoudit zákon, který stanovil, že provozovatelé nizozemské elektroenergetické sítě musí vybírat příplatek k ceně elektřiny spotřebované soukromými spotřebiteli elektřiny a výnosy z tohoto příplatku přenést na SEP, společnou dceřinou společnost všech čtyř výrobců elektřiny, s cílem kompenzovat jim tzv. „uvízlé náklady“. Tento příplatek museli provozovatelé sítí předat společnosti SEP, která měla tyto výnosy vybírat a využívat je až do určité výše stanovené zákonem za účelem pokrytí uvízlých nákladů. V tomto ohledu Soudní dvůr uvedl, že společnost SEP byla státem oprávněna, aby spravovala státní prostředky ([76]). Soudní dvůr konstatoval, že nizozemský systém zahrnuje státní prostředky ([77]).

(128) Na základě této judikatury lze dospět k závěru, že dotace financované z parafiskálních poplatků nebo příspěvků uložených státem a spravovaných a rozdělovaných v souladu s právními předpisy znamenají převod státních prostředků, i když nejsou poskytovány veřejnými orgány, ale soukromými subjekty určenými státem, které jsou od veřejné moci oddělené.

(129) To potvrdil Soudní dvůr ve věci *Vent de Colère* ([78]), kde Soud zejména uvedl, že skutečnost, že část vybraných finančních prostředků není převáděna přes účet *Caisse des dépôts et consignations*, ale ponechávají si ji podniky, na které se vztahuje povinnost výkupu elektřiny za sazby výkupních cen obnovitelných zdrojů, nepostačuje k vyloučení existence zásahu za použití státních prostředků.

(130) Soudní dvůr vyloučil převod státních prostředků pouze za velmi specifických okolností: Soudní dvůr například ([79]) dospěl k závěru, že rozhodnutí vnitrostátního orgánu, kterým se na všechny příslušníky určitého odvětví rozšiřuje působnost dohody, která zavádí v rámci mezioborové organizace uznané vnitrostátním orgánem příspěvek, a stanoví tak jeho závaznost, za účelem umožnění provádění některých činností v oblasti propagace a vztahů s veřejností, nepředstavuje státní podporu. V tomto ohledu Soudní dvůr konstatoval, že toto opatření nebylo financováno ze státních prostředků, neboť o způsobu využití zdroje vyplývajícího z tohoto

([69]) Viz rozsudek ze dne 16. května 2002, Francie v. Komise, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, bod 36; rozsudek ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, bod 70; rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent De Colère! a další, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, body 19–21; rozsudek ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671, bod 25; viz rovněž rozsudek ze dne 30. května 2013, Doux Elevage a Cooperative agricole UKL-ARREE, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, bod 34, a rozsudek ze dne 19. března 2013, Bouygues Telecom v. Komise, spojené věci C-399/10 P a C-401/10 P, ECLI:EU:C:2013:175, bod 100.

([70]) Rozsudek ze dne 12. prosince 1996, Air France v. Komise, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, body 63–65; rozsudek ze dne 9. listopadu 2017, Komise v. TV2/Danmark, C-656/15 P, ECLI:EU:C:2017:836, bod 48.

([71]) Rozsudek ze dne 27. září 2012, Francie v. Komise, T-139/09, ECLI:EU:T:2012:496.

([72]) Rozsudek ze dne 27. září 2012, Francie v. Komise, T-139/09, ECLI:EU:T:2012:496, bod 61.

([73]) Rozsudek ze dne 12. prosince 1996, Air France v. Komise, T-358/94, ECLI:EU:T:1996:194, body 65–67; rozsudek ze dne 16. května 2002, Francie v. Komise, C-482/99, ECLI:EU:C:2002:294, bod 37; rozsudek ze dne 30. května 2013, Doux Elevage a Cooperative agricole UKL-ARREE, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348, bod 35.

([74]) V tomto smyslu viz rozsudek ze dne 22. března 1977, Steinike & Weinlig, C-78/76, ECLI:EU:C:1977:52, bod 21; rozsudek ze dne 17. března 1993, Sloman Neptun, spojené věci C-72/91 a C-73/91, ECLI:EU:C:1993:97, bod 19, a rozsudek ze dne 10. května 2016, Německo v. Komise, T-47/15, ECLI:EU:T:2016:281, bod 81; rozsudek ze dne 9. listopadu 2017, Komise v. TV2/Danmark, C-657/15 P, ECLI:EU:C:2017:837, bod 36.

([75]) Rozsudek ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413.

([76]) Rozsudek ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, bod 74.

([77]) Rozsudek ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, bod 66.

([78]) Rozsudek Soudního dvora ze dne 19. prosince 2013, Association Vent de Colère, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, bod 27.

([79]) Rozsudek ze dne 30. května 2013, Doux Elevage, C-677/11, ECLI:EU:C:2013:348; rozsudek ze dne 15. července 2004, Pearle, C-345/02, ECLI:EU:C:2004:448.

poplatku nerozhodoval stát, ale tato mezioborová organizace. Tyto prostředky v plné míře sloužily ke splnění cílů, které určila dotčená organizace. Příslušné zdroje tedy nepodléhaly neustálé veřejné kontrole a nebyly k dispozici státním orgánům.

(131) V rozsudku ve věci *PreussenElektra* Soudní dvůr konstatoval, že zákon o napájení proudem *(Stromeinspeisungsgesetz)* ([80]) ve znění platném v roce 1998 nezahrnoval veřejnou ani soukromou entitu zřízenou za účelem správy této podpory nebo touto správou pověřenou ([81]). Tento závěr vycházel z poznatku, že *Stromeinspeisungsgesetz* zavedl mechanismus, který byl omezen tím, že přímo ukládá podnikům zásobujícím elektřinou a provozovatelům elektrizačních soustav stojících v síti výše, aby nakupovali elektřinu z obnovitelných zdrojů za pevnou cenu, aniž by tok plateb spravoval jakýkoli orgán ([82]). Situaci podle *Stromeinspeisungsgesetz* charakterizovala celá řada dvoustranných vztahů mezi výrobci elektřiny z obnovitelných zdrojů a dodavateli elektřiny. Stát nestanovil žádný příplatek, který by odškodňoval dodavatele elektřiny za finanční zátěž vyplývající z povinnosti dodávek. Proto nebyl nikdo pověřen správou tohoto příplatku a příslušných finančních toků.

(132) Naopak, ve věci *Vent de Colère* Soudní dvůr uvedl, že francouzský podpůrný systém byl odlišný od situace zkoumané ve věci *PreussenElektra* ve dvou ohledech: Ve věci *PreussenElektra* nebyly dotčené podniky dotyčným členským státem oprávněny, aby spravovaly státní prostředky, ale měly povinnost výkupu za použití vlastních finančních prostředků. Ve věci *PreussenElektra* navíc neexistoval žádný státem zavedený a regulovaný mechanismus kompenzace dodatečných nákladů plynoucích z této povinnosti výkupu, prostřednictvím kterého by stát zaručoval těmto soukromým subjektům plné pokrytí uvedených dodatečných nákladů ([83]).

(133) Soudní dvůr tento diferencovaný přístup k posouzení státních prostředků nedávno potvrdil. Ve věci *ENEA S.A.* Soudní dvůr rozhodl, že vnitrostátní opatření, které ukládá jak soukromým, tak veřejným podnikům povinnost výkupu elektřiny vyráběné kogenerací, není státním zásahem ani zásahem za použití státních prostředků, pokud takové dodatečné náklady vyplývající z této výkupní povinnosti nebyly úplně přeneseny na konečné odběratele, nebyly financovány prostřednictvím povinného příspěvku uloženého členským státem ani neexistoval mechanismus plného vyrovnání ([84]).

(134) Vzhledem k těmto zásadám je pro účely posouzení, zda financování úplného osvobození vyplývajícího z § 19 odst. 2 druhé věty nařízení StromNEV 2011 zahrnuje státní prostředky, nutné rozlišovat mezi financováním úplného osvobození v roce 2011 a financováním tohoto osvobození v letech 2012 a 2013, tj. po zavedení příplatku podle § 19.

5.1.4.1. *Financování ze státních prostředků poté, co orgán BNetzA zavedl příplatek podle § 19 (v letech 2012 a 2013)*

(135) Na základě mechanismu odškodnění stanoveného v § 19 odst. 2 šesté a sedmé větě nařízení StromNEV 2011 popsané v oddíle 2.4 tohoto rozhodnutí uložil orgán BNetzA regulačním rozhodnutím ze dne 14. prosince 2011 provozovatelům distribučních soustav povinnost vybírat od konečných odběratelů příplatek podle § 19 a měsíčně převádět výnosy z tohoto příplatku na provozovatele přenosové soustavy.

(136) Ve 49. až 84. bodě odůvodnění rozhodnutí o zahájení řízení Komise uvedla, proč se domnívá, že toto úplné osvobození musí být považováno za financované ze státních prostředků. Tyto důvody lze shrnout takto:

a) úplné osvobození odpovídá politice státu;

b) provozovatelům sítí je ze zákona poskytnuta záruka, že za finanční ztráty vyplývající z úplného osvobození obdrží odškodnění v plné výši formou příplatku uživatelů sítě za spotřebu elektřiny; tj. není nutné, aby toto osvobození financovali z vlastních finančních prostředků;

c) PPS byli pověřeni řízením finančních toků vyplývajících z tohoto osvobození a z příplatku podle § 19;

([80]) BGBl. I s. 2633.
([81]) Rozsudek ze dne 13. března 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, body 58 a 59.
([82]) Rozsudek ze dne 13. března 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160, bod 56. Viz rovněž rozsudek ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, bod 74, kde Soudní dvůr konstatuje, že ve věci PreussenElektra podniky nebyly státem oprávněny, aby spravovaly státní prostředky.
([83]) Rozsudek ze dne 19. prosince 2013, Association Vent de Colère, C-262/12, ECLI:EU:C:2013:851, body 34–36.
([84]) Rozsudek ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671, bod 30.

d) PPS nemohou využívat příjmy z tohoto příplatku dle vlastního uvážení vzhledem k tomu, že příplatek podle § 19 musí být omezen na finanční ztráty vyplývající z tohoto osvobození; jakýkoli přebytek příjmů vyplývající z tohoto příplatku musí být odečten od příplatků, které mají být uhrazeny v následujících letech;

e) příplatek podle § 19 neodpovídá platbě za službu nebo zboží.

(137) Komise nesdílí názory vyjádřené jak Německem, tak zúčastněnými stranami, že úplné osvobození nelze považovat za financování ze státních prostředků, protože finanční prostředky, z nichž je osvobození financováno, neprojdou přes státní rozpočet. Jak bylo připomenuto ve 125. až 129. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí, Soud opakovaně rozhodl, že pojem státních prostředků může být naplněn i v případě, že je podpora financována ze soukromých prostředků, které jsou uloženy státem a spravovány a rozdělovány v souladu s právními předpisy. Podle Soudního dvora takový systém financování předpokládá převod státních prostředků navzdory skutečnosti, že tyto prostředky nejsou spravovány veřejnými orgány, ale soukromými subjekty určenými státem, které jsou od veřejné moci oddělené.

(138) Komise se domnívá, že ztráty příjmů vyplývající z úplného osvobození od síťových poplatků v letech 2012 a 2013 byly v plném rozsahu přeneseny na konečné odběratele pomocí mechanismu plného vyrovnání financovaného z povinného příspěvku, který jim uložil stát.

(139) Jak je uvedeno v 35. až 39. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí, právní rámec platný v letech 2012 a 2013 stanovil mechanismus financování, který by vyrovnával ztráty příjmů provozovatele sítě, k níž jsou připojeni spotřebitelé základního zatížení, kterých se osvobození týká. Provozovatelé přenosových soustav měli povinnost odškodnit provozovatele distribučních soustav za jejich ztráty a vyrovnat tuto dodatečnou finanční zátěž mezi sebou. V souladu s regulačním rozhodnutím orgánu BNetzA ze dne 14. prosince 2011 přijatým na základě § 29 odst. 1 EnWG a § 30 odst. 2 bodu 6 StromNEV 2011 byli provozovatelé přenosových soustav za tuto finanční zátěž odškodněni prostřednictvím příplatku podle § 19.

(140) Příplatek podle § 19 představoval pro konečné odběratele parafiskální odvod. Jako takový netvořil součást obecného režimu síťových poplatků, jak to naznačují připomínky předložené zúčastněnými stranami. Samotný orgán BNetzA ve svém rozhodnutí ze dne 14. prosince 2011 vysvětlil, že příplatek podle § 19 měl zvláštní účel, kterým bylo odškodnit PPS za jejich finanční ztráty, a tudíž neodpovídal všeobecnému síťovému poplatku, ale jednalo se spíše o „*jiný poplatek*“ ve smyslu § 17 odst. 8 nařízení StromNEV, který je nutno vybírat odděleně od všeobecných síťových poplatků. Tuto skutečnost dále potvrdily německé soudy a zejména Spolkový soudní dvůr, který dospěl k závěru, že příplatek podle § 19 neodpovídá síťovému poplatku, ale odpovídá příplatku, jehož cílem bylo pokrýt finanční ztráty vyplývající z osvobození podle § 19 odst. 2 druhé věty nařízení StromNEV 2011 (viz 52. a 53. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí).

(141) Příplatek podle § 19 představuje povinný příspěvek uložený státem. Byl stanoven v nařízení StromNEV 2011 a následně zaveden závazným regulačním rozhodnutím BNetzA, vysokého spolkového orgánu veřejné správy pověřeného správními a regulačními úkoly, který jedná pod dohledem ministerstva hospodářství a energetiky. Jeho předsedu a místopředsedy jmenuje ministr, přičemž jeho rada je složena ze zástupců Spolkového sněmu a Spolkové rady ([85]).

(142) Dále byli provozovatelé sítí pověřeni vybíráním a správou příplatku podle § 19 v souladu s platným právním rámcem. V tomto ohledu je třeba připomenout, že Soudní dvůr opakovaně rozhodl, že správou státních prostředků může být pověřen i soukromý subjekt. Také z rozsudku ve věci Essent vyplývá, že správou příplatku může být pověřen více než jen jeden subjekt.

(143) Za prvé, provozovatelé distribučních soustav a PPS byli povinni vybírat příplatek podle § 19 od konečných odběratelů, a provozovatelé distribučních soustav byli povinni příplatek podle § 19 převést na PPS.

(144) Za druhé, PPS mohli využít příjmy z příplatku podle § 19 výhradně za účelem odškodnění za ztráty příjmů vyplývající z osvobození spotřebitelů základního zatížení podle § 19 odst. 2 druhé věty nařízení StromNEV 2011 a z vyrovnávacího mechanismu popsaného v 35. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí. To dokládá skutečnost, že výše příplatku podle § 19 byla přizpůsobena finančním potřebám, které toto úplné osvobození vyvolalo. Zejména veškeré výnosy v roce x překračující částku nezbytnou k odškodnění za tuto finanční zátěž vedly ke snížení příplatku v roce x+2 (viz 39. bod odůvodnění). Komise proto nesdílí názor Německa a zúčastněných stran, podle něhož provozovatelé sítí měli při využívání příjmů z příplatku podle § 19 plnou volnost.

([85]) Viz § 1, 3, 4 a 5 zákona o Spolkové síťové agentuře pro elektřinu, plyn, telekomunikace, poštu a železnice ze dne 7. července 2005 (BGBl. I s. 1970, 2009).

(145) S ohledem na výše uvedené skutečnosti je třeba poznamenat, že zavedení příplatku podle § 19 poskytlo provozovatelům sítí záruku toho, že získají odškodnění v plné výši za ztráty příjmů vyplývající z osvobození poskytnutého podle § 19 odst. 2 věty druhé nařízení StromNEV 2011, a že situace je tedy odlišná od případů PreussenElektra a ENEA ([86]), kdy podniky, na které se vztahoval povinný výkup, musely tuto povinnost financovat z vlastních finančních prostředků a nemohly tyto náklady přenést na své zákazníky.

(146) V tomto ohledu nelze přijmout stanovisko zúčastněných stran, že v případě příjmů z příplatku podle § 19 neexistuje vztah závazného určení vůči financování osvobození podle § 19 odst. 2 druhé věty nařízení StromNEV 2011. Od roku 2012 totiž nebylo možné financovat osvobození od síťových poplatků jinak než prostřednictvím příplatku podle § 19, který byl vypočten tak, aby přesně odpovídal finančním potřebám vyplývajícím z tohoto osvobození.

(147) Na základě těchto skutečností Komise trvá na svém závěru, že výhoda poskytnutá spotřebitelům základního zatížení formou úplného osvobození v letech 2012 a 2013 musí být považována za výhodu financovanou ze státních prostředků.

5.1.4.2. ***Financování ze státních prostředků před zavedením příplatku podle § 19 (rok 2011)***

(148) Úplné osvobození podle § 19 odst. 2 druhé věty nařízení StromNEV 2011 sice bylo použitelné ode dne 1. ledna 2011, příplatek podle § 19 však vstoupil v platnost až dne 1. ledna 2012 (viz 40. bod odůvodnění tohoto rozhodnutí). Ve svém rozhodnutí o zahájení řízení tedy Komise zpochybnila, zda byla osvobození poskytnutá v roce 2011 rovněž financována ze státních zdrojů, a vyzvala Německo, aby poskytlo dodatečné informace o tom, jakým způsobem bylo financováno úplné osvobození v roce 2011.

(149) Na základě dodatečných informací poskytnutých Německem, ale také s ohledem na připomínky zúčastněných stran, se Komise domnívá, že mechanismus financování, který byl zaveden v roce 2011, nezahrnuje státní prostředky.

(150) Jak vysvětlilo Německo (viz 77. bod odůvodnění) a jak výslovně uvedl orgán BNetzA v regulačním rozhodnutí ze dne 14. prosince 2011, nefungoval v roce 2011 žádný mechanismus odškodnění a vzájemného započtení. Zejména nebyl dosud použitelný čl. 19 odst. 2 šestá a sedmá věta nařízení StromNEV 2011. Z toho vyplývá, že ztráty způsobené úplným osvobozením od síťových poplatků v roce 2011 nebyly přeneseny na konečné odběratele pomocí mechanismu plného vyrovnání, případně v roce 2011, kdy dosud nebyl zaveden příplatek podle § 19, pomocí státem uloženého povinného příspěvku.

(151) Namísto toho museli provozovatelé distribučních soustav a PPS v souladu s regulačním rozhodnutím ze dne 14. prosince 2011 pokrýt ztráty příjmů, k nimž došlo v důsledku úplného osvobození v roce 2011, z vlastních zdrojů.

(152) Tyto ztráty mohli zahrnout jako náklady do svých regulačních účtů zřízených podle nařízení ARegV 2011. Jak je však uvedeno ve 47. bodě odůvodnění, ztráty příjmů vzniklé v roce 2011 nemohly být získány zpět úpravou síťových poplatků za rok 2011 vzhledem k tomu, že síťové poplatky musí být stanoveny předem a v průběhu daného roku je nelze měnit. Ztráty příjmů – pokud nebyly kompenzovány jiným nárůstem tržeb a tudíž z vlastních zdrojů PPS a provozovatelů distribučních soustav za rok 2011 – musely být zapsány na *Regulierungskonto*. Pokud by na konci regulačního období končícího v roce 2013 došlo ke kompenzaci ztrát příjmů za rok 2011 dodatečnými příjmy v jiných letech tohoto regulačního období, nedošlo by k žádnému odškodnění za ztráty a tyto ztráty by byly pokryty z vlastních zdrojů PPS a provozovatelů distribučních soustav. Pouze v případech, kdy ztráty nebylo možné vzájemně vyrovnat s dodatečnými příjmy v regulačním období končícím v roce 2013, by mohla ztráta příjmů v roce 2011 vést k nepřímému odškodnění v následujícím regulačním období. Nicméně ani v této situaci neexistovala záruka úplného odškodnění. Úroveň odškodnění závisela spíše na jiných faktorech, zejména na efektivnosti (nebo neefektivnosti) provozovatelů distribučních soustav a PPS, neboť nařízení ARegV nevychází ze skutečných nákladů, ale z ideálních nákladů efektivního podniku.

(153) Provozovatelé sítí tedy neměli žádnou záruku, že budou odškodněni za ztrátu příjmů vyplývající z úplného osvobození v roce 2011. Jinými slovy, provozovatelé sítí museli v roce 2011 financovat toto úplné osvobození z vlastních finančních prostředků.

([86]) Rozsudek ze dne 13. března 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160 a rozsudek ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671.

(154) Komise proto dospěla k závěru, že výhoda poskytovaná spotřebitelům základního zatížení ve formě úplného osvobození od síťových poplatků v roce 2011 musela být financována z vlastních zdrojů provozovatelů sítí a nebyla financována ze státních prostředků ([87]).

5.1.5. OVLIVNĚNÍ OBCHODU MEZI ČLENSKÝMI STÁTY

(155) V souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora není za účelem kvalifikace vnitrostátního opatření jako státní podpory třeba prokazovat skutečný dopad dotčené podpory na obchod mezi členskými státy, ale pouze zkoumat, zda tato podpora může tento obchod ovlivnit ([88]). Pokud podpora poskytnutá členským státem posiluje zejména postavení podniku oproti jiným konkurenčním podnikům v rámci obchodu uvnitř Společenství, je třeba mít za to, že tento obchod je podporou ovlivněn ([89]).

(156) Jak je uvedeno výše, velká většina dotčených podniků působí v chemickém průmyslu (včetně průmyslových plynů), papírenském, textilním a ocelářském průmyslu, v průmyslu neželezných kovů, ropných rafinériích a ve výrobě skla. Někteří příjemci také provozují datová centra jako poskytovatelé služeb. Všechna tato odvětví jsou otevřena obchodu mezi členskými státy s přeshraniční výměnou zboží. Úplné osvobození osvobozuje dotčené podniky od nákladů, které musí obvykle vynaložit podniky, které působí ve stejném odvětví v jiných členských státech (síťové poplatky), a tím posiluje postavení osvobozených podniků v porovnání s jinými podniky, které soutěží v rámci obchodu uvnitř Unie; úplné osvobození od síťových poplatků tedy může ovlivnit obchod mezi členskými státy.

5.1.6. OVLIVNĚNÍ HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

(157) Má se za to, že opatření provedené státem narušuje nebo může narušit hospodářskou soutěž, pokud může posílit soutěžní postavení příjemce ve vztahu k ostatním podnikům, s nimiž soutěží ([90]).

(158) Výrobní odvětví, ve kterých zpravidla osvobozené podniky působí, stejně tak jako trh datových center, jsou otevřena hospodářské soutěži. V řadě těchto odvětví představují náklady na elektřinu velký podíl výrobních nákladů, což potvrdilo Německo ve svém dopise ze dne 6. prosince 2013, pokud jde o papír, cement, chemická odvětví a odvětví výroby hliníku a jiných kovů. V této souvislosti úplné osvobození od síťových poplatků snižuje výrobní náklady osvobozených podniků. Může tedy zlepšit soutěžní postavení příjemců tohoto osvobození v porovnání s jejich konkurenty v jiných členských státech. Je také pravděpodobné, že zlepší jejich soutěžní postavení v porovnání s podniky, které nedosahují roční spotřeby elektrické energie 10 GWh a 7 000 hodin plného využívání, ale které působí ve stejném odvětví. Úplné osvobození tedy hrozí narušením hospodářské soutěže.

(159) Je třeba konstatovat, že ani vliv na obchod, ani narušení hospodářské soutěže nelze vyloučit z důvodu údajně vyšší úrovně nákladů na elektřinu v Německu v porovnání s náklady na elektřinu v jiných členských státech. § 19 odst. 2 druhá věta nařízení StromNEV 2011 umožnila úplné osvobození spotřebitelů základního zatížení od síťových poplatků. V důsledku toho nenesli tito spotřebitelé žádnou finanční zátěž vyplývající z používání elektroenergetických sítí, zatímco konkurenční podniky v jiných členských státech musely hradit síťové poplatky. Soudní dvůr navíc již rozhodl, že okolnost, že členský stát usiluje jednostrannými opatřeními o sblížení soutěžních podmínek, které existují v určitém hospodářském odvětví s těmi, které existují v ostatních členských státech, nemůže zbavit tato opatření povahy podpor ([91]).

5.1.7. ZÁVĚR OHLEDNĚ EXISTENCE PODPORY

(160) Ve světle výše uvedených skutečností představuje úplné osvobození od síťových poplatků, které platilo v letech 2012 a 2013 pro spotřebitele základního zatížení, jejichž roční spotřeba elektřiny překročila 10 GWh a dosáhla 7 000 hodin plného využívání, státní podporu v rozsahu, v němž byli tito spotřebitelé osvobozeni od síťových nákladů vzniklých v důsledku jejich spotřeby elektřiny a od minimálního příspěvku ve výši 20 % zveřejněného síťového poplatku.

(161) Osvobození od síťových poplatků poskytnuté v roce 2011 nebylo financováno ze státních prostředků, a proto nepředstavovalo státní podporu.

([87]) Rozsudek ze dne 13. března 2001, PreussenElektra, C-379/98, ECLI:EU:C:2001:160 a rozsudek ze dne 13. září 2017, ENEA, C-329/15, ECLI:EU:C:2017:671.
([88]) Rozsudek ze dne 8. května 2013, Libert a další, spojené věci C-197/11 a C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, bod 76.
([89]) Rozsudek ze dne 8. května 2013, Libert a další 'spojené věci C-197/11 a C-203/11, ECLI:EU:C:2013:288, bod 77.
([90]) Viz rozsudek ze dne 17. září 1980, Phillip Morris, 730/79, ECLI:EU:C:1980:209, bod 11.
([91]) Rozsudek ze dne 3. března 2005, Wolfgang Heiser v. Finanzamt Innsbruck, C-172/03, ECLI:EU:C:2004:678, bod 54.

5.2. *NEZÁKONNOST*

(162) Tím že Německo neoznámilo toto opatření před jeho zavedením, nesplnilo své povinnosti podle čl. 108 odst. 3 Smlouvy. Dotyčné opatření tudíž představuje protiprávní státní podporu.

5.3. *SLUČITELNOST S VNITŘNÍM TRHEM*

(163) Níže uvedené posouzení slučitelnosti se týká pouze úplného osvobození poskytnutého spotřebitelům základního zatížení v letech 2012 a 2013 v rozsahu, v němž představuje podporu (viz 160. bod odůvodnění).

(164) Komise vznesla ve svém rozhodnutí o zahájení řízení pochybnosti o tom, zda by bylo možné prohlásit úplné osvobození spotřebitelů základního zatížení od síťových poplatků za slučitelné s vnitřním trhem. Komise proto vyzvala Německo, aby předložilo další připomínky týkající se slučitelnosti tohoto úplného osvobození s vnitřním trhem.

(165) Německo uvedlo, že toto úplné osvobození může být prohlášeno za slučitelné na základě čl. 107 odst. 3 písm. b) nebo c) Smlouvy vzhledem k tomu, že je zaměřeno na následující cíle:

— zajištění bezpečnosti zásobování elektřinou;

— usnadnění podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů;

— zavedení systému přístupu k síťové soustavě bez diskriminace mezi uživateli soustavy podle článku 32 směrnice 2009/72/ES;

— zajištění toho, aby síťové poplatky odrážely skutečné náklady podle článku 14 nařízení (ES) č. 714/2009.

(166) Obecně se Německo rovněž domnívalo, že úplné osvobození by posílilo konkurenceschopnost evropského průmyslu a bylo by v souladu s cílem Unie, který je zaměřen na reindustrializaci Evropy.

5.3.1. SLUČITELNOST NA ZÁKLADĚ ČL. 107 ODST. 3 PÍSM. b)

(167) Pokud jde o první německé východisko slučitelnosti, je třeba poznamenat, že úplné osvobození není spojeno s žádným specifickým a konkrétním „významným projektem společného evropského zájmu“. Německo nepopsalo žádný takový projekt, jehož provedení by bylo podporováno úplným osvobozením od síťových poplatků. Německo také nepředložilo žádné informace, které by prokazovaly, že úplné osvobození by napravilo vážnou poruchu hospodářství v Německu. Úplné osvobození tedy nemůže být odůvodněno podle čl. 107 odst. 3 písm. b) Smlouvy.

5.3.2. SLUČITELNOST NA ZÁKLADĚ ČL. 107 ODST. 3 PÍSM. c)

(168) Ustanovení čl. 107 odst. 1 Smlouvy stanoví obecnou zásadu zákazu státní podpory v Unii. Komise však může prohlásit opatření podpory za slučitelné přímo podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy, je-li zaměřeno na dosažení jasně vymezeného cíle společného zájmu ([92]) a je pro tento účel vhodné, je k dosažení tohoto cíle nezbytné, má motivační účinek a je přiměřené, pokud pozitivní účinky společného cíle převažují nad negativními účinky na hospodářskou soutěž a obchod.

(169) Členský stát nese důkazní břemeno ohledně slučitelnosti ([93]).

(170) Vzhledem k tomu, že Německo tvrdí, že úplné osvobození přispívalo k podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů a k bezpečnosti dodávek, Komise ověřila, že dotčené opatření by spadalo do působnosti pokynů Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí ([94]). Pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí však neobsahují pravidla slučitelnosti opatření zaměřených na zajištění bezpečnosti dodávek. Pokud jde o podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů, obsahují pouze kritéria slučitelnosti

([92]) Rozsudek ze dne 14. ledna 2009, Kronoply v. Komise, T-162/06, ECLI:EU:T:2009:2, zejména body 65, 66, 74 a 75; rozsudek ze dne 8. června 1995, Siemens v. Komise, T-459/93, ECLI:EU:T:1995:100, bod 48.

([93]) Rozsudek ze dne 28. dubna 1993, Itálie v. Komise, C-364/90, ECLI:EU:C:1993:157, bod 20; rozsudek ze dne 15. června 2005, Regione autonoma della Sardegna v. Komise, T-171/02, ECLI:EU:T:2005:219, body 166–168.

([94]) Pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí (2008/C 82/01) (Úř. věst. C 82, 1.4.2008, s. 1).

podpory poskytnuté zařízením vyrábějícím elektřinu z obnovitelných zdrojů (oddíl 1.5.6 pokynů Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí). Tato kritéria se však nevztahují na opatření podobná tomu, kterého se týká projednávaný případ, a které by spočívalo v osvobození spotřebitelů elektřiny od síťových poplatků s cílem „motivovat" je k tomu, aby zůstali připojeni k síti tak, aby při výrobě elektřiny zařízením vyrábějícím elektřinu z obnovitelných zdrojů byla větší pravděpodobnost, že spotřebitelé budou spotřebovávat také tuto elektřinu. Pokyny Společenství ke státní podpoře na ochranu životního prostředí se na zde zkoumané opatření nevztahují. Komise proto přezkoumala slučitelnost úplného osvobození přímo podle čl. 107 odst. 3 písm. c) Smlouvy.

5.3.2.1. ***Cíl společného zájmu a vhodnost podpory***

5.3.2.1.1. **Soulad s evropskými právními předpisy o síťových poplatcích**

(171) Pokud jde o tento argument, odkazuje se na zjištění uvedená v 85. až 121. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí. Jak bylo v těchto zjištěních prokázáno, úplné osvobození poskytnuté oprávněným spotřebitelům základního zatížení v letech 2011 až 2013 jim poskytlo selektivní výhodu do té míry, do níž je osvobozovalo rovněž od síťových nákladů vzniklých v důsledku jejich spotřeby elektřiny. To není v souladu s cílem zajistit, aby síťové poplatky odrážely skutečné náklady, jak požaduje článek 14 nařízení (EU) č. 714/2009, není to v souladu ani se zásadou nediskriminace. Komise proto nesdílí názor Německa, že úplné osvobození od síťových poplatků přispívá k dosažení těchto cílů nebo je vyžadováno na základě evropských právních předpisů

5.3.2.1.2. **Podpora bezpečnosti dodávek elektřiny z obnovitelných zdrojů**

(172) Německo tvrdí, že úplné osvobození přispívalo k bezpečnosti dodávek a k podpoře elektřiny z obnovitelných zdrojů třemi různými způsoby (viz 165. bod odůvodnění):

— Nejprve uvádí, že spotřebitelé základního zatížení poskytovali potřebnou stabilizační službu v období 2011 až 2013 dříve, než bylo možné zavést opatření pro stabilizaci sítě. Německo tvrdí, že nepřetržitá a konstantní spotřeba elektřiny spotřebitelů základního zatížení, kterým bylo poskytnuto osvobození, síti údajně ulehčuje a stabilizuje ji. Předvídatelnost spotřeby v základním zatížení, na kterou se osvobození vztahovalo, údajně přispívá k efektivnímu využívání výrobní kapacity, přičemž dochází ke snížení odchylek v oblasti frekvence a napětí. To údajně snižuje potřebu rezerv a vyvažování výkonu elektřiny. Německo navíc vysvětlilo, že osvobození spotřebitelé základního zatížení se často nacházejí v blízkosti velkých elektráren. Proto je vzdálenost, na kterou je elektřinu třeba dopravovat, relativně nízká, což údajně snižuje ztráty při přepravě a potřebu mít k dispozici zařízení k zajištění jalového výkonu. Zúčastněné strany rovněž zdůraznily, že spotřebitelé základního zatížení jsou často začleněni do pětifázového plánu PPS pro odlehčení sítě bez jakékoli smlouvy a bez jakéhokoli odškodnění. Některé zúčastněné strany také uvedly, že na konečné odběratele, kteří chtějí být připojeni k síti, se vztahují technické specifikace, které vyžadují určité investice zlepšující regulaci napětí, aniž by za ně byla poskytována odměna.

— Německo rovněž tvrdí, že konvenční elektrárny byly nezbytné pro zajištění bezpečného řízení sítě v době, kdy začala být elektřina z obnovitelných zdrojů využívána rychleji a kdy dosud nebyla vyvinuta flexibilní řešení elektrorozvodné soustavy (jako například reakce na poptávku) ([95]) vzhledem k tomu, že poskytují významné pomocné služby v rámci sítě, a že spotřebitelé základního zatížení byli nezbytní pro zachování existence těchto konvenčních elektráren, zejména s ohledem na rostoucí podíl elektřiny vyrobené z obnovitelných zdrojů.

— Německo zároveň tvrdí, že stabilní odběr elektřiny spotřebiteli základního zatížení zajišťoval, že vyrobená elektřina z obnovitelných zdrojů bude vždy spotřebována, což snížilo potřebu přijímat (další a nákladnější) opatření ke stabilizaci sítě (omezování kapacit). To usnadnilo transformaci energetiky a přispělo k podpoře elektřiny z obnovitelných zdrojů.

(173) Obecně je třeba poznamenat, že cíle zajištění bezpečnosti dodávek a podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů jsou uznávány jako cíle společného zájmu ([96]).

([95]) Reakce na poptávku označuje změny ve spotřebě elektřiny konečnými spotřebiteli oproti jejich běžnému vzorci spotřeby v reakci na změny cen elektřiny v průběhu času (snížení spotřeby při vysokých cenách a zvýšení spotřeby při nízkých cenách).

([96]) Ohledně bezpečnosti dodávek viz čl. 194 odst. 1 písm. b) Smlouvy a čl. 3 odst. 11 směrnice 2009/72/ES a rozsudek ze dne 22. října 2013, Staat der Nederlanden v. Essent a další, spojené věci C-105/12 až C-107/12, ECLI:EU:C:2013:677, bod 59; ohledně podpory obnovitelné energie viz čl. 194 odst. 1 písm. c) Smlouvy a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/28/ES ze dne 23. dubna 2009 o podpoře využívání energie z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. L 140, 5.6.2009, s. 16), bod 48 pokynů Společenství o státní podpoře na ochranu životního prostředí a 231. bod odůvodnění rozhodnutí Komise ze dne 23. července 2014 o státní podpoře SA.38632 – Německo – EEG 2014 – reforma zákona o energii z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. C 325, 2.10.2015, s. 4).

(174) Je však třeba konstatovat, že není jasně prokázáno, že by úplné osvobození mohlo přispět k dosažení cílů bezpečnosti dodávek energie a podpory obnovitelné energie, a že by bylo pro tyto účely vhodné. Německo zejména neprokázalo, že by úplné osvobození mohlo přispět k dosažení sledovaných cílů a bylo k němu vhodné. Jak bude vysvětleno níže, úplné osvobození vede k protichůdným výsledkům z hlediska dosažených cílů a může představovat dokonce i překážku při dosahování předmětných cílů.

5.3.2.1.2.1. *Spotřeba v základním zatížení může představovat překážku pro dosažení cíle podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů a bezpečnosti dodávek*

(175) Aby dokázalo, že úplné osvobození od síťových poplatků poskytnuté podle § 19 odst. 2 druhé věty nařízení StromNEV 2011 mohlo přispět k zajištění bezpečnosti dodávek energie v letech 2011 až 2013 a bylo k tomuto účelu vhodné, poukázalo Německo na určité množství charakteristik spotřebitelů základního zatížení, které usnadňují řízení sítě a které jsou prospěšné pro všechny uživatele sítě: jejich stabilní a předvídatelná poptávka snižuje potřebu vyrovnávacích opatření, rezerv a redispečinku. Vzhledem k tomu, že se zpravidla nacházejí blíže u elektráren, rovněž způsobují menší ztráty elektřiny během přepravy a vytvářejí menší potřebu zařízení na kompenzaci jalového výkonu.

(176) Je třeba konstatovat, že tyto prvky mohou snížit síťové náklady a usnadnit řízení sítě, a lze mít za to, že nepřímo usnadňují povinnosti PPS při zajišťování bezpečnosti dodávek. Avšak pokud lze přesně tytéž vlastnosti, které již byly použity pro odůvodnění individuálních síťových poplatků, použít znovu a na jejich základě konstatovat, že toto osvobození sleduje cíl obecného zájmu, znamenalo by to, že toto osvobození není v žádném případě nezbytné, nemá žádný další pobídkový účinek a nezajišťuje přiměřenost podpory, jak je podrobněji vysvětleno níže (oddíly 5.3.2.2 až 5.3.2.4). Kromě toho, jak uvidíme níže, mohlo by toto osvobození a podmínky, za nichž je poskytováno, představovat rovněž překážku opatření v oblasti flexibility, která Německo zavedlo v roce 2013 s cílem podpořit bezpečnost dodávek (viz 179. bod odůvodnění níže), a mohlo by rovněž zvýšit náklady na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů (viz 181. bod odůvodnění níže). Z těchto důvodů nelze toto osvobození považovat za vhodné pro dosažení cílů bezpečnosti dodávek a podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů.

(177) Německo a zúčastněné strany rovněž uvedly, že úplné osvobození by bylo užitečné pro regulaci frekvence a řízení napětí.

(178) Je však třeba konstatovat, že tato regulace frekvence a řízení napětí, na které Německo a zúčastněné strany odkazují, neodpovídají službě poskytované spotřebiteli základního zatížení, ale konvenčními elektrárnami, což Německo a zúčastněné strany ve svých připomínkách připouštějí. Je vlastně vznesen argument, že spotřebitelé základního zatížení jsou nezbytní pro udržení životaschopnosti konvenčních elektráren. Tímto argumentem se zabývá 183. až 188. bod odůvodnění, které odkazují na tato zjištění. Pokud jde o přispění k pětifázovému plánu odlehčení sítě, odkazuje se na připomínky podle 97. bodu odůvodnění, kde se vyvozuje závěr, že úplné osvobození nelze považovat za odměnu za účast v pětifázovém plánu odlehčení sítě. Pokud jde o zařízení, která musí spotřebitelé základního zatížení instalovat, aby vyhověli požadavku, že se faktor posunu musí i nadále pohybovat v rozmezí + 0,9 a – 0,9, bylo již konstatováno, že cílem této povinnosti je zajistit bezpečné a řádné řízení sítě a že je uložena každému spotřebiteli, který žádá o přístup k síti, a nikoli pouze spotřebitelům základního zatížení (viz 99. bod odůvodnění a následující). Jen těžko je tedy lze považovat za odůvodnění osvobození spotřebitelů základního zatížení.

(179) Dále je třeba konstatovat, že Německo ve svých vyjádřeních uvedlo, že toto úplné osvobození indukovalo hodnotu z hlediska bezpečnosti dodávek pouze na přechodnou dobu (2011 až 2013) před zavedením různých opatření, jejichž cílem bylo zvýšit flexibilitu elektrorozvodné soustavy. Německo však již v roce 2012 přijalo nařízení o odpojení při přetížení (dále jen „nařízení ABLAV“) ([97]), jehož cílem je nákup tří gigawattů (dále jen „GW“) přerušitelného zatížení s cílem dosáhnout větší flexibility poptávky. To vstoupilo v platnost v roce 2013 (poslední rok úplného osvobození) a vycházelo z § 13 odst. 4a EnWG 2011. Jeho účelem bylo zpřístupnit provozovatelům sítí přerušitelné zatížení umožňující řešit situace, kdy existuje příliš velká poptávka ve srovnání s dostupnou výrobou. K těmto situacím může docházet častěji u elektrorozvodných soustav s vysokým

([97]) BGBl. I s. 2998.

(přerušovaným) pronikáním energie z obnovitelných zdrojů, neboť náhlý pokles větru nebo slunečního záření vede k náhlému snížení výroby. Větrné a sluneční energie může být rovněž méně, než se původně na základě předpovědi počasí očekávalo. Je však třeba poznamenat, že úplné osvobození spotřebitelů základního zatížení tyto spotřebitele ve skutečnosti motivuje k tomu, aby neposkytovali přerušitelné zatížení podle nařízení ABLAV, jelikož by pak nedosáhli 7 000 hodin plného využívání, což je v rozporu s cíli jiného opatření zaměřeného na bezpečnost dodávek. V roce 2013 proto úplné osvobození představovalo překážku z hlediska dalšího opatření, které zajišťovalo bezpečnost dodávek, protože odrazovalo spotřebitele základního zatížení od poskytování přerušitelného zatížení.

(180) Německo navíc tvrdí, že osvobození spotřeby v základním zatížení údajně přispívá k podpoře elektřiny z obnovitelných zdrojů tím, že snižuje náklady na tuto podporu. Německo zejména uvádí, že že stabilní odběr elektřiny spotřebiteli základního zatížení zajišťoval, že vyrobená elektřina z obnovitelných zdrojů bude vždy spotřebována, což snížilo potřebu omezovat a odškodňovat zařízení na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů v případě takového omezení.

(181) Je třeba poznamenat, že pokud by v letech 2011–2013 neexistovala akumulační zařízení napojená na elektrárny na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů, a pokud by neexistovala ani flexibilní poptávka a pobídky ke zvýšení spotřeby v dobách, kdy je elektřiny z obnovitelných zdrojů dostatek, mohla by existence spotřeby v základním zatížení nepřímo snížit pravděpodobnost toho, že bude nutno omezit zařízení na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Bylo by proto možno mít za to, že toto osvobození usnadňuje podporu výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů. Toto osvobození by však mohlo také nepřímo zvyšovat náklady na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů. Pokud totiž není k dispozici elektrická energie z obnovitelných zdrojů v důsledku náhlého poklesu větru nebo slunečního záření, způsobí nepružnost spotřebitelů základního zatížení vzniklá v důsledku tohoto osvobození nutnost zvýšit výkon konvenčních elektráren, nejpravděpodobněji uhelných nebo plynových elektráren, aby bylo možné pokrýt poptávku spotřebitelů základního zatížení v případě náhlých poklesů výroby energie z nestálých obnovitelných zdrojů. To by mohlo být vnímáno jako zvyšování nákladů na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů.

(182) A konečně je třeba poznamenat, že osvobození je spotřebitelům základního zatížení poskytováno bez ohledu na to, kde se nacházejí. Nicméně jak vyplývá ze studie z roku 2012 (oddíl 2.3) může za určitých podmínek dojít k přetížení sítě, protože elektřina vyrobená například na severu překračuje přenosovou kapacitu potřebnou k dodávce elektřiny na jih, kde se nachází místo odběru. Toto přetížení by mohlo souviset s podmínkami silného větru. Studie z roku 2012 skutečně obsahuje scénář (viz obrázek 2.3), ve kterém jsou simulovány podmínky silného větru s cílem identifikovat potenciální problematická místa v síti. V takové situaci je nutné omezit provoz elektráren, které se nacházejí před takovým problematickým místem, a zvýšit výkon elektráren, které se nacházejí za tímto problematickým místem. Opatření v oblasti redispečinku zahrnují odškodnění poskytované jak elektrárnám, jejichž provoz je třeba omezit, tak elektrárnám, jejichž výkon je třeba zvýšit. Pokud se spotřebitel základního zatížení nachází za problematickým místem, nesníží se mu náklady na podporu elektřiny z obnovitelných zdrojů, ale naopak se zvýší. Vzhledem k tomu, že úplné osvobození postrádá jakýkoli místně vztažený cenový signál a je poskytováno zcela bez ohledu na problematická místa v síti, mohlo by toto osvobození zvýšit náklady na využívání elektřiny z obnovitelných zdrojů.

5.3.2.1.2.2. *Nejasná souvislost mezi úplným osvobozením a bezpečností dodávek*

(183) Německá vláda rovněž tvrdila, že toto osvobození by (nepřímo) přispělo k bezpečnosti dodávek, neboť by zajistilo existenci konstantní spotřeby, která je sama o sobě podmínkou existence konvenčních výrobních kapacit; ty považuje za nezbytné nejen z důvodu poskytování služeb stabilizace sítě, ale také z důvodů uspokojení poptávky po elektřině v tržním prostředí, které se stále více vyznačuje flexibilními a decentralizovanými výrobními kapacitami založenými na energiích z obnovitelných zdrojů. Německo a některé zúčastněné strany uvedly, že konvenční elektrárny (vybavené synchronními generátory) poskytují určitý počet důležitých síťových služeb, které provozovatelé sítí potřebují k tomu, aby udrželi síť v provozu, především regulaci napětí a regulaci frekvence. Tvrdí, že pokud by konvenční elektrárny nefungovaly nepřetržitě, bylo by obtížnější získat tyto systémové služby a v každém případě by byly dražší (například kvůli potřebě větší rezervy). Konvenční elektrárny by však mohly průběžně fungovat jen tehdy, pokud by existovala dostatečná stálá poptávka po spotřebě vyrobené elektřiny. Německo konkrétně tvrdí, že ze studie z roku 2012 vyplývá, že Německo bude v nadcházejících letech potřebovat pro zajištění bezpečného řízení sítí konvenční elektrárny o výkonu 8 až 25 GW, a argumentovalo tím, že k zachování těchto konvenčních elektráren je zapotřebí konstantní a stabilní poptávka.

(184) Je třeba nejprve poznamenat, že studie z roku 2012 byla vypracována až poté, co bylo poskytnuto úplné osvobození, což vylučuje její použití jako důkazu nezbytnosti úplného osvobození pro zajištění životaschopnosti dotčených konvenčních elektráren. Navíc, jak bude uvedeno níže, není prokázáno, že toto osvobození přispívá k bezpečnosti dodávek.

(185) Za druhé, studie z roku 2012 sama o sobě neodkazuje na potřebu zajistit určitou minimální konstantní spotřebu, a Německo rovněž neuvedlo, jaký vztah mají spotřebitelé základního zatížení k minimálním potřebám konvenční výroby. Německo pouze vysvětlilo, že spotřebitelé základního zatížení svým konstantním odběrem představovali pobídku pro to, aby konvenční elektrárny zůstaly na trhu. Studie z roku 2012 však rozlišuje mezi konvenčními elektrárnami pokrývajícími základní zatížení (tj. jadernými elektrárnami, průtočnými vodními elektrárnami a hnědouhelnými elektrárnami) a konvenčními elektrárnami, které jsou flexibilnější. Minimální potřeba výroby se týká obou typů výroby. Německo a třetí strany však ve svých argumentech toto rozlišení nepoužívají a nevysvětlily, jak se spotřeba v základním zatížení vztahuje k oběma těmto typům výroby. Když se zmiňují o konvenčních elektrárnách, mají patrně na mysli elektrárny pro pokrytí základního zatížení, což lze odvodit pouze z toho, že hovoří o konstantní výrobě a o potřebě toho, aby spotřeba byla rovněž konstantní. Naproti tomu ze studie z roku 2012 je zřejmé, že potřebná konvenční výroba se nemůže týkat jen základního zatížení. Studie z roku 2012 totiž trvá na flexibilních potřebách systému a na čase nezbytném pro úpravu výroby a pro její přizpůsobení výkyvům. Je obtížné pochopit, jaký je vztah mezi těmito flexibilními elektrárnami a spotřebiteli základního zatížení. Jak již bylo totiž uvedeno v 96. bodě odůvodnění, u konvenčních elektráren, jejichž výkon lze rychle zvýšit podobně jako u plynových turbín, nebudou spotřebitelé základního zatížení představovat pobídku k tomu, aby tyto elektrárny zůstaly na trhu, neboť jejich ziskovost je spojena s možností získat vyšší ceny elektřiny, pokud se systém nachází pod tlakem.

(186) Kromě toho argument, že osvobození by přispělo k bezpečnosti dodávek, protože pomáhá zajistit existenci konvenčních elektráren (zajišťujících základní výkon), je založen na odůvodnění kruhem: vzhledem k tomu, že samotní spotřebitelé základního zatížení vyžadují průběžné dodávky elektřiny, sami odpovídají za část minimální výroby identifikovanou ve studii z roku 2012. Tvrzením, že spotřebitelé základního zatížení jsou potřební k zachování provozu elektráren, používá Německo a zúčastněné strany odůvodnění kruhem vzhledem k tomu, že tyto elektrárny jsou povinny pokrýt vlastní poptávku těchto spotřebitelů. Takový argument nemůže být oporou pro názor, že úplné osvobození je vhodným prostředkem k dosažení bezpečnosti dodávek.

(187) A konečně je třeba poznamenat, že argument Německa a zúčastněných stran vychází z předpokladu, že spotřebitelé základního zatížení jsou rozhodující pro zajištění odběru elektřiny vyráběné těmito elektrárnami a jejich životaschopnosti.

(188) Studie z roku 2012 však ukazuje, že existence spotřebitelů základního zatížení není dostačující k zajištění konstantního odběru z elektráren pro pokrytí základního zatížení a k zaručení jejich životaschopnosti. Na straně 1 studie z roku 2012 se uvádí, že nepřetržité využívání zařízení na výrobu elektřiny z obnovitelných zdrojů a přednostní zásobování elektřinou z obnovitelných zdrojů vede ke snížení dodávek elektřiny z konvenčních elektráren (včetně konvenčních elektráren pro pokrytí základního zatížení). Samo Německo navíc připouští, že v době nižší poptávky a vysoké produkce elektřiny z obnovitelných zdrojů by spotřebitelé základního zatížení spotřebovávali elektřinu z obnovitelných zdrojů díky přednostnímu zásobování a přístupu, namísto aby spotřebovávali elektřinu, kterou by za obvyklých podmínek dodávaly konvenční elektrárny pro pokrytí základního zatížení. Z toho vyplývá, že spotřeba spotřebitelů základního zatížení nezajistí životaschopnost konvenčních elektráren pro pokrytí základního zatížení a nezruší potřebnost opatření zajišťujících stabilitu systému (požadavky na vyšší rezervy, rychlé zvýšení výkonu elektráren při poklesu výroby energie z obnovitelných zdrojů apod.), o nichž Německo a zúčastněné strany tvrdí, že by se jim bylo možno díky nepřetržitému provozu konvenčních elektráren vyhnout.

5.3.2.1.2.3. *Závěr ohledně přiměřenosti podpory pro zajištění bezpečnosti dodávek a podpory výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů*

(189) Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla Komise k závěru, že Německo neprokázalo, že by úplné osvobození mohlo přispět k bezpečnosti dodávek nebo nepřímo k podpoře elektřiny z obnovitelných zdrojů, ani že by bylo za tímto účelem vhodné.

(190) I kdybychom předpokládali, že úplné osvobození spotřebitelů základního zatížení od síťových poplatků bylo vhodným opatřením přispívajícím k dosažení cíle zajištění bezpečnosti dodávek a nepřímo i k využívání elektřiny z obnovitelných zdrojů, je i přesto nutné ověřit, zda je lze považovat za nezbytné k dosažení těchto cílů, zda má motivační účinek, zda je přiměřené a zda je negativní dopad tohoto opatření i nadále menší než jeho pozitivní účinek. Níže bude prokázáno, že tyto požadavky splněny nebyly. Toto odůvodnění představuje podpůrné odůvodnění, neboť Komise je toho názoru, že daná podpora nemůže být prohlášena za slučitelnou již z toho důvodu, že ve skutečnosti není schopna přispět k dosažení cíle společného zájmu.

5.3.2.1.3. **Konkurenceschopnost evropského průmyslu**

(191) Německo zdůraznilo, že rozhodnutí o postupném utlumení jaderné energetiky a o zvýšení podílu elektřiny z obnovitelných zdrojů by znamenalo nárůst nákladů na elektřinu (a to jak nákladů spojených s výrobou, tak nákladů spojených s přenosem elektřiny), který by postihl zejména průmyslová odvětví, jako je papírenství, výroba cementu, chemický průmysl a průmysl výroby hliníku a jiných neželezných kovů v porovnání s konkurenty z jiných členských států, kteří mají výrazně nižší náklady vyplývající z politik v oblasti obnovitelné energie. Toto osvobození by vytvořilo rovné podmínky.

(192) Je však třeba poznamenat, že toto osvobození nevytváří rovné podmínky ani nesouvisí s náklady, které by byly vyvolány politikami v oblasti obnovitelných zdrojů. Osvobození velkých spotřebitelů elektřiny od síťových poplatků, které představují individuální náklady spotřebitelů základního zatížení, totiž osvobozuje německé spotřebitele základního zatížení od všech jejich síťových nákladů včetně nákladů na síťovou trasu, která spojuje daného spotřebitele základního zatížení s nejbližší elektrárnou pro pokrytí základního zatížení. Tyto náklady nemají žádný vztah k politikám v oblasti obnovitelných zdrojů energie a odpovídají nákladům, které musí konkurenti v jiných členských státech uhradit jako součást svých běžných výrobních nákladů a za něž musí spotřebitelé a konkurenti v Německu poskytnout odškodnění prostřednictvím příplatku podle § 19.

(193) A konečně je třeba poznamenat, že úplné osvobození, jehož cílem je zvýšení konkurenceschopnosti dotčených spotřebitelů, se jeví být v rozporu s článkem 14 nařízení (EU) č. 714/2009 vzhledem k tomu, že neodráží náklady, a s článkem 32 směrnice 2009/72/ES vzhledem k tomu, že není v souladu se zásadou zákazu diskriminace. Navíc se jeví, že osvobození od síťových poplatků, o němž rozhodl zákonodárce nebo vláda, není v souladu s čl. 37 odst. 1 písm. a) směrnice 2009/72/ES, kterým se stanoví zásada, že sazby stanoví regulační orgán.

(194) Z těchto důvodů je třeba učinit závěr, že úplné osvobození od síťových poplatků, které odpovídají individuálním nákladům přičitatelným dotčeným spotřebitelům základního zatížení, není způsobilé přispět k dosažení cíle společného zájmu v tom rozsahu, v němž by bylo jeho cílem zvýšení konkurenceschopnosti příjemců.

5.3.2.2. ***Nezbytnost úplného osvobození***

(195) V každém případě platí, že jak je prokázáno níže (197. až 199. bod odůvodnění), i za předpokladu, že by Německo prokázalo, že úplné osvobození mohlo nepřímo přispět k podpoře elektřiny z obnovitelných zdrojů a bezpečnosti dodávek a bylo by k tomuto účelu vhodné, není prokázáno, že v letech 2012–2013 bylo toto úplné osvobození pro dosažení těchto cílů nezbytné. Bylo by tomu tak pouze v případě, že by Německo prokázalo, že toto úplné osvobození je nezbytné pro zachování spotřeby v základním zatížení a pro zabránění tomu, aby se spotřebitelé základního zatížení odpojili od sítě.

(196) Jak však vyplývá z níže uvedených skutečností, Německo neprokázalo, že bez tohoto úplného osvobození by spotřebitelé základního zatížení opustili veřejnou síť a vybudovali by si buď přímé vedení do elektrárny, nebo by přešli na systém samozásobení. Německo neprokázalo ani to, že bez úplného osvobození by dotčení příjemci změnili svůj vzorec spotřeby a měli by proměnlivý nepředvídatelný zátěžový profil.

Úplné osvobození není nutné, aby se předešlo tomu, že si spotřebitelé základního zatížení vybudují přímé vedení

(197) Německo neprokázalo, že pokud by se na spotřebitele základního zatížení, kteří osvobození využívají, i nadále vztahovaly individuální síťové poplatky, jak by za obvyklých okolností vyplývalo z § 24 nařízení EnWG, přestali by přispívat k dosažení cíle společného zájmu (stabilizace sítě a podpora elektřiny z obnovitelných zdrojů) tím, že by si vybudovali přímé připojení k elektrárně.

(198) To se jeví jako vysoce nepravděpodobné vzhledem k tomu, že by se individuální síťové poplatky počítaly na základě metodiky fyzické cesty, která zkoumá náklady spojené s využíváním síťové trasy mezi místem připojení daného spotřebitele základního zatížení k síti (odběrné místo) a nejbližší elektrárnou pro pokrytí základního zatížení. V tomto smyslu individuální síťové poplatky napodobují náklady, které by vyplývaly z výstavby přímého vedení do nejbližší elektrárny pro pokrytí základního zatížení vhodné pro uspokojení poptávky spotřebitele základního zatížení po tomto zatížení. Pokud by byly všechny náklady stejné, spotřebitel základního zatížení by

upřednostnil být i nadále připojen k síti namísto toho, aby podstupoval zdlouhavý a nejistý postup při získávání povolení. Vzhledem k tomu, že přímé vedení bude v řadě případů procházet přes nemovitosti, které danému spotřebiteli základního zatížení nepatří, budou nezbytná různá povolení a oprávnění, která je obtížné získat, protože široká veřejnost často s výstavbou elektrického vedení nesouhlasí). Navíc ve většině případů budou individuální síťové poplatky de facto nižší než náklady spojené s výstavbou přímého vedení. Z toho vyplývá, že přímé vedení by pro dotčené spotřebitele základního zatížení znamenalo značné investiční náklady a jeho vybudování by vyžadovalo rovněž zdlouhavé a nákladné postupy při získávání povolení. Veškeré fixní náklady na toto vedení by musel nést pouze jediný uživatel, přičemž při využití metodiky fyzické cesty by musel nést pouze svůj vlastní podíl na těchto fixních nákladech.

Úplné osvobození není nutné, aby se předešlo tomu, že spotřebitelé základního zatížení přejdou na systém samozásobení

(199) Německo neprokázalo ani to, že pokud by se na příjemce úplného osvobození vztahovaly individuální síťové poplatky, které by obvykle vyplývaly z § 24 nařízení EnWG, existovalo by zde riziko, že přejdou na systém samozásobení. Německo nepředložilo žádné dokumenty, ze kterých by vyplývala tendence spotřebitelů základního zatížení přecházet na systém samozásobení v důsledku výše jejich individuálních síťových poplatků před zavedením úplného osvobození. Z údajů, které Německo předložilo, naopak vyplývá, že úplné osvobození nemá vliv na rozhodnutí spotřebitelů základního zatížení přejít na systém samozásobení. Německo poskytlo údaje o deseti největších příjemcích z hlediska spotřeby elektřiny za období od roku 2013 do roku 2015 (období zahrnující poslední rok úplného osvobození a dva roky, během kterých byly uplatňovány individuální síťové poplatky). Z těchto údajů vyplývá, že šest z těchto deseti podniků nemělo v roce 2013 zařízení umožňující samozásobení a nezískaly žádné zařízení umožňující samozásobení ani po opětovném zavedení individuálních síťových poplatků ([98]). Z údajů týkajících se zbývajících čtyř společností ([99]) vyplývá, že jedna z těchto společností dodává do sítě veškerou vyrobenou elektřinu. Zbývající tři společnosti měly v roce 2013 zařízení umožňující samozásobení a používaly je nadále po celé období let 2013 až 2015, přičemž jedna z těchto společností vykazovala klesající trend, druhá rostoucí trend a třetí spíše stabilní trend. To je potvrzením skutečnosti, že úplné osvobození není nezbytnou podmínkou umožňující předejít samozásobení, a že spotřebitelé základního zatížení zvolili modely samozásobení na základě jiných faktorů. Tuto skutečnost potvrdilo Německo ve svých připomínkách ke státní podpoře SA.46526 (2017/N) ([100]), v nichž nejprve uvedlo, že řešení spočívající v samozásobení energeticky náročného průmyslu ([101]) byla motivována synergiemi s požadavky na teplo a synergiemi v oblasti odpadních plynů a výrobních residuí, a nikoli možností vyhnout se úhradě poplatku za elektřinu, který hradí odběratelé v Německu za účelem financování podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů (tzv. příplatek EEG) ([102]). Německo dále prokázalo, že navzdory významnému navýšení příplatku EEG v období 2011–2014 (kdy byl příplatek EEG vyšší než velkoobchodní cena za elektřinu od roku 2013), zůstalo samozásobení ve čtyřech hlavních odvětvích využívajících samozásobení (papírenský a chemický průmysl, výroba oceli, ropné rafinérie) v letech 2010 až 2014 na stabilní úrovni ([103]).

Údajný příspěvek ke stabilitě sítě je již zohledněn v individuálních síťových poplatcích.

(200) Aby Německo odůvodnilo úplné osvobození, odkazuje na stabilitu a předvídatelnost spotřeby v základním zatížení jako na důležitý prvek umožňující řízení sítě, a tím nepřímo umožňující i bezpečnost dodávek.

(201) Je však třeba poznamenat, že všechny tyto prvky jsou zohledněny již při výpočtu individuálních síťových poplatků vzhledem k tomu, že tento výpočet přiřazuje každému spotřebiteli základního zatížení pouze náklady spojené se síťovým propojením tohoto spotřebitele základního zatížení a nejbližší elektrárnou pro pokrytí základního zatížení, která je schopna pokrýt jeho poptávku. Náklady na regulační energii nejsou v žádném případě součástí ani celkových síťových poplatků, ani individuálních síťových poplatků. Náklady na jednotlivé rezervy a náklady na redispečink nejsou součástí individuálně vypočtených síťových poplatků, a energetické ztráty vzniklé v souvislosti s přepravou elektřiny se přiřazují poměrně podle využívané části sítě. Zohledňuje se rovněž snížená potřeba zařízení pro kompenzaci jalového výkonu vzhledem k tomu, že tato zařízení budou zahrnuta do výpočtu individuálních síťových poplatků pouze tehdy, nacházejí-li se na síťové trase mezi elektrárnou pro pokrytí základního zatížení a daným spotřebitelem základního zatížení.

([98]) Tyto společnosti patřily do odvětví […] a […].
([99]) Tyto společnosti patřily do odvětví […] do odvětví […] a do průmyslu […].
([100]) Rozhodnutí Komise ze dne 19. prosince 2017 o státní podpoře SA.46526 (2017/N) – Německo – Snížený příplatek za samozásobení podle EEG 2017.
([101]) Německo uvedlo, že většina spotřebitelů základního zatížení byly energeticky náročné podniky.
([102]) Viz 60. bod odůvodnění rozhodnutí Komise ve věci SA.46526.
([103]) Viz 61. bod odůvodnění rozhodnutí Komise ve věci SA.46526.

(202) Vzhledem k tomu, že tento výpočet přiřazuje každému spotřebiteli základního zatížení pouze náklady spojené se síťovým připojením mezi tímto spotřebitelem základního zatížení a nejbližší elektrárnou pro pokrytí základního zatížení, která je schopna pokrýt jeho poptávku, je třeba vyslovit závěr, že individuální síťové poplatky již nyní dostatečně zohledňují přínosy spotřebitelů základního zatížení z hlediska řízení sítí a nepřímo i bezpečnosti dodávek. Neexistuje tedy potřeba žádného opatření podpory ve formě úplného osvobození, a Německo nepředložilo žádný důkaz, který by prokazoval že síťové poplatky založené na individuálních nákladech (např. vypočtené pomocí metodiky fyzické cesty) by způsobily, že by se jejich příjemci stali spotřebiteli s proměnlivým a nepředvídatelným profilem spotřeby.

5.3.2.3. ***Motivační účinek***

(203) Německo rovněž neprokázalo, že by úplné osvobození od síťových poplatků mělo motivační účinek. Podpora má motivační účinek tehdy, pokud změní chování daných podniků tak, aby zahájily další činnost, kterou by bez poskytnutí podpory nevykonávaly nebo by ji vykonávaly omezeným nebo jiným způsobem.

(204) Z řady skutečností ve spisu vyplývá, že v mnoha případech bylo toto úplné osvobození poskytnuto spotřebitelům základního zatížení za to, že přijali vzorec spotřeby, který odpovídá jejich obvyklému vzorci spotřeby vzhledem k tomu, že jejich výrobní proces zahrnuje konstantní spotřebu elektrické energie. Individuální síťové poplatky pro spotřebitele základního zatížení existují od roku 2005. Původně byly tyto individuální!síťové poplatky! možné pouze u spotřebitelů základního zatížení, kteří dosahovali 7 500 hodin plného využívání. Minimálně v případě spotřebitelů základního zatížení, kteří individuální síťové poplatky využívali již podle tohoto původního režimu, tak úplné osvobození nezměnilo jejich chování v porovnání s jejich chováním v průběhu uplatňování individuálních síťových poplatků, a nemělo tak žádný motivační účinek. Navíc počet spotřebitelů základního zatížení, kterým byly vyměřeny individuální síťové poplatky v roce 2014, se velmi blíží počtu spotřebitelů základního zatížení, kterým bylo v letech 2011 až 2013 uděleno osvobození, a žadatelé jsou často jedni a titíž. To také potvrzuje, že úplné osvobození nezměnilo chování většiny spotřebitelů základního zatížení v porovnání s tím, jak by se chovali bez ohledu na ně na základě individuálních síťových poplatků. Ke stejným závěrům dospěly i německé vnitrostátní soudy (viz 52. bod odůvodnění). A konečně hodnotící zpráva z roku 2015 rovněž zdůrazňuje, že několik provozovatelů sítí konstatovalo, že dotčení spotřebitelé měli stejný vzorec spotřeby již před zavedením úplného osvobození ([104]).

5.3.2.4. ***Přiměřenost, negativní dopad na obchodní podmínky a celkovou rovnováhu***

(205) I za předpokladu, že u některých spotřebitelů základního zatížení bylo úplné osvobození vhodné, bylo nezbytným příspěvkem k dosažení cíle společného zájmu a mělo motivační účinek, je třeba konstatovat, že toto úplné osvobození nebylo přiměřené a že negativní dopad této podpory převažuje nad jejími hypotetickými pozitivními důsledky.

(206) Aby bylo toto úplné osvobození přiměřené, muselo by být omezeno na výši nezbytnou k vyvolání změny chování dotčeného spotřebitele základního zatížení, která by byla prospěšná buď z hlediska bezpečnosti dodávek, nebo z hlediska podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů.

(207) Německo však neprokázalo, že by toto úplné osvobození bylo nastaveno tak, aby bylo omezeno na výši nezbytnou jako motivace ke změně vzorce spotřeby spotřebitelů základního zatížení, ani že by toto úplné osvobození bylo nástrojem nejméně narušujícím zachování základního příspěvku spotřebitelů základního zatížení ke stabilitě a bezpečnosti sítě. V tomto ohledu některé zúčastněné strany tvrdí, že aby měly jistotu, že dosáhnou 7 000 hodin plného využívání, museli si jejich zaměstnanci vyhradit část času na sledování spotřeby, a že průběžná spotřeba zahrnovala i průběžnou výrobu a tudíž docházelo k potenciálnímu zvyšování zásob v době poklesu poptávky po daném produktu. Táž zúčastněná strana však připouští, že tyto náklady byly u různých společností různé. Proto i za předpokladu, že pro dosažení 7 000 hodin plného využívání by někteří spotřebitelé základního zatížení museli vynaložit další náklady, neexistovala žádná záruka toho, že by toto osvobození ve všech případech odpovídalo míře nezbytné k pokrytí těchto dodatečných nákladů, a Německo neprokázalo, že by tomu tak bylo.

(208) Navíc je třeba poznamenat, že se nejeví, že by toto opatření podporovalo bezpečnost dodávek nad rámec toho, co již bylo zohledněno při výpočtu individuálních síťových poplatků. Tento dodatečný příspěvek nebyl prokázán. V každém případě Německo a zúčastněné strany připouštějí, že jej nelze kvantifikovat.

(209) Kromě toho je třeba poznamenat, že i kdybychom předpokládali, že spotřebitelé základního zatížení by přispívali k bezpečnosti dodávek nad rámec stabilizačního účinku na sítě, který již byl zohledněn při stanovování individuálních síťových poplatků, a také by nepřímo přispívali k podpoře elektřiny z obnovitelných zdrojů, Německo

([104]) Viz s. 38 hodnotící zprávy z roku 2015.

neprokázalo, že je tato podpora omezena na míru nezbytnou pro dosažení těchto pozitivních účinků. Ve své hodnotící zprávě z roku 2015 orgán BNetzA uvedl, že provozovatelé sítí, k jejichž sítím byli připojeni spotřebitelé základního zatížení, se dělili na ty, kteří konstatovali, že spotřebitelé základního zatížení mají stabilizující účinky, a na ty, kteří konstatovali, že takové stabilizační účinky nemají (viz obrázky 6 a 7 dané zprávy a zjištění na s. 38 této zprávy). Vzhledem k tomu, že tato zpráva takové rozlišení neprovádí, není zřejmé, zda u těch provozovatelů sítí, kteří identifikovali stabilizační účinky, by dotčené účinky přesáhly rámec účinků, které již byly zohledněny při výpočtu individuálních síťových poplatků. Jeden PPS vysvětlil, že příspěvek základních spotřebitelů ke stabilitě sítí závisel na konkrétních podmínkách v dané síti: v případě přetížení spotřebitelé základního zatížení ohrožovali stabilitu sítě, zatímco v dobách nevytíženosti k ní přispívali, takže klíčem ke stabilitě sítě bylo ve skutečnosti flexibilní zatížení ([105]). Spotřebitelé základního zatížení však ze samé podstaty nepředstavují flexibilní zatížení, ale naopak zatížení stabilní a nepružné. Pokud by totiž spotřebitelé základního zatížení měli poskytovat služby v oblasti flexibility (např. snížení spotřeby na žádost provozovatele sítě), nesplňovali by již podmínky definice spotřebitelů základního zatížení vzhledem k tomu, že by již nedosahovali 7 000 hodin plného využívání. To přinejmenším potvrzuje, že za předpokladu, že spotřebitelé základního zatížení za určitých podmínek přispívají ke stabilitě sítě nad rámec toho, co je již zohledněno při výpočtu individuálních síťových poplatků, by další příspěvek spotřebitelů základního zatížení ke stabilitě sítě závisel na každém konkrétním případě, ale nelze jej automaticky předpokládat u každého spotřebitele, jehož spotřeba přesahuje 10 GWh a který dosáhne 7 000 hodin plného využívání. Nelze ani předpokládat, že by to ve všech případech zaručilo úplné osvobození od síťových poplatků.

(210) Navíc pokud jde o argument Německa a zúčastněných stran, že toto osvobození by zajistilo existenci konvenčních elektráren pro základní zatížení, které jsou samy o sobě významnými poskytovateli pomocných služeb, je třeba poznamenat, že tento argument vychází z předpokladu, že minimální potřeby výroby uvedené ve studii z roku 2012 zůstanou bez ohledu na poptávku v Německu konstantní, což však v tomto případě neplatí. Naopak, jak je uvedeno v 93. bodě odůvodnění tohoto rozhodnutí, studie z roku 2012 na straně (i) (v části „Ergebniszusammenfassung“) zdůrazňuje, že rozsah minimální výroby je do značné míry závislý na aktuální situaci, zejména na výrobě z obnovitelných zdrojů, ale také na poptávce po zatížení. Německo neposkytlo žádné důkazy toho, že by toto úplné osvobození bylo omezeno na spotřebu v základním zatížení, která je údajně nezbytná pro zajištění existence konvenčních elektráren pro základní zatížením, ani že by v průběhu času bylo nastavováno tak, aby se přizpůsobovalo měnícím se potřebám.

(211) Německo tvrdí, že by nedocházelo k nepřiměřenému narušení podmínek obchodu, neboť dopad na hospodářskou soutěž by byl omezený vzhledem k tomu, že toto opatření významně přispělo k bezpečnosti dodávek a stěží by mělo dopad na hospodářskou soutěž s podniky z jiných členských států vzhledem k velmi vysokým cenám elektřiny v Německu v porovnání s jinými členskými státy.

(212) Zjištění uvedená v oddílech 5.3.2.1. až 5.3.2.4. však neprokazují, že by toto úplné osvobození bylo vhodné z hlediska dosažení bezpečnosti dodávek a podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů, ani že by bylo nezbytné a že by mělo motivační účinek. Jak je rovněž prokázáno ve 205. až 210. bodě tohoto rozhodnutí, není tato podpora omezena na částku potřebnou k dosažení cílů a vede k nadměrnému vyrovnání. Hypotetický pozitivní dopad této podpory je proto jen velmi omezený, pokud vůbec existuje.

(213) Úplné osvobození naopak zřejmě není v souladu s článkem 32 směrnice 2009/72/ES a s článkem 14 nařízení (ES) č. 714/2009.

(214) Pokud jde o narušení hospodářské soutěže s jinými členskými státy nelze je v rozporu s názory Německa považovat za nevýznamné. Za prvé, dané opatření zcela osvobozuje příjemce od síťových poplatků, přičemž všichni jejich konkurenti mají i nadále povinnost hradit síťové poplatky ve svých členských státech v souladu s platnými evropskými právními předpisy. To může významně narušovat hospodářskou soutěž vzhledem k tomu, že jak samo Německo zdůraznilo, většina příjemců jsou energeticky náročné podniky. Náklady na elektřinu jsou tedy významným faktorem určujícím jejich konkurenceschopnost. Za druhé nebyla prokázána okolnost, že by ceny elektřiny v Německu byly vysoké a že by znamenaly velkou zátěž pro výrobní náklady energeticky náročných podniků v Německu. Naopak je třeba konstatovat, že v letech 2011 až 2013 bylo energeticky náročným uživatelům v Německu poskytováno snížení daně z elektřiny, příplatku EEG a příplatku CHP.

(215) Z těchto důkazů lze vyvodit závěr, že negativní dopad dané podpory překračuje hypotetický pozitivní příspěvek, který by případně mohla mít ve smyslu podpory elektřiny z obnovitelných zdrojů nebo bezpečnosti dodávek.

([105]) Viz s. 38 hodnotící zprávy z roku 2015.

5.3.3. ZÁVĚR

(216) Podpora poskytnutá v letech 2012 a 2013 je neslučitelná s vnitřním trhem.

6. **NAVRÁCENÍ PODPORY**

(217) Podle Smlouvy a ustálené judikatury Soudního dvora je Komise oprávněna rozhodnout, že dotyčný členský stát musí podporu zrušit či upravit, jestliže shledá, že je neslučitelná s vnitřním trhem ([106]). Soudní dvůr rovněž opakovaně rozhodl, že povinnost členského státu zrušit podporu, kterou Komise prohlásila za neslučitelnou s vnitřním trhem, slouží k obnovení dřívějšího stavu ([107]).

(218) Soudní dvůr v této souvislosti stanovil, že tohoto cíle je dosaženo, jakmile příjemce vrátí částky poskytnuté formou protiprávní podpory, čímž ztrácí výhodu, kterou měl na trhu ve vztahu ke svým konkurentům, a obnoví se stav, který předcházel poskytnutí podpory ([108]).

(219) V souladu s judikaturou se v čl. 16 odst. 1 nařízení Rady (EU) 2015/1589 ([109]) uvádí, že „je-li v případech protiprávní podpory přijato záporné rozhodnutí, Komise rozhodne, že dotyčný členský stát učiní všechna nezbytná opatření, aby příjemce podporu navrátil […]“.

(220) Jelikož tedy dotčená podpora byla provedena v rozporu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy a není slučitelná s vnitřním trhem, musí být od příjemců získána zpět, aby se obnovil stav, který na trhu existoval před jejím poskytnutím. Navrácení podpory by se mělo vztahovat na období od okamžiku, kdy příjemce výhody dosáhl, tj. kdy byla příjemci podpora dána k dispozici, až do jejího skutečného navrácení; částky, které mají být navráceny, zahrnují úroky od data, od něhož byly příjemci poskytnuty, až do data skutečného navrácení.

(221) Pokud jde o tvrzení předložené některými zúčastněnými stranami že navrácení podpory by bylo v rozporu se zásadou ochrany legitimního očekávání, je třeba zdůraznit, že Soudní dvůr opakovaně rozhodl, že právo dovolávat se ochrany legitimního očekávání je otevřeno každému procesnímu subjektu, u kterého vzbudila instituce Unie naděje podložené určitými zárukami, které mu byly poskytnuty. Když je však opatrný a obezřetný hospodářský subjekt s to předvídat přijetí opatření Unie, které se může nepříznivě dotknout jeho zájmů, dovolávat takovéto zásady se nemůže, pokud je toto opatření přijato ([110]). Ve světle této judikatury nemohl rozsudek ve věci *PreussenElektra* vzbudit žádné legitimní očekávání, neboť nezpochybnil možnost pověřit soukromé subjekty spravováním režimu podpor, a parafiskální dávky a poplatky označil za státní prostředky. Jednalo se spíše o jednu úzce vymezenou situaci, která již byla identifikována ve věci Van Tiggele ([111]). Komise navíc rozhodla o existenci státní podpory v celé řadě režimů financovaných na základě příplatku uloženého státem ([112]).

([106]) Viz rozsudek Soudního dvora ze dne 12. července 1973, Komise v. Německo, C-70/72, ECLI:EU:C:1973:87, bod 13.
([107]) Viz rozsudek ze dne 14. září 1994, Španělsko v. Komise,spojené věci C-278/92, C-279/92 a C-280/92, ECLI:EU:C:1994:325, bod 75.
([108]) Viz rozsudek ze dne 17. června 1999, Belgie v. Komise, C-75/97, ECLI:EU:C:1999:311, body 64 a 65.
([109]) Nařízení Rady (EU) 2015/1589 ze dne 13. července 2015, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 248, 24.9.2015, s. 9).
([110]) Viz rozsudek ze dne 22. června 2006, Forum 187 v, Komise, spojené věci C-182/03 a C-217/03, ECLI:EU:C:2006:416,bod 147.
([111]) Viz rozsudek ze dne 24. ledna 1978, Van Tiggele, C-82/77, ECLI:EU:C:1978:10.
([112]) Viz například: rozhodnutí Komise ze dne 4. července 2006 o státní podpoře NN162a/2003 a N317a/2006 – Rakousko – Podpora výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů podle rakouského zákona o zelené elektřině (Úř. věst. C 221, 14.9.2006, s. 8); rozhodnutí Komise ze dne 8. února 2012 o státní podpoře SA.33384 – Rakousko – Zákon o zelené elektřině 2012 (Úř. věst. C 156, 2.6.2012, s. 1); rozhodnutí Komise ze dne 14. dubna 2010 o státní podpoře N94/2010 – UK – Feed in Tariffs to support the generation of renewable electricity from low carbon sources (Garantované výkupní ceny na podporu výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů z nízkouhlíkových zdrojů) (Úř. věst. C 166, 25.6.2010, s. 2); rozhodnutí Komise ze dne 24. dubna 2007 o státní podpoře C 7/2005 – Slovinsko – slovinské sazby za elektřinu (Úř. věst. C 219, 24.8.2007, s. 9); rozhodnutí Komise ze dne 26. října 2009 o státní podpoře N 354/2009 – Slovinsko – Podpora výroby elektrické energie z obnovitelných zdrojů a v zařízeních pro kombinovanou výrobu (Úř. věst. C 285, 26.11.2009, s. 2); rozhodnutí Komise ze dne 25. září 2007 o státní podpoře N 571/2006 – Irsko – RES-E support programme (Program podpory RES-E) (Úř. věst. C 311, 21.12.2007, s. 2); rozhodnutí Komise ze dne 18. října 2011 o státní podpoře SA.31861 – Irsko – Biomass electricity generation (Výroba elektřiny z biomasy) (Úř. věst. C 361, 10.12.2011, s. 2); rozhodnutí Komise ze dne 2. července 2009 o státní podpoře N 143/2009 – Kypr – Aid scheme to encourage electricity generation from large commercial wind, solar, photovoltaic systems and biomass (Režim podpory výroby elektřiny velkými komerčními větrnými, solárními a fotovoltaickými systémy a z biomasy) (Úř. věst. C 247, 15.10.2009, s. 2); rozhodnutí Komise ze dne 19. března 2003 o státní podpoře N 707/2002 a N 708/2002 – Nizozemsko – MEP stimulering duurzame energie & MEP Stimulering warmtekrachtkoppeling (Úř. věst. C 148, 25.6.2003, s. 8); rozhodnutí Komise ze dne 5. června 2002 o státní podpoře C 43/2002 (ex NN 75/2001) – Lucembursko – Compensation fund for the organisation of the electricity market (Fond pro odškodnění za organizaci trhu s elektřinou) (Úř. věst. L 159, 20.6.2009, s. 11); rozhodnutí Komise ze dne 23. července 2014 o státní podpoře SA.38632 – Německo – EEG 2014 – Reforma zákona o energii z obnovitelných zdrojů (Úř. věst. C 325, 2.10.2015, s. 4); rozhodnutí Komise ze dne 8. března 2011 o státní podpoře C 24/2009 – Rakousko – Státní podpora pro energeticky náročné podniky, zákon o zelené elektřině, Rakousko (Úř. věst. L 235, 10.9.2011, s. 42).

(222) V každém případě Soudní dvůr v rozsudku ve věci Essent ([113]) vyjasnil hranice stanovené v rozsudku ve věci PreussenElektra a zopakoval svou dřívější judikaturu, která také považuje výhodu financovanou z příplatku uloženého státem a řízeného subjektem určeným státem za státní prostředek.

(223) Výklad státních prostředků přijatý tímto rozhodnutím je v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora, jakož i s rozhodovací praxí Komise. Vzhledem k tomu, že navrácení podpory mohl předvídat jakýkoli opatrný a obezřetný hospodářský subjekt, nebylo by v rozporu se zásadou ochrany legitimního očekávání.

(224) Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem a zejména s ohledem na 216. bod odůvodnění by měla být podpora navrácena, neboť je neslučitelná s vnitřním trhem a částky, které mají být navráceny, by měly nést úrok od okamžiku, kdy byly příjemci poskytnuty, až do jejich skutečného navrácení.

(225) Navrácení by se mělo týkat pouze úplného osvobození od síťových poplatků poskytnutého v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 porovnáním s individuálními síťovými poplatky, které by bylo nutno uhradit, kdyby toto osvobození poskytnuto nebylo, neboť za státní podporu se považuje pouze tato část.

(226) Zpětně získatelné částky představují za každý dotčený rok individuální síťové poplatky, které by příjemci museli uhradit, pokud by nebylo poskytnuto úplné osvobození.

(227) Individuální síťové poplatky uvedené v předchozím bodě odůvodnění by měly být vypočteny na základě metodiky fyzické cesty, kterou stanovil orgán BNetzA ve svých pokynech „*Leitfaden zur Genehmigung individueller netzentgeltvereinbarungen nach § 19 Abs. 2 S. 1 und 2 StromNEV*“ vydaných dne 26. října 2010.

(228) Zpětně získatelná částka za každý dotčený rok se rovná nejméně 20 % částky, kterou by příjemce musel uhradit, kdyby musel hradit zveřejněné síťové poplatky.

(229) Je-li celková výše výhody, kterou příjemce získal, nižší než 200 000 EUR, a pokud tato výhoda splňuje všechna ostatní kritéria stanovená buď v nařízení Komise (EU) č. 1407/2013 ([114]), nebo v nařízení Komise (ES) č. 1998/2006 ([115]), mělo by se mít za to, že tato výhoda nepředstavuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy, a neměla by být proto navrácena.

7. **ZÁVĚR**

(230) Byl učiněn závěr, že Německo v období od 1. ledna 2012 do 31. prosince 2013 protiprávně poskytlo podporu spotřebitelům základního zatížení, kteří dosahovali roční spotřeby elektrické energie nejméně 10 GWh a 7 000 hodin plného využití, ve formě úplného osvobození od síťových poplatků v rozporu s čl. 108 odst. 3 Smlouvy.

(231) Výše této státní podpory se rovná síťovým nákladům skutečně způsobeným spotřebiteli základního zatížení, kterým bylo osvobození poskytnuto, v letech 2012 a 2013, případně pokud jsou tyto síťové náklady nižší než minimální síťové poplatky ve výši 20 % zveřejněných síťových poplatků, těmto minimálním síťovým poplatkům. V tomto rozsahu se úplné osvobození udělené podle § 19 odst. 2 druhé věty StromNEV 2011 odchyluje od referenčního systému platného v dané době. V souladu s touto skutečností se výše státní podpory rovná hodnotě individuálních síťových poplatků, které spotřebitelé základního zatížení neuhradili v letech 2012 až 2013, a odpovídá minimálně 20 % síťových poplatků zveřejněných v příslušných letech.

(232) Tato státní podpora nesplňuje podmínky žádné z výjimek stanovených v čl. 107 odst. 2 a 3 Smlouvy a nelze ji považovat za slučitelnou s vnitřním trhem ani z žádného jiného důvodu. Proto je neslučitelná s vnitřním trhem.

(233) V souladu s čl. 16 odst. 1 nařízení (EU) 2015/1589 musí Komise vyžadovat, aby dotyčný členský stát učinil všechna nezbytná opatření, aby příjemci podporu navrátili. Německo by proto mělo být povinno zajistit navrácení této neslučitelné podpory,

([113]) Viz rozsudek ze dne 17. července 2008, Essent Netwerk Noord, C-206/06, ECLI:EU:C:2008:413, bod 74.
([114]) Nařízení Rady (EU) č. 1407/2013 ze dne 18. prosince 2013 o použití článků 107 a 108 Smlouvy o fungování Evropské unie na podporu de minimis (Úř. věst. L 352, 24.12.2013, s. 1).
([115]) Nařízení Komise (EU) č. 1998/2006 ze dne 15. prosince 2006 o použití článků 87 a 88 Smlouvy na podporu *de minimis* (Úř. věst. L 379, 28.12.2006, s. 5).

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

1. Úplné osvobození spotřebitelů základního zatížení v Německu od úhrady síťových poplatků, které Německo protiprávně zavedlo v letech 2012 a 2013, představuje státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy v rozsahu, v němž byli tito spotřebitelé osvobozeni od úhrady síťových poplatků odpovídajících síťovým nákladům způsobeným těmito spotřebiteli, případně pokud tyto síťové náklady byly nižší než minimální síťové poplatky ve výši 20 % zveřejněných síťových poplatků, od úhrady těchto minimálních síťových poplatků.

2. Německo provedlo státní podporu uvedenou v odstavci 1 protiprávně porušením čl. 108 odst. 3 Smlouvy a tato podpora je neslučitelná s vnitřním trhem.

Článek 2

Jednotlivá podpora poskytnutá v rámci režimu uvedeného v článku 1 nepředstavuje státní podporu, pokud v době svého poskytnutí splňovala podmínky stanovené v právním předpisu přijatém na základě článku 2 nařízení (ES) č. 994/98 ([116]), jež bylo použitelné v době poskytnutí podpory.

Článek 3

1. Německo získá zpět od příjemců neslučitelnou podporu poskytnutou v rámci režimu uvedeného v článku 1.

2. Částky, které mají být navráceny, zahrnují úroky ode dne, kdy byly uvedené částky dány příjemcům k dispozici, do dne jejich skutečného navrácení.

3. Úroky se vypočítají jako složený úrok v souladu s kapitolou V nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ([117]).

4. Německo zruší s účinkem ode dne přijetí tohoto rozhodnutí všechny neprovedené platby na základě režimu podpory uvedeného v článku 1.

Článek 4

1. Vrácení podpory poskytnuté v rámci režimu uvedeného v článku 1 je okamžité a účinné.

2. Německo zajistí provedení tohoto rozhodnutí ve lhůtě čtyř měsíců ode dne jeho oznámení.

Článek 5

1. Do dvou měsíců od dne oznámení tohoto rozhodnutí poskytne Německo tyto informace:

a) seznam příjemců, kteří obdrželi podporu na základě režimu uvedeného v článku 1, a celkové částky podpory obdržené jednotlivými příjemci v rámci tohoto režimu;

b) celkovou částku (jistinu a úroky z vymáhané částky), kterou má každý příjemce navrátit;

c) podrobný popis opatření již přijatých a plánovaných k dosažení souladu s tímto rozhodnutím;

d) doklady prokazující, že příjemcům bylo nařízeno navrácení podpory uvedené v článku 1.

2. Německo bude Komisi průběžně informovat o vývoji vnitrostátních opatření přijatých s cílem provést toto rozhodnutí až do okamžiku, kdy bude navrácení státní podpory poskytnuté podle článku 1 dokončeno. Na žádost Komise jí Německo neprodleně poskytne informace o opatřeních, která byla již přijata a která jsou plánována k provedení tohoto rozhodnutí. Poskytne rovněž podrobné informace o výši podpory a úroků, které již příjemci navrátili.

([116]) Nařízení Rady (ES) č. 994/98 ze dne 7. května 1998 o použití článků 92 a 93 Smlouvy o fungování Evropské unie na určité kategorie horizontální státní podpory (Úř. věst. L 142, 14.5.1998, s. 1).

([117]) Nařízení Komise (ES) č. 794/2004 ze dne 21. dubna 2004, kterým se provádí nařízení Rady (EU) 2015/1589, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 108 Smlouvy o fungování Evropské unie (Úř. věst. L 140, 30.4.2004, s. 1).

Článek 6

Toto rozhodnutí je určeno Spolkové republice Německo.

V Bruselu dne 28. května 2018.

Za Komisi
Margrethe VESTAGER
členka Komise